Ma minden előfizetőnk egy teljes kötet regényt kap

VASÁRNAP, 1933 DECEMBER 24 XXXI. ÉVFOLYAM 292. SZÁM. 20 FILLÉR

debreceni
független Ujság
politikai napilap

Szegények karácsonya.

Irta: dr. BALTAZÁR DEZSŐ püspök

Nagyon szomorú idők nagyon vigasztalan fellege borult a világra. „Sötétségben ülők" sok milliós tömegei szoronganak abban a nyomorúságban, amelyben a kelő és muló reménységek vonlatait kétségbeesés gordiusi csomójává bogozzák össze az országokat, nemzeteket, népeket államokat irányozó „kis bölcsesség" fekete balkezei. Ha az első karácsony szegények karácsonya volt, még inkább az ez a mostani. Akkor is nagy testi-lelki nyomoruság sulya nyomta a világot. Az egyeseknél lehettek olyan méretei ennek a kettős nyomoruságnak akkor is, mint ma vannak; de a mostani nyomoruság tömegméretei felülmulják a multnak méreteit. A lelki nyomoruságnak még az egyéni méretei is aggasztóbbak ma, mint voltak az első karácsony idején. Akkor a nagy lelki szorongás felengedett a reménység teljesedésébe vetett hitben; ma a teljesedés idején millió meg millió lélek reménység'öl kirabolt hajójával valami elképzelhetetlenül vigasztalan zátonyra került.

A mai szomorú nemzedéknek csak kisebbik része emlékezik a divatosan elátkozott „liberálizmus" idejére. Mi, a kisebbik rész átéltük boldogan azt az időt, amikor jóformán csak azért volt egy kis szegénység, hogy a jótékony emberbaráti szeretetnek legyen valami csekély gyakorlótere. Abban az „átkozott liberális" korban táltongtak az üresség'öl a szegényházak és versengés indult meg egy-két koldus után, hogy a szegényházak létjogosultságának mégis legyen valami jelképes igazolása. Ma talán az uccán sem férne el a szegény. Nem is volna jó próbát tenni vele. Az együttesség tömegszenvedély lángjaiba csapnatna át.

Fel kell tenni a kérdést, hogy milyen u.on, mi miatt jutott ide szegények karácsonyának szomoru siralomvölgyébe a világ? Arról csak a oktalanság beszelhet, hogy a betlehemi csillag homályosult volna el; hogy a megváltó kegyelem teljességében történt volna valami fogyatkozás; hogy a Megváltó tanainak, parancsainak igazságait kikezdték és meggyengítették volna a megváltozott viszonyok és idők. Ezek az igazságok örök erők. A magasságban álló-csillaggá tömörülnek, amely csillag felette áll és fénylik a keserű levelben és mérges gőzében forgó földteke minden kilengő bolondsága fölött. Az emberek távolodtak el ettől a csillagtól és estek messzi a lehetőségétől egyenként is, országostól is annak, hogy jóraforduljon testi-lelki világuk. Az eszmények érintetlenül maradnak akkor is, ha nincsen követőjük. Az igazságok tisztaságán semmitsem változtat a gyakorlati élet szennye. A szabadság éltető eszmény marad, akárhogy próbálja is a bünös hatalom lefogni és elfojtani a nyilvánulásait. A szeretet megváltó gazdagság forrása marad akárhány széttépett áldozatot dobál is bele a pogány gyülölet. A hit nem lesz egy árnyalattal sem fogyatékos amiatt, hogy milliók vetik ki lelkük hajlékából az országút porába. Ha egyetlen lélekben talál is otthont ,onnan is ujabb és ujabb világhódító utra indul.

A világ megváltását a hit kezéből a tudomány próbálta kivenni. Hozzáállott társnak a földi hatalom. Hármassá kiegészítette a fajtaság vérbajának gyakorlattá vadult elmélete. Mire mentek együtt? Megkészítették a világ számára az egyetemes szegénység karácsonyát. A földet nem vádolhatják. A föld többet terem, mint termett valaha. A munkás kezet nem okolhatják, mert ez többet dolgozik, mint valaha s dolgozna vig izomfeszítéssel kora reggeltől éjszakáig, csak lenne mit. A szerkezeteket sem állíthatják bűnbaknak oda, mert magok csinálták.

Tudomány, hatalom, elfogultság és vetületeik; büszkeség, erőszak, gyülölet: ezek a szegénység karácsonyának az okozói. A tudományban nincs bölcsesség, a hatalomban nincs belátás, az elfogultságban nincs szeretet s együtt bennük nincs építő erő. Számtani pontossággal kellett tehát beállani a jólét csődjének, nyomában a kétségbeesésnek s ezután a veszedelmes lehetőségek pokolszabású kérdőjeleinek.

Jézus a maga világátalakító áldásainak sorát ezzel koronázza meg: **„a szegényeknek evangélium prédikáltatik".** Az evangélium nem lehet más, mint a szeretet programmja, amelyért, amelynek diadaláért az élet sem lehet elég áldozat. Tudomány, hatalom, test és vér hiába próbálják félretolni, lekicsinyelni, kinevetni azt az istállóbeli jászolt, amelyben a történelmi szegénység karácsonyán testté lett az Ige. Ez a jászol mindig magasabb lesz minden kathedránál, ragyogóbb minden trónnál és éltetőbb minden vérnél; mert ebből a jászolból szállt ki világujjáteremtő erővé a szeretet a szegények evangéliumával: **„jöjjetek én hozzám, kik megfáradtatok és megterheltettetek és én megnyugoszlak titeket." „Aki első akar lenni közötetek, legyen a ti szolgátok."**

Farkas Lajos kérdez — Barcza Gedeon felel

Miért hull a szitok, miért sujt az ököl, miért parázslik a gyülölet a magyar egyetemeken?

Nyilvános vita a Független Ujság szabad fórumán az egyetemi tüntetések okairól, lényegéről és céljairól

Amerikában akárhol, a legforgalmasabb uccasarkon, megjelenik egy nő, vagy egy férfi, a hóna alatt hozott zsámolyt leteszi a járdára, melléköt egy vékony rudat, amelynek végén a csillagos lobogó leng, feláll a zsámolyra és szónokolni kezd. Arról, amiről kedve tartja. Ha jó torka van, vagy néhány ötletes jelszóval operál, pillanatok alatt tömeg veszi körül és figyelmesen hallgatni kezdi az apostolnőt, vagy a rétort, aki a kommunizmust, a buddhizmust, a fasizmust, a szocialdemokráciát, az Üdv Hadsereget, a liberalizmust, a baptista egyházat, vagy a rabszolgakereskedelmet dicsőiti, magyarázza, propagálja. És lehet, hogy öt perc mulva versenytársa akad öt méterrel arrébb, aki pont az ellenkezőjét hírdeti az ő hitének. Gyakran egy harmadik konkurrens is akad, aki mindkettőt szidja, csepüli. A sarki rendőr oda se fülel, csak félszemmel ellenőrzi, hogy a csillagos lobogó nem hiányzik-e a rögtönzött szószékek mellől. Ez a hatóság egyetlen kívánsága. Amerikában minden párt, világszemlélet, csoport, egyesület akár százezer szónokot szavaltathat s a közönség az autótülkölésen, a magasvasút csörömpölésén keresztül is akarva, nem akarva meghallgatja a legellentétesebb világboldogító programok malasztját.

Az angolok tanultak Amerikától. A londoni Hyde Parkban kőhajításnyira állnak egymástól az alkalmi szószékek s rajtuk szabadon ágálnak a legkülönbözőbb eszmék agitátorai. Ha valamelyik hallgatónak nem tetszik: odébb áll. Ha nagyon nem tetszik, akkor nyilvános vitába kezd. Joga van hozzá. Aki bírja, marja . . .

Franciaországban s Nyugat többi szabad államában minden napra esik egy tucat vitaest, rendszerint a nagyvárosok legnagyobb befogadóképességű termeiben, ahol a legkülönbözőbb pártok állítják ki a legjobb szónokaikat, hogy hozzászóljanak a kitűzött aktuális gazdasági, erkölcsi, művészeti vagy politikai kérdés megvitatásához. A monumentális termek zsúfolva szoktak lenni, a hallgatók pedig tapsolnak vagy fütyülnek.

Ez a szólásszabadság. Ez a demokrácia.

Tisztázni kell az eszméket! Nem ököllel, nem boxerrel, nem gépfegyverrel, hanem érvekkel. Akinek jobbak az érvei: az felülmarad.

Ezt a demokráciát nem tegnapelőtt találták fel. A klasszikus görög köztársaságban Athén piaca volt hangos a nyilvános vitától. A római respublica fénykorában a római respublica fénykorában Róma fórumán zúgtak, dübörögtek szabadon az érvek.

A történelem folyamán egy igazságtól és hittől duzzadó érvnek gyakran nagyobb ereje és hatása volt, mint ezer kardnak s mint tízezer máglyának.

A nyilvános, becsületes vita, bármilyen heves és csattogó hangú, olyan, mint a nyári zápor: utána tisztább lesz a levegő.

*

Az íróasztal túlsó partján velem szemben ül egy sovány, magas, markánsarcú fiatalember. Barcza Gedeon a neve. Gyakorló tanárjelölt. A debreceni egyetemi ifjúság a napokban választotta vezetőjéül, egyébként a bölcsészhallgatók Árpád bajtársi egyesületének a vezé-

mindketto Standard rendszer

Kristálytiszta hanggal
veszi egész Európát

Telefongyár R. T.

re és ő szerkeszti az Uj Vetés című folyóiratot. Huszonkét esztendős, ezidőszerint ő sakkozik a legjobban Debrecenben. A közönség széles rétegei néhány napja ismerik csak a nevét, mióta aláírta arra a röpcédulára, amelyet tízezerszámra terjesztettek a városban. A röpcédula kegyetlen kirohanást tartalmazott a magyar zsidóság ellen s arra szólította fel a keresztyén társadalmat, hogy (á lá horogkereszt — A szerk.) gazdaságilag bojkottálják a zsidóságot.

— Toljuk vissza az óramutatót 2000 esztendővel — mondom Barcza Gedeonnak. Képzeljük el, hogy ez a tintás, viharvert szerkesztőségi íróasztal a Forum Romanum. Forró déli nap süt, a fórumon nagy tömeg zsibong. Ön feláll az egyik szószékre, én a másikra. A kíváncsi sokaság megsejti, hogy valami érdekes dolog készül, otthagyják a többi szónokokat egy félórára és körénk sereglenek. Tudják, hogy két szembenálló világnézet harcosai vagyunk és nyilvános vitára készülünk. Beszélni akarunk azokról a problémákról, amelyek éppen ma szinte minden embert izgalomban tartanak. Az érdeklődést csak fokozza az, hogy vitánk teljesen személytelen jellegű, elvi magasságban mozog, hiszen ezelőtt még látásból sem ismertük egymást, sohse volt személyi surlódásunk.

— Értem — bólint mosolyogva Barcza Gedeon.

— Miután én annak a tábornak vagyok a katonája, amelyet megtámadtak, amely a sokszoros túlerővel szemben védelembeszorult, azt hiszem, enyém a kérdezés joga.

— Elismerem! — hangzik a válasz.

— Én kérdezek, Ön felel. Ami pedig a vita során elhangzik, arról ne mi mondjunk ítéletet, hanem a hallgatóság. Ha a vita véget ér, minden hallgatónk levonhatja az esze és a szíve szerint a tanulságokat.

— Beleegyezem készséggel.

— Tehát kezdjük, Barcza úr?

— Rajta!

*

A hazai egyetemeken 1919 ősze óta minden tanév eleje táján felburjánoztak reakciós antiszemita mozgalmak, amelyek azonban eddig legfeljebb 4—5 napig tartottak s minden alkalommal már az első percben harsányan hirdetett okok és célok miatt zajlottak le. Az idén hetek óta tart a zavar s legalább két hét telt el, amíg a bajtársak szabatosan összefoglalták a kívánságaikat, tehát hosszú ideig a zavargók maguk sem tudták, miért tüntettek. Mivel magyarázza Ön ezt a különös jelenséget?

— Első kérdésére bevezetésül is igen jónak bizonyul annak megállapítása, hogy a megújuló tüntetések a korszellemmel függenek össze. 1919-ben kulminált a zsidó uralom és azóta megindult a visszahatás folyamata, mely minden évben erősebb lesz. A jövőben további fejlődés várható. Ez történelmi törvény, melybe bele kell nyugodni.

Az ország közvéleményének jelentős része — még hivatalos helyen is célozgatnak rá — számtalan külső és belső jelből azt következteti, hogy a most folyó egyetemi nyugtalanság a magyar horogkeresztes mozgalom első komoly erőpróbája, mert:

a) még a szélsőjobb Gömbös, a bajtársak régi barátját és patronusát is le akarják döfni vele;

b) a zavargók a velük egy szemléleten álló professzoraikra és saját diákvezéreikre sem hallgatnak már;

c) a Böszörményi és a Meskó-féle pártokba egyre több egyetemi hallgató sorakozik fel;

d) Németországból rejtett útakon nemcsak erkölcsi, hanem másfajta támogatást is élveznek.

Mi a véleménye Önnek a fentiekről?

— A feleletet az 1. pontban megadtam, csak annyit fűzök hozzá, hogy a horogkeresztes mozgalom is a korszellemmel függ össze anélkül, hogy szerves kapcsolata lenne a diákmozgalmakkal.

Ön egyik legutóbbi felszólalásában azt fejtegette az ifjú elvbarátai előtt, hogy bár van zsidókérdés és azt valóban meg kell oldani, de ez nem a kizárólagos sarkköve a jobb magyar jövőnek, hanem a megoldásra váró nagy feladatoknak csupán egy kis részlete. Ha Ön komolyan vallja a fenti tézist — amiben nem is kételkedem —, mivel magyarázza, hogy az egyetemi hallgatók turbulens része úgy viselkedik, mintha a magyar zsidók elüldözésén vagy kiirtásán mulna, hogy Magyarország ismét 63 megyével bíró tejjel-mézzel folyó Kanaán legyen?

— Azt vallom, amit hirdettem. Hogy hevesebb vérű társaim magatartása, esetleges túlzása mily impressziót kelt némelyekben, ahhoz semmi közöm.

A numerus clausus 14 éve áll fent. Mivel magyarázza, hogy a diplomás társadalom helyzete mégis évről-évre romlik? Nem gondolja, hogy ez a lex—Haller csődje? És hiszi-e, hogy ha egyetlen zsidót sem vennének fel az egyetemre, meg lehetne ezzel oldani a válságot? Évenként 2600 diplomát gyártanak az egyetemeink az 1200-as szükséglet mellett. Ha tehát az évi 160—180 zsidó diploma kiesik a versenyből, megváltást jelent-e Önökre?

— Sikamlós kérdés. Ugy tűnik fel, mintha numerus clausus nélkül is 160—180 zsidó ifjú diplomájáról lenne szó. Önöknek még mult évben is programjuk volt a numerus clausus törvény eltörlése, nekünk a régi törvény visszaállítása. Ha a numerus clausussal is ilyen a helyzet, érdemes lenne átgondolni, mi történnék anélkül. Az a véleményünk, hogy kevesebb zsidóval könnyebb megoldani a válságot, mint sokkal és ehhez a véleményünkhöz szívósan ragaszkodunk.

Önöknek állandó vesszőparipája, hogy a zsidó diplomások aránytalanul előretörnek. Mondja meg, mihez kezdhet egy most végzett zsidó diplomás, akit sem a hadsereg, csendőrség, rendőrség, vámőrség, folyamőrség, megye, város, posta, vasút, bíróság, állami iskolák, jegyzői kar, egészségügyi közintézmények, minisztériumok, pénzügyigazgatás, állami üzemek és még rengeteg más intézmény és testület tiszti vagy tisztviselői karába nem vesznek fel. Temérdek olyan területe van a magyar életnek, amely 1919 óta a zsidó diplomások számára nem numerus clausust, hanem numerus nullust jelent.

— A zsidók fátuma az, hogy ahol türelemmel kezelik, ahol jó dolguk van, nemcsak otthon érzik magukat, hanem uralkodni is akarnak. Ismerjük a történelmet és tudjuk, hogy voltak már oly korszakok hazánkban, mikor uralomra jutottak egy pillanatra s aztán megint letüntek. 1842-ben még a cigányokkal egy színvonalon emlegetik őket kultúrális szempontból. Ugyanebben az évben sikerült házat venni az első zsidónak Debrecenben. A zsidóság képviselői sajátos életszemléletüket, vágyaikat, ábrándjaikat a sajtó, majd 1919-ben az akasztófa útján rá akarták erőszakolni a magyar nemzetre. *Frigyre lépett a zsidó ész és a paraszt kéz* (l. Talmud). Nem sikerült. Azóta lefelé megy és eljuthatunk a numerus nullushoz is. Nem az a kérdés tehát, hogy mihez kezdjen a diplomás zsidó, hanem hogy a zsidó intellektuális réteg oly nagy (18%), hogy ez már veszélyes.

Századunk a technikában és a legtöbb tudományágakban többet haladt, mint az előző évezredek. A rádió és repülőgép-korában mi az Ön nézete a gettó-padokról? Amíg az emberiség mértföldes csizmákkal vágtat a fejlődés országútján, szabad-e egyetemeinken visszavarázsolni mesterségesen a leghitványabb, legsötétebb középkort?

— A középkort nem a getto tette sötétté. A getto védekezés volt a zsidó mentalitás ellen és az is marad, amíg a keresztyénség azt tapasztalja, hogy a zsidók a *keresztyén morált* nem tudják magukévá tenni.

A zsidóság Önök szerint nem felekezet, hanem faj. Akár így van, akár úgy: milyen értéke lehet külföldön a reviziós mozgalmaknak, amely teljes testvéri szabadságot hirdet az elszakított tótjainknak, ha ugyanakkor Benesék telekürtölhetik a nagyvilágot: „hihettek-e egy olyan népnek, amely 1000 évig elnyomott minket, most minden jót felkínálnak, de ugyanakkor üldözik, verik, elnyomják, kivetett páriává degradálják a kezük ügyébe eső félmillió asszimilálódott, magyar anyanyelvű zsidójukat?"

— Mi nem ígérünk az elszakított területek lakóinak olyat, amit meg nem tarthatunk. Igen jól tudjuk azonban, hogy tótoknak, ruthéneknek és oláhoknak legfőbb sérelmük az volt, hogy a *liberális kormányok* a zsidó lapok uszítása és a zsidó üzletemberek zsarolásai ellen nem nyújtottak kellő védelmet nekik.

Mit tart a bajtársak Hitlerékért lelkesedő része arról, hogy a világháborúban a német imperialista érdekekért pusztultunk, vesztünk s ha új erőre kap a pángermán Moloch, ha az Ostraum esetleg megvalósulna, úgy felszippantaná önállóságunkat és nemzetiességünket a kíméletlen náci hullám, mint a gyenge harmatot a kánikulai napsúgár?

— A világháborúban egy szerződés megtartásáért, a magyaroknál mindig túlzott lovagiassággal értelmezett becsületért véreztünk és pusztultunk, nem Hitlerékért. Csak a zsidó lapok áradoztak akkor a németekért. Ma nem csodálkozunk, hogy a németek ellen akarnak minket kijátszani. A németek, mint vélt külső ellenség ellen való küzdésünk, szélmalom-harc lenne csupán. Ha a német, vagy mondjuk sváb belső ellenség, küzdünk ellene, ezzel szemben nem fogunk a zsidóság ellen küzdeni, ha már nem lesz veszélyes. Mi a magunk portáján akarunk rendet csinálni. Egyébként ezeréves történelmünk elég megnyugtatást adhat arra, hogy a német áfium a magyarra nem veszedelmes.

Ma sincs béke. 1914 óta harcban állunk. Lehet, hogy holnap, holnapután új fegyveres háborúba zuhanunk. Egy 7 és félmilliós kis nemzet akár a mai „békében", akár az esetleges holnapi háborúban végezhet-e olyan érvágást magán, hogy félmillió lakosát agyontapossa, megalázza és kizsigereli?

— Kisebb, de minden tagjában megbízható sereg mindig többet ér, mint a nagyobb, de megbízhatatlan. Egyébként okulás végett kommentár nélkül közlöm Kovács Alajos dr. megállapításait a Katholikus Szemle 1920 novemberi számából: „1915—16—17-ben az itthonmaradt népesség 194,954 lélekkel fogyott, ellenben a zsidóság, melyre a fogyatékból 10.000 léleknek kellett volna esni, 681 lélekkel szaporodott." A hadseregben *meglehetősen* betartották a numerus clausust, de nem mondható ez a papírostalpú bakkancsok, halladékhús stb. szállításoknál.

Ön aláírta azt a röpcédulát, amely a magyar zsidók gazdasági bojkottjára hívja fel a keresztyéneket. Tudja-e Ön, hogy a magyar zsidó együtt szegényedett, együtt ment tönkre a keresztyén magyarsággal? Tudja-e Ön, hogy például Debrecenben száz igen gazdag zsidó élt békében, ma már hármat sem talál köztük? Tudja-e Ön, hogy a zsidó munkás sorsa hajszálra egyezik a keresztyén proletáréval; a zsidó iparos, kereskedő ép úgy elkoldusodott, a földbérlő nem kevésbé ment tönkre, mint a keresztyén? Elismeri-e, hogy a magyar zsidó gazdasági boldogulása vagy a pusztúlása elválaszthatatlanul összeforrt a keresztyénével és viszont? Elismeri-e, ha egy városban kolera dühöng, akkor ott három uccát nem lehet sikerrel fertőtleníteni?

— Mi a világot nemcsak a gazdasági boldogulás szempontjából szemléljük; azt azonban mégis észrevesszük, hogy a magyar nép pusztulásából ma is szép számmal csinálnak csinos üzleteket. A fölsorolt foglalkozási ágakból azonban kimaradt a zsidó kubikos stb. (?)

Mit érez ön akkor, mikor szemelátára vernek ki vagy tanácsolnak el az

Karácsonyra
Rádiót Csillárt
Ujévre
Rádiót Csillárt
Kedveseinek
Rádiót Csillárt

KATZ-tól

Standard, Orion, Philips, Telefongyár stb. készülékek, modern csillárok, asztali lámpák a legnagyobb választékban olcón, a legmesszebbmenő fizetési feltételek mellett.

Kérjen díjtalan bemutatást!

KATZ, Piac u. 60.

Karácsonyfáját

diszitse szép és izléses függelékekkel

Kontsek Géza

cégtől

egyetemről magyar zsidó fiúkat, akiknek az apjuk frontharcos volt, esetleg hadirokkant, esetleg elesett?

— Ha van ily eset, az sajnálatos, de szabad legyen mégis őszintén csodálkoznom, hogy vannak olyanok, akiknek szülei érdemeket szereztek és még sem tudtak asszimilálódni. Egyébként megkérdezem: mit érez Ön akkor, mikor oly keresztény magyar diplomásokat utasítanak el zsidó gyárakból, kiknek apjuk frontharcos volt, vagy pláne ők azok s ugyanakkor zsidót minden további nélkül felvesznek? Vagy mit érzett, mikor a csepeli Weisz gyárába németországi „eltanácsolt" mérnököt 10.000 pengős fizetéssel fogadtak fel s ugyanakkor magyar állástalan mérnökök serege nyomorog, vagy mit érez Ön, mikor Weisz Fülöpék bankja kölcsönöknek néhány év alatt háromszorosára (!!) növekedett összegéért kisgazda családok egész vagyonát elárverezteti?!

Ha egy keresztyén egyetemi hallgató apja vagy nagyapja még oláh, német, szerb, stájer, morva, tót származású volt, esetleg a Bach-korszak alatt került ide, mint hódító s talán az unoka még máig sem szerzett magyar nevet: azt Önök a keblükre ölelik a fajelmélet szent nevében. De ha egy zsidónak a tizedik nagyapja is itt született, itt dolgozott, itt adózott, magyar az anyanyelve, húsában és vérében is összeforrott ezzel az országgal: azt úgy kezelik, mintha bélpoklos lenne. Miért?

— Ezek mind közelebb állanak hozzánk, krisztusi tanítások, velünk közös világnézet és morál alapján összeházasodnak és összeolvadnak a magyarsággal. Velünk élni, de nem fölöttünk uralkodni akarnak.

Önök zsidónak bélyegzik a magyarországi nagybankokat és ipari kartelleket, holott a bank és a nagyipari tőke haszonélvezői között előljár egy sereg történelmi nevű mágnás és az úgynevezett „keresztény-nemzeti" irányzat sok-sok vezéralakja. Ám ha ezeket a tényeket tagadásba venné — bár a kereskedelmi Compassokból pontosan ellenőrizhető — és ha kitartana ama tévedése mellett, hogy néhány tucat zsidó bankár és zsidó nagyiparos harácsol az ország gazdasági életében, tudja-e Ön, hogy a bankokrácia és a kartellek ép úgy kezelik a zsidó, mint a keresztyén tömegeket? Nekem olcsóbb a kockacukor, mint Önnek? Én olcsóbban kapok cipőt, ruhát, mint Ön? Az én váltómat nem éppen úgy visszalöki a bank, mint az Önét? Ha adósságom van, nem ugyanannyi kamatot fizetek, mint Ön?

— A kérdés annyira bonyolult és oly szemszögből van feladva, hogy nem lehet rá felelni mindaddig, míg a magát ártatlannak és a kartellek által kizsákmányoltnak feltüntető dolgozó zsidóság bizonyságot nem szolgáltat arról, hogy ellenségnek tekinti a zsidókat egyetemlegesen meggyűlöltető kultúrsnobokat és tömegfosztogató iparmágnásokat. Ami pedig a „keresztény-nemzeti" neveket illeti, az nem egyéb, mint *„keresztyén-nemzeti" cégér.* Ez a körülmény még tudatosabbá teszi: új magyar élet csak az új generációból nőhet ki.

Az Önök antiszemita propagandájának egyik alaptétele, hogy a vagyon javarésze a zsidóknál halmozódott fel. Tud-e Ön arról, hogy például Debrecen 11,000 zsidója közül ez évben már csak 480 volt képes a hitközségi adóját megfizetni és arról tud-e, hogy rohamosan szaporodik a zsidó nyomortanyák száma s a zsidó társadalom már az elszegényedett, nélkülöző, éhező hittestvérei huszadrészének sem tudja a legmegfeszítettebb jótékonykodás mellett a mindennapi karaj kenyeret biztosítani?

— Mindenesetre érdemes volna összevetni a keresztény számaránnyal. Mégis figyelemre méltó az a körülmény, hogy a „szegény" hitközség Debrecenbe rendelt rendőrök napi díját fizetni tudta s ugyanakkor külföldi tanultatásokról is gondoskodik. Mulhatatlanul szükség lenne hiteles statisztikára, hogy miként fest gazdaságilag, illetve nincstelenség dolgában a numerus clausus. Egy figyelemreméltó körülményt legyen szabad még megemlítenem: egyik zsidó cég vagyona csődbejutás után phőnix madárként még nagyobb, erősebb lett, ugyanakkor a másik tábor egyik tagja csőd folytán teljesen tönkrement. A közelmultban egész sereg kisgazda-vagyont árvereztek el bankok. Csodák-csodája, noha tönkrement zsidók vannak, árverést náluk keveset hallottam.

Mit jelentene Ön szerint a magyar államra adózási, gazdasági, hadügyi és kultúrális szempontból, ha a 2000 antiszemita bajtárs vonatra ültethetné és Palesztinába vándoroltathatná a Csonkaország félmillió zsidóját?

— A negyvenes években megjelent egy röpirat, mely javaslatokat tett apáinknak, hogy a cigányok és zsidók kultúrális állapotait hogyan lehetne fellendíteni. A zsidó kultúra nélkül tehát megvoltunk akkor is, — stratégiai szempontból sem festettünk rosszabbul, míg nem vágták magukat vitézi pózba a magyar zsidók fiai. El tudom képzelni, hogy valahogy gazdaságilag is meglennénk.

Mi az oka annak, hogy a szabadságért, a haladásért élő-haló márciusi ifjúság utódai ma a maradiság, a reakció előharcosaivá lettek? Miért csinálják az ellenkezőjét mindannak a szellemi, erkölcsi és szociális céloknak, amit Kossuth örökségül ránk hagyott? Miért tárja meg ágyékát az egyetemi ifjúság egyrésze a szabadságtipró, nacionálbolsevista diktatúrák ölelésének?

— A márciusi ifjakat ne tessék bántani; azok se voltak filoszemiták; még Kossuth se. Lelkesedésök árnyékában ott volt az aggodalom, hogy a zsidók visszaélnek a szabadsággal (Széchenyi: Ha a külföld emancipálja a zsidókat, ők a tengerbe öntenek egy üveg téntát, ha mi emancipálunk, egy tányér levesbe öntünk egy üveg téntát. — Mi emancipáljuk a zsidókat, de ki fogja emancipálni fiainkat a zsidóktól). Egyébként még nem volt oly szellemáramlat, melyet ha lehetett, a zsidóság ki ne sajátított volna magának. Igy volt ez a liberalizmussal is, mely végül szabadossággá változott és így következett be az is, hogy a magyar demokrácia hivatalos szócsöve a Népszava (!!) lett.

Nem gondolja-e Ön, hogy a történelmi példák tanúsága szerint az uralmon levő rendszerek szinte kivétel nélkül a zsidóságot vetik oda bűnbakul az elkeseredett, félrevezetett tömeg vak dühének, amikor uralmuk tehetetlenségbe ful és korszakalkotó, mélyreható szociális reformokat el akarnak odázni, mert különben komoly áldozatokat kellene hozniuk?

— Csak nem Gömbös Gyulára méltóztatik gondolni, aki köztudomás szerint revideált?

Csonkaország valósággal a puszta öklével áll szemben a nyakig felfegyverkezett 50 milliós gyűlölködő, vesztünkre törő kisántánttal. Nem lenne-e jó, ha a tizenhárom magyarnak maradt megye 7 millió keresztyéne treugadeit kötne a félmillió magyar zsidóval legalább addig, amig a határkiigazítás békés úton, vagy háború útján meg nem valósul?

— A treuga Dei csak úgy jöhetne létre, ha ugyanazon erkölcsi elvek szerint élnénk, mert különben egyik bekapná a másikat (egyébként l. a 9. kérdést.)

Legvégül személyes kérdésben kérek szót, bár éppenséggel nem személyes okokból kapcsolom be magamat a vitába, hanem azért, mert az én sorsom és a családom sorsa tipikus sorsa a magyar zsidó családok zömének. Igazolhatóan kimutathatom, hogy apai ágon 1704 óta, anyai ágon is több, mint száz esztendeje ezen a földön élünk, dolgozunk, küzdünk a létért. Apai nagyapám nemzetőr volt 48-ban Bem hadseregében, apám 20 hónapig volt a fronton, három kitüntetést szerzett, Wolhyniában roham közben nyomorékká lőtték a lábát, hadirokkant lett. Családom minden épkézláb férfitagja harcolt és vérzett a világháborúban s amelyik munkás élete során egy kis vagyont is gyüjtött: javarészén hadikölcsönt jegyzett. Az én anyanyelvem magyar, az ükapámé is az volt. Az ő teste itt porlad, én is itt akarok majd aludni. Mióta itt élünk: soha egy darab kenyeret nem örököltünk, ajándékba sem kaptunk; verejtékünk csorgott, inunk fáradt minden falatért. Ez a haza az Édesanyám és ha a keresztyén testvéreim csúfolnak, rugdosnak, üldöznek: annál forróbb szeretettel, annál eltéphetetlenebb ragaszkodással tapadok Hozzá. Bánata az én bánatom, fájdalma az én fájdalmam, szegénysége az én szegénységem. Ha megtámadják majd: védeni fogom én is, mint ahogy védte az apám s védte a nagyapám. Ha valaha boldog lesz a Hazaanyám: boldog leszek én is; ha eltapossák: én is vele pusztúlok.

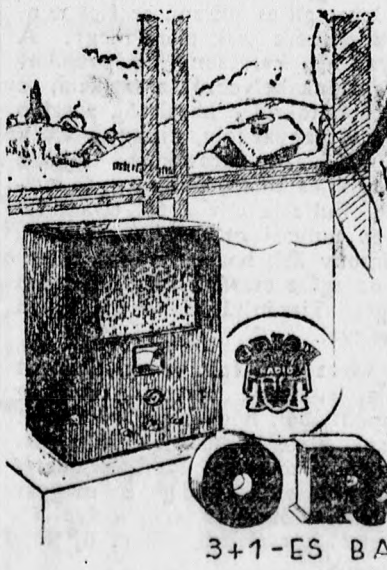
Mondja Barcza Gedeon úr, miért nem vagyok én magyar? És miért különb magyar Ön, vagy Juon Anca, vagy Vasile Buturescu, vagy Lehner István, vagy wolffinaui Wolff Károly, vagy Herrmann Miksa nálam? Mit vétettem én az Édesanyám ellen? És ha nem vétettem semmit, akkor csak azért vagyok szabad préda, mert az én templomom ormán hatágú csillag van, nem pedig kereszt, avagy kakas? Az Önök templomaiban talán más Istent imádnak?

— Az ilyen eseteket nagyon sajnálom, mint általában az ártatlanok szenvedését, melyből generációnk ugyancsak kiveszi részét, de hát az apák bűneit heted íziglen is megbüntetheti az Ur és bölcs akaratába bele kell nyugodni. Különben történelmi érzékünk azt sugja, hogy a harc nem fog örökké tartani, de békességről mindaddig nem lehet szó, amíg egy idegen faj bármi téren uralkodni akar. Aki az idegenekkel azonosítja magát, ellenségnek tekintjük, békét csak azokkal szemben ismerünk, akik a magyar nemzet tradicióit tiszteletben tartják, akik fenntartás nélkül beilleszkednek abba a légkörbe, melyet ezek a tradiciók szabnak meg, akik lelkileg teljesen asszimilálódnak. A mi harcunk célja az is, hogy a becsületes, régebbi tradicióit által is hozzánk nőtt zsidókat megoltalmazzuk a másfajta zsidóktól. A zsidók veszedelmét soha sem a keresztyének agresszivitása okozta, hanem a zsidók szerencsés tagjainak hatást nem ismerő túlzásai. Nehéz dolog a zsidót megmenteni a zsidótól, de mi megpróbáljuk.

Végezetül legyen szabad pár szóval megindokolnom, miért vállaltam a választ ez újság hasábjain. Néhány hete ugyanis oly cikk jelent meg, hogy tőlünk már e lapnak kérdezni valója nincsen. Ezek után jogos lett volna vonakodásom. Mégis igazunk és kötelességünk tudatában az első kínálkozó alkalmat megragadtam, hogy részletezzem véleményemet és ha csak lehet, eloszlassam azokat a félreértéseket, mit íly alkalomkor oly könnyű magyar és magyar köré verni. Védekezés volt a mi megmozdulásunk, védekezés a fajunk jellegét fenyegető veszély ellen, védekezés a faji összetartás erejének fellobbantásával. Saját véreinket kértük, hogy saját véreit támogassa csupán. És ez már rávilágít arra a körülményre is, hogy nem érzelmi mo-

METEOR CSILLÁR
RÉSZLETRE IS ADUNK VEZET ÁRJEGYZÉK INGYEN
FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKA MELLETT.

Weisz és Leitner
rövidárú nagykereskedése
DEBRECEN, HATVAN U. 6.
Bérpalota.
Rövid, kötött, fehérneműi, papirárú cikkekre felhivjuk szives figyelmüket. Olcsó és szolid kiszolgálásról előre is biztosithatjuk.

Nincs elzárva a világtól-
a nagy havazások idején sem, ha 7331-es Orion rádiója van, mert minden fontosabb hirről, a világeseményekről állandóan tájékoztatja. Azonfelül zenével, előadásokkal szórakoztatja az egész családot. A 3+1 lámpás 7331-es Orion Band-Pass Európavevő, dynamikus hangszóróval és mindenkényelmetnyujtó technikai ujitással van felszerelve.
ORION-7331
3+1-ES BAND-PASS EURÓPAVEVŐ
Főlerakat: BÁRÁNY RÁDIÓHÁZ Szent Anna u. 1.
Csillárok, villanycikkek bámulatos olcsón!

Karácsonyi ajándékok

WERNER
KALAP uridivat üzletében dus választékban.

tivumok, nem gyülölet a mi mozgalmunk magva és indítóoka, pusztán a magyar fajiság zsidósággal szemben levő érdekellentéteinek megvilágosulása. Ezeknek az érdekellentéteknek elsimulása győzelmünket jelenti, közelebbről azt a pontot, melyben törekvésünk kulminál, azt, amit Berkes József ír „Zsidó szellem a politikában" c. tanulmányában: „Mit tegyünk? Őrizzük meg szűzen a magunk szellemét. Isten adta fájásnak és büszkeségnek, tragikusnak és győzelmesnek."

*

A vita véget ért. Esteledik. A szónokok főhajtással üdvözlik egymást, aztán leszállnak az emelvényről. A tömeg jobbról-balról morajlik. Imitt-amott egy-egy fáklya rőt tüze lobog már, fényük a szemekbe villan s a szemek haragot, szenvedélyt, elkeseredést tükröznek vissza. A vitázók hazaindulnak. Egyik előre, a másik hátra. Elvbarátaik csapata követi őket. Holnap ismét vita lesz a fórumon, holnapután újra... a harc nem ért véget...

Róma felett kigyultak a csillagok. Éjszaka lett. Alszik a római birodalom. Az ellentétes érzésű polgárok egyforma békességgel horkolnak. Úgy látszik, mintha a birodalom nyugodtan alhatna. Csend van. Rend van.

Pedig a barbárok, ott fenn, Északon, a germán őserdők mélyén, már köszörülik kardjaikat, élesítik a lándzsák hegyét, hogy egy napon zúgó áradással hömpölyögjenek le hegyeikről a római lapályra.

És a rómaiak nappal egymást tépik, éjjel alszanak tovább. Tovább...

Karácsonyi népvándorlás

Irta: KERTÉSZ DÁNIEL

Karácsony táján zsufolásig telnek a vonatok. Kétszer-háromszor akkorára nyulnak a vonatsorok utasokkal tömötten. Nem a rendes utazóközönség ez, amely dolgait végezni, üzleteket kötni, hivatalos kiküldetésben, vagy a gondtalan gazdaság unalmában ül vonatra. Ez a rendes vonat közönség magán viseli a megszokottság unottságát, a mindennapi élet szürke közönyét, a cinikus mosolyt, vagy a gondbarázdákat. Ez a tipus az élet robotosa, még akkor is, ha az utazni vágyó emberek irigységgel nézik az autótaxiból kiszálló, perronon ujságolvasó és a fülke ablakából kitekintő, fölényes lényét.

Most egészen más emberek utaznak. Mintha nem ennek a világválságos, mindennapi kenyérgondos, bizalmatlan és könyörtelen mának lennének a gyermekei. Ragyogás fénylik az arcokon, belső fény csillan a szemekben, mintha a szivekből áradna rejtelmes sugárözön. Az élet rejtett izgalma vibrál az emberi mozdulatokban, egyre bátrabb gesztusokban. Izgatottan várják a beszállás, az indulás pillanatát, hogy robogjon velük a vonat a cél felé... Ez nem a hétköznap unt robotja, hanem ünnepi öröm. Valóban... Karácsony lesz...

Mint kívülálló, közömbös ember, szemlélem ezt a nagy karácsonyi népvándorlást, amely ebben a közel kilencmilliós kis országban is az emberek százezreit mozditja ki életük megszokott medréből.

Gondolkozom és keresem az értelmét, a belső törvényét ennek az elemi erejű népvándorlásnak és csodára nyilik a szemem. Csodálom az élet öntörvényű rendjét, elrendelt áradását, amely minden kormányrendelet, intézményesített igazgatás, hivatalok és intézmények nélkül hömpölyög előre a végső kifejlés felé. Az életnek nem lehet gátat állítani, az élet mindenek ellenére csak előre megy. A magyar nép karácsonyi népvándorlása a munkahelyekről, a szellemi, az életközpontokról a hazai táj, a szülő hajlék, a magyar falu, a magyar vidék felé áradva, a városokban fejlődő magasabb és korszerübb magyar szellemet eljuttatja a világtól elzárt falusi és tanyasi otthonokba. Bizony, Karácsony kell hozzá, hogy Budapest az egész ország, hogy Debrecen az egész Tiszántul központja legyen valósággal.

A város és a falu viszonyában az az alaphelyzet a nemzeti közösség szempontjából, hogy amig a magyar városok élete többé-kevésbbé már nemzeti, közösségi, kulturön udatra ébresztette lakóit, addig a magyar falu lakói időben és térben távol élnek ettől a cselekvő, alkotó új közszellemtől.

Ha a magyar városok statisztikai adatait nézzük, akkor egész világos lesz előttünk, hogy a város és a falu nem idegen egymástól. Az 1920. évi népszámlálás adatai szerint — az 1930. évi adatokhoz még nem jutottam hozzá, de ez nem változtat a lényegen — Budapest 928.996 lakosa közül csak 381.357 a bennszülött, míg 547.639 az ország többi részében született. Debrecenben 103.186 lakos közül 52.103 a bennszülött, 51.083 pedig a vidékről bevándorolt. A vérségi kapcsolat áramai mozdítják meg a városban élő embereket karácsonykor a falu felé. Más ez, mint a nyári nyaralás. Akkor a természetet, a fürdőt, a szabad levegőt, a pihenést keresi a városi ember. Karácsonykor emberekhez, családokhoz, vidéki otthonokba megy. A fejlődés nem ismer ugrást, lépésről-lépésre halad. A magyar város és a magyar falu szellemi kapcsolatai ezen a vérségi kapcsolaton keresztül fejlődhetnek ki.

A vérségi kapcsolat áramai nem elégségesek egy nemzeti közszellem kialakítására, ehez szellemi kapcsolatok kellenek. Nem egyes kivételek csucsteljesítményeire, hanem a legszélesebb néprétegek kulturális fejlődésének megalapozására.

A fejlődés szempontjából felbecsülhetetlen ennek a karácsonyi belső népvándorlásnak a jelentősége.

A magyar nép tömegében térben és időben messze van a korszerű magyar közélettől. Nem az emberanyagban van a hiba — hiszen a magyar nép élete mai kereteiben is csodálatra méltó — hanem abban, hogy csak most kezd ébredezni a városi emberekben a kötelesség a faluval szemben. Ezerszer leírták az utóbbi öt évben, de ezeregyedszer is le kell írni, hogy a magyar ember hamarabb eljutott Párizsba, mint a legközelebbi magyar faluba, pedig itt sokkal több keresni valója lett volna, mint ott. A magyar fővárosnak és a magyar városoknak csak önmagukra volt eddig gondjuk, habzsolták a vidék emberanyagát ,de arra nem érdemesítették, hogy kapcsolatot létesítsenek.

Egy nép élete hasonlít egy fejlődő ember életéhez. Egy kisgyermek világa csak a szoba, de „a szobaajtó csak addig szent előtte s élete csak addig fér el a szoba négy fala közt, míg fel nem éri a kilincset. Attól kezdve az élet kibuggyan a szobából és egybevegyül először az udvar, majd az ucca, a város, a vidék életével".

A falusi nép sem maradhat meg saját földje, vagy saját faluja látóhatáráig, hanem a nemzeti közösség horizontjában kell látni az országot, az életet.

Én nem lettem szegényebb, hütlenebb, rosszabb debreceni, hanem mérhetetlenül gazdagabb és igazabb, hogy megismertem más tájakat, más életeket, megismertem az Ország földjét és embereit.

A karácsonyi népvándorlók már nem pusztán a vérségi kapcsolatot jelentik a falu és a város közt, hanem a szellemi kapcsolatot is. Az ember magatartása az, ami legjobban hat a másik emberre, éppen ezért minden propagandánál többet jelent ez a szellemi gócpontokból szétáradó tömeg, amely nem csinál ugyan nemzeti egység propagandát, de egységes magyar nemzeti közvéleményt annál inkább.

Nagyon szomorú lenne, ha az ember hozzá lenne láncolva ahhoz a darab földhöz, amelyen született. A történelem népekben él és népekben gondolkozik. Egy nép akkor a legerősebb, ha minden tagja öntudatos tagja a közösségnek.

Egyszer az esztendőben ennek az igazi közösségnek a vágya hajtja a városi embereket a szülői otthon felé, ahol Karácsony ünnepén együtt van a városi magyar a falusi magyarral, mert csak ketten együtt jelentik ennek a népnek a jövendőjét.

Rádió készülékek
Dynamikus hangszórók
Villanyszerelések
legjutányosabban
Borka és Biró
KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.
Dijtalan bemutatás és felvilágositás.

Ut a jövő felé

A Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet története

Somlyai József, a Kölcsönös Segélyző-Egylet ügyvezető-igazgatója a szövetkezet 50 éves történetét megirta és e könyvet most kézbesitették szét a szövetkezet tagjainak és Debrecen város társadalma széles rétegeinek. — Öt évtizedre osztva ismerteti az eseményeket és habár nagy lépésekkel halad át ezeken, képet kapunk nemcsak egy értékes intézmény munkálkodásáról, hanem Debrecen város elmult félévszázadába is betekintést nyerünk. Az intézet alapitói közül Simonffy Imre, Zádor Lajos és az ez évben elhunyt dr. Szántó Sámuel elnök-vezérigazgató arcképe mellett egész sorát találjuk azoknak a házaknak, amelyek a Kölcsönös Segélyző-Egylet támogatásával épültek. A képek mellett a háztulajdonosok nyilatkozatából azt látjuk, hogy a Kölcsönös Segélyző-Egylet nem kizárólag a hitelezésben segiti tagjait, hanem mellettük áll minden ügyes-bajos dolgukban és tanáccsal, felvilágositással támogatja a hozzá fordulókat. Ennek megkönnyitésére az intézet igazgatósága épen a félszázados jubileum alkalmából tanácsadó osztályt állitott fel, amelyet minden tag, tehát a heti 50 filléres befizető is, ingyenesen igénybevehet. A szövetkezet tagjai a társadalom minden rétegéből sorakoznak, mégis legtöbb az önálló kisiparos és az ipari alkalmazott, legkevesebb a gazda és a mezőgazdasági foglalkozásu, mert ezek a szövetkezet összes tagjainak csak mintegy 8 százalékát alkotják. A kereskedő-osztályt az utóbbi években a közalkalmazottak és magántisztviselők száma felülmulta. — Igen jelentős már a szövetkezet alapitása óta a kiskoruak és a magános nők száma, e két utóbbi csoport azt igazolja, hogy a szülők kezdettőlfogva érzik a szövetkezeti takarékoskodás nevelő hatását és ezért évről-évre tömegesen váltanak könyvet gyermek-

— **Szivbetegeknek és érelmeszesedésben szenvedőknek** a természetes **„Ferenc József"** keserüviz használata könnyü és pontos bélmüködést biztosit. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitünő szolgálatot tesz.

UJ! még nem létezett olcsóbb árak
Radó-nál
Mintás műselyem . . . . . —.78
Tennisz flanell . . . . . —.42
Szövetek . . . . . —.90
Gyapjuszövet 1.60
150 cm. széles szoknyakelme . . . 5.—
150 cm. széles kabátkelme . . . . 5.—
140 cm. széles férfi kelme 4.50
Sima crepd. 92 cm. széles 2.35
Mintás crepd. 96 cm. széles 2.50
SZATEN MAROCCIN . . P 5.80
CREPSZATEN . . . . . „ 4.60
Vásznak, asztalnemüek, estélyi anyagok nagy választékban.

Ha jó tüzelőanyagot akar, megbízható cégtől, úgy vásároljon a
Békési és Lőw
tüzifa- és szénkereskedőtől.
Telep: Bánffy u. 4.
Telefon: 19—45. sz.
Elsőrendű, száraz tüzifák és házi szenek.

Boldog karácsonya akkor lesz, ha szeretteinek jó minőségü **ROBUR cipőt** vásárol, mert a Robur készitmény megvédi viselőit a meghüléstől! **Ma is nyitva tartunk!**

„ROBUR" CIPŐÜZLET
PIAC U. 49. TELEFON 26-16

keiknek, mig a magános nők anyagi támaszukat a hosszu évtizeden során a Kölcsönös Segélyző-Egyletben keresik és találják meg. Ezek a tényezők alakitják együttesen a Kölcsönös Segélyző-Egyletet és épen ezért foglal oly speciális helyet a szövetkezet Debrecen gazdasági életében.

A Kölcsönös Segélyző-Egylet uj jubiláris évtársulatát már megnyitotta s az ujonnan jelentkezők számából is megállapitható, hogy ez az intézmény, amelynek a neve immár országos fogalom, Debrecen minden társadalmi rétegének nélkülözhetetlen támasza.

A hamisjáték fejedelmei . . .

Hogyan fosztja ki immáron hosszu évek óta egy világszervezet nemzetközi fürdőhelyeken a hiszékeny emberek ezreit? Trükkök, amiket még a montecarlói rendőrség sem ismer...

Irta: PAÁL JÓB

Az Orient-express hálókocsijában, éjfél után pár perccel.
(Copyright by Jób Paál. Utánnyomás tilos.)

A hálókocsi ellenőre nem vetette még meg az ágyakat.

Most szedi csak ki a párnákat és a takarót az ülések alól.

Azt hittem, egyedül teszem meg az utat Párisig. De az utolsó pillanatban hálótársat kaptam. Elegáns ur szállott be az egyik közbenső állomáson. Platinába foglalt brilliáns csillogott jobb kezének kisujján és drága bőröndjein a legelőkelőbb cédulák szállodái árulták el, hogy utitársam beutazta már az egész világot és mindenütt ott szállott meg, ahol csak olyan emberek laknak, akiknél nem játszik szerepet a pénz . . .

Kabátjának gallérjáról arany láncon lógott a monoklija.

Tiz perc alatt meg kellett győződnöm arról, hogy utitársam egyformán tökéletesen beszél németül, franciául, olaszul, angolul. De a magyar beszédet is megértette.

Valahol a svájci hegyek között jártunk, amikor magára öltötte nehéz selyemből készült pizsamáját.

Leült az ágya szélére és nevetve kérdezte meg tőlem:

— Mit gondol, ki az utitársa?

Magam sem tudtam hirtelen, mit feleljek. A bemutatkozásnál, amint ez gyakori eset, bizony nem értettem meg tökéletesen a nevét. Csak arra emlékeztem, hogy az előkelő urnak nemesi előneve is van. Ezt egyébként elárulta a bőröndjén csillogó hétágu korona . . .

Zavaromból ő segitett ki, amikor feltett kérdésére maga adta meg a választ:

— Évekkel ezelőtt ez volt a nevem abban a világban, amelyben éltem:

a hamiskártyások királya.

— Ne ijedjen meg, — tette hozzá mindjárt mosolyogva — már három év óta nem vagyok *„aktiv"*. Keresett artista vagyok, aki előkelő varieték szinpadára mentettem át régi mesterségemnek ama trükkjeit, amelyek egy mulató szinpadán bemutathatók. Tudom, hogy ön ujságiró, ma éjjel valahogyan kedvet érzek hozzá, hogy régi életemről meséljek. Érdekli?

Persze hogy érdekelt.

A „specialista" és titokzatos udvara

Este tiztől éjfélutánig felgördült előttem az a függöny, amely a hamisjátékosok földalatti világának izgalmas életét előlünk eltakarja.

. . . Utitársam mesélni kezdett:

— A mi világunkban a hamisjátékos neve: *„specialista"*.

— Az emberek, akik azt hiszik, hogy a hamiskártyás minden játékhoz ért, tévednek. Minden kártyajátéknak megvan a maga specialistája. Specialistái vannak az ártatlannak hitt ugynevezett kommersz játékoknak éppen ugy, mint a hazárdjátékok számos fajtájának.

— A specialistákat, a „nagy Mestereket" nyilvántartja és ismeri az a világ, amely a hamisjátékból él. Minden specialistának megvan a maga udvara és az udvartartás igen nagy költséggel jár. — A költség azonban néha egyetlen napon százszorosan megtérül.

— A specialista az évnek csak kevés napján dolgozik. Ki kell neki várni a legalkalmasabb pillanatot és drága idejét nem pazarolhatja apró kiruccanásokra. Amikor nincs „működésben", akkor rendszerint valamely nagy város előkelő hoteljében „pihen". És nagyon ügyel arra, hogy ilyenkor ne kártyázzék. Előkelő társaságba jár, vigyáz a külszinre, a szálloda alkalmazottaival szemben gavallér, gondol arra, hogy itteni szolid életének bizonyitékaira adandó alkalommal szüksége lehet.

— Udvarának elmaradhatatlan kelléke elsősorban egy feltünően szép nő. Ez a hölgy mindig a legujabb elegánciával öltözködik, toalettjeit Páris legjobb szalonjából hozatja.

— Ha már most a hamisjátékos valamelyik cinkosától értesitést kap arról, hogy akár a francia Riviéra, a Keleti tenger vagy az Alpok valamelyik mondain fürdőhelyének előkelő szállodájába megérkezett egy horograillő balek, akkor mindenekelőtt az udvarához tartozó hölgy utazik előre és ő készíti elő a talajt. Sohase utaznak együtt.

— A hölggyel egyidőben utazik el a társaság egy-két tagja is. De ők is külön-külön. Az ő kötelességük, hogy kiismerjék és kikémleljék a talajt, megismerkedjenek a kiszemelt áldozatokkal, azokkal leüljenek kártyázni, de ügyelniök kell arra, hogy mindig veszitsenek. Előkelő társaságokban az az ember szimpatikus, aki mosolyogva veszit.

— Pár nappal később aztán megérkezik a „grőf ur", „vezérigazgató ur", „doktor ur" vagy „tanár ur", már ahogyan a specialista magát kiadni akarja. A társaság tagjaival csak napok multával „ismerkedik össze", az első invitálásokra, hogy üljön le a kártyaasztalhoz, rendszerint kosarat ad . . .

— Valósággal „kényszeriteni" kell őt egy kis játékra . . .

A „görög technika" és egyéb hamisjátékok

A hamisjátékosok királya tovább folytatja érdekes elbeszélését:

— Igazi hamiskártyás sohasem játszik megjelölt, ugynevezett cinkelt kártyákkal. Ez csak az amatőrök trükkje. A hamiskártya fejedelmei jól tudják azt, hogy nincsen a világon olyan ügyesen preparált kártya, amelyet ne lehessen a végén felismerni. És a cinkelt kártya mindig „corpus delicti" a hamisjátékossal szemben. A speciálistának sincsen szüksége cinkelt kártyára, ő módszerek alapján dolgozik, azokat a rendszereket valósággal művészettel dolgozzák ki és ezeknek a rendszereknek az a közös tulajdonságuk, hogy kivétel nélkül igen rövid életüek.

— Addig érnek ezek valamit, amig a specialistán kivül más nem ismeri. Amint beszélni kezdenek róla a hamisjátékosok világában, nyomban értékét veszti.

— Ön azt kérdezi tőlem, hogyan játszanak hamisan?

— A hamisjátékosnak mindenekelőtt nagyszerü kézügyességgel kell

Ez már nem is a föld

(1917)

Egy szárnyas gép kering mint héja az egen,
csirke-szorongással hunyom be a szemem.
Sebesült vonatok biztató körmenetje
döcög szembe velünk irgalmatlan ütemre.
Körénk terül a Karszt, szürke kősivatag,
s ahogy rádermedünk, föllebben, ránk szakad,
a mellünkre zuhog s percről-percre növekszik.
Megfúlunk! Iszonyú! Itt senki nem menekszik!

Ez már nem is a Föld! Vad kisérteties
hold-vidék, holt-vidék. Kő, kő, kő. Semmi nesz
és semmi moccanás. Kő, néma, béna kő,
s fölötte ridegen izzik az égtető.
Csak itt-ott e pokol égő kopár kövén
sínylődik pár silány tüdőbajos növény:
tüzes kemencekön guzorgó kusza törpék —
és fűt, csak fűt a nap, kannibáli komor pé.

Rettentő kenyerünk! — Puha debreceni
cipó, már jóized sohse fog ízleni.
Az én húsom lesz itt az ördög lakomája,
torkot rám bőgve tát egy őskori vasállat.
Még takarja a hegy, de már reng a talaj,
ahogy kapkod felém roppant mancsaival.
Vasból a mancsa és eget ver füsttaréja,
szétfreccsen foga közt agyam mogyoróhéja.

JUHÁSZ GÉZA.

Dreher Maul a márka csokoládé

Karácsonyra LEGSZEBB AJÁNDÉKOT KELLER uridivat üzletében vásárolhat

Szenzáció

a FRANK EDE
Karácsonyi Vására.
Pazar választék.
Finom áruk.
Filléres árak.

birnia. Enélkül nem üzlet az üzlet . . .

— Akkor aztán elkezdhet dolgozni valamelyik rendszerével.

— Ezek között sokáig erősen divatban volt a *„görög módszer"*. A hamiskártyások nemzetközi neve „görög", „grecque", ami azt mutatja, hogy a görög kalandorok száma meglehetősen nagy volt. A módszer elnevezése is általános alkalmazásra vall.

— A nagy mester a bakk asztal mellett ül. Hatalmas paksaméta bankjegy van előtte. Elvből nem játszik zsetonnal. Nagy halomban hever előtte font, dollár és frank. A bankár kiosztja a kártyákat. Az első játszmák alatt nem történik semmi. Illetve annyi történik, hogy a hamisjátékos a kiosztott lapok közül vagy egy figurát, vagy egy kilencest a bankjegycsomó alá sanzsiroz. Persze észrevétlenül. — Már most a következő kiosztásnál a bankjegycsomó alá rejtett kártyákkal igen ügyesen felcseréli a számára kiosztott lapok egyikét, mindig ugy, hogy nyerő figurái legyenek. A kicserélés ugy történhetik, hogy

a bankjegycsomó alatt vannak az előre elrejtett kártyákból ügyesen összerakott nyerő slágerek, az ujonnan kiosztott kártyákat a bankjegycsomó tetejére teszi és közben megforditja az egész bankjegycsomót.

Aki a rendszert feltalálta: egy görög hamiskártyás, vagyont nyert össze ezzel a rendszerrel . . .

— Hasonló rendszert kombinált össze egy francia játékos chemin de fer számára. Ezt csak akkor lehet használni, ha a kártyák nem az ugynevezett koporsóban fekszenek, hanem szabadon vannak az asztalon. Ugy, amint makkónál is lenni szoktak. A hamisjátékos észrevétlenül 10—12 kártyát lop el, ezeket játék közben a zsebébe sülyeszti. Amig a játszma tart, nem operál velük. — Közben kimegy a teremből, megfelelő helyen összerakja a lapokat, csupa nyerő kártyapárokat rak össze és aztán amikor később ő emeli meg a kártyákat, észrevétlenül visszacsempészi az előre összerakott sorozatot a pakliba. Ez esetben csak akkor biztos az üzlet, ha a játékasztalnál ott ül a cinkos is, aki az összerakott lapokat osztás közben megkapja, mivel sohasem az kapja az első lapokat, aki a kártyacsomót leemelte.

A „cündungozás" titkai . . .

— A kártyánál a jelbeszédet sipisták egymás között *„cündung"*-nak nevezik. Ez már régi trükk, valamikor a dominónál is használták. A régi Pesten is tudták, hogyha a dominózók közül az egyik háta mögött álló a kravátliját igazitotta, az annyit jelentett, hogy a játékosnak hete van . . .

—Miből is áll a „cündung?"

— Különösen pókernél és ferblinél fontos, hogy a partner tudja, milyen lapjai vannak az ellenpartnernek. Tessék most már elképzelni a helyzetet:

— Az előkelő nemzetközi szálloda külön szobájában négyen vagy öten játszanak pókert. A „nagy mester" is a játékosok között van. Mindegyik játékos mögött ott ül a kibic. A kibicek — cinkostársak. A cinkostársak valóságos lexikont állitottak össze. Ezt a lexikont napról-napra módositják, hogy feltünést ne keltsenek. Minden értesitésnek megvan a maga titkos jele. Valaki cigarettára gyujt, balkezében tartja a gyufát, vagy a jobbkezében, celluloiddal boritott öngyujtót vesz elő, avagy ezüstből készültet, a haját simitja vagy ruzst vesz ki a ridiküljéből, a ruzs haragos vörös vagy pedig enyhén rózsaszinü, srófra járó, vagy pedig csak ugy kell kihuzni a tokjából, a ruzssal együtt használja-e önagysága a puderét is és miféle szinü pudert hus elő a táskájából: mindezek előre megbeszélt titkos jelek, amiből a specialista nyomban tudja, hogy a partnernek komoly lapja van-e, avagy csak blöfföl. Minden közölnivalót öt vagy hatféleképen tudnak a cinkosok a „mester" tudomására hozni.

KOMOLY MATHEMATIKUSOK DOLGOZNAK AZ ÚJ „ÖTLETEKEN"

— El se hinné az ember, hogy valóságos felsőbb iskola oktatja ki az uj trükkökre a hamisjátékosokat. Ismertem egyetemet végzett, komoly matematikusokat, akik uj „ötleteken" dolgoznak. Elöregedett hamisjátékosok, akik maguk már nem tudnak dolgozni, — vagy leleplezték őket és ezzel karrierjük véget ért, vagy pedig már reszket a kezük és ezért alkalmatlanok a munkára — készitik elő az uj generációt a pályára. A nyereségből százalékot kapnak.

— A hamisjátékosok világa egymással szemben becsületes és megbizható. Egyik nem csapja be a másikat. A specialista rettenetes rezsivel dolgozik. El kell tartania udvarát és „peches" kollégáit is segiteni kell, mert sohasem tudja, mikor kerül ő maga rossz viszonyok közé.

— De azért mégsem ismerek hamisjátékost, aki öreg napjaira gondok nélkül vonulhatott volna nyugalomba. A legtöbb nem tud leszokni a költséges életmódról. És csak kevesen vagyunk, akik el tudunk szakadni a régi világunktól. Mert: hiába állitja ellenkezőjét a rendőrség, a hamisjátéknak igenis nemzetközileg megszervezett szövetsége van. És ennek a szövetségnek a tagjai jól ismerjük egymást...

RESZKETVE MONDJA A „GRÓF": VAGYONOMMAL ÁLLOK JÓT BARÁTOMÉRT

— Az egész üzletben a legfontosabb a cinkosok szerepe. Nélkülök a hamisjátékos egy lépést sem tehet. A cinkosoknak nemcsak az a kötelességük, hogy előkészitsék és kiismerjék a talajt, nekik kell komoly veszedelem esetén a mestert megvédeniök.

— Az egyik előkel ősvédországi kaszinóban történt tavaly a következő eset: A hires specialista már napok óta dolgozott. — Meglehetős eredménnyel. — A cinkosok előre utaztak, minden ugy történt, ahogyan megbeszélték. Nagy társaság játszott pókert. Valaki gyanut fogott játék közben és asztalra dobva a kártyákat, meggyanusitotta a hamiskártyást, hogy: hamisan játszik . . . Dermesztő csönd fogadta a leleplezést. Néhányan a rendőrért akartak szaladni. Ebben a pillanatban az asztal tulsó oldalán felállt a „gróf" ur. Tiszteletet parancsoló hófehér szakállal. Nyjegyén az angol arisztokrácia legelőkelőbb családjának neve és cimere diszlett. És reszkető kezeit magasba emelve, szinte orditotta:

— Ősi nevemmel és teljes vagyonommal felelek a vezérigazgató urért . . .

— A játékosok bocsánatot kértek, a játék folyt tovább és reggelre ugy a „vezérigazgató ur"-nak, mint a „gróf ur"-nak hült helye volt. Mondanom sem kell, hogy a „gróf ur" nem volt más, mint a hamisjátékos cinkostársa . . .

*

A párisi varietében másnap este megnéztem éjszakai utitársam érdekes mutatványait. Zsufolt nézőtér tapsolta a bravuros számot. Kezei között szinte szemünk előtt tüntek el és változtak meg a kártyák . . .

De azért én mégis éreztem, hogy előadása a hálókocsiban éjféltől a hajnali órákig sokkal, de sokkal érdekesebb volt . . .

Olcsó karácsonyi árak!
Ia nappa női bélelt keztyü . . . . . P 5·60
Ia nappa férfi bélelt keztyü . . . . . P 6·20
SCHÖN SÁNDOR-nál, Piac ucca 14. sz.

DARMOL
enyhe, biztos, ártalmatlan

Meggyfabot

Van nekem egy öreg botom,
piros botom, meggyfabotom.
Kérge itt-ott föl van törve,
de én mégis szeretem,
s ha leesik a pokolba,
még ott is felkeresem.

Bűvös ez a meggyfabot,
mindig üde-illatos.
A szobámba nem kell virág,
ez a bot a virágom.
De hogyha ütni kell vele,
egykettő végigvágom
rakoncátlan fiamon
vagy néhány rossz inason.
Az ördögöt is kiverném
ezzel a meggyfabottal,
megküzdenék vele én a
hétfejű sárkányokkal!
Pedig oly csöndes, szelid,
árasztja illatait . . .
Ő is, kicsi fácska volt,
hajlékony zöld ága volt,
a sötét éj védte őt,
mint az alvó csecsemőt.

Sokszor arra gondolok:
milyen csúf, fukar dolog
itt tartani benn a meggyfát
botcsinálni belőle!
Hogyha ver a sűrű éjfél,
kiviszem az erdőre,
ledugom a nedves földbe,
ott, ahol a levelek
szenderegnek összehajtva,
aztán így esedezek:
Szellő, segíts!
Táltos, nyerits!
Angyalok, angyalok,
halljátok meg az imát
s adjatok rá zöld ruhát!

Indulj, fácska,
előre — hátra!
Forogj — pörögj!
Kerülld meg börtönöd!
Kerek ez a föld, kerek,
nőjjön hosszú gyökered!

GULYAS PÁL.

KARÁCSONYKOR menjünk Vigszinházba
mert ez a mozgó
a legkellemesebb és legolcsóbb szórakozó hely!!
Pompás műsorok! **Olcsó helyárak!**
Központi fütéses jó meleg nézőtér!

VASÁRNAP — HÉTFŐN
december 24—25.
Magda Schneider
zenés vigjátéka
Amor Pórázon
Előadások:
Vasárnap: fél 3, fél 5 órakor.
Hétfőn fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor
Hétfőn d. e. 11-kor ifjusági előadás.

KEDD — SZERDA
december 26—27.
16 éves felülieknek!
Brigitte Helm
csodaszép és izgalmas filmje
Kalandorok királynője
Eredeti spanyolországi felvételek.
Előadások:
Kedden: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9-kor
Szerdán fél 5, fél 7, fél 9 órakor

Az első előadáson mindennap félhelyárak!!!!

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Karacsonyi
és ujévi
ajándék
praktikus
olcsó
szép és jó legyen.
Vásároljon az **Elektromosság**
csillár, rádió
szaküzletben
„ELEKTRA" csillárgyár
gyári lerakata
Ferenc József ut 83. sz.

A betlehemesek

Menyből az angyal...

Üde, friss gyermekhangok élesen csilingelnek bele a sötét éjszakába a kapu előtt. És benn a szobában is édes gyerekhangok kiáltják örömmel:

— Itt vannak a betlehemesek! Anyukám hadd jöjjenek be.

— Hát hadd jöjjenek.

És bevonult a pásztor, a kardos katona, meg a fehérbe öltözött betlehemes egyéb népség hordozván magukkal a szines képekkel kirakott jászolt, istállót. Nagy csengés, bongás és megkezdődik a szinjáték a betlehemesek sokféle szereplői között ékes magyar népi dialektusban. A bundás pásztor lefekszik és ugyancsak költögetni kell, amíg tudatára jut, hogy fel kell kelnie, Betlehembe kell mennie. Hosszú rigmusos párbeszédek közben felcsendül a szép karácsonyi ének:

Menyből az angyal, lejött hozzátok
Pásztorok, pásztorok,
Hogy sietve menvén
Lássátok, lássátok...

A színjátéknak végeztével ékes rigmusok hívják fel a figyelmét a háziaknak, hogy a betlehemesek sem élhetnek levegőből, amit egyébként a háziak amugy is sejtenek és kalács, aprópénz jut fizetésül.

Még tavaly előtt így volt és még azelőtt minden karácsonykor még igyebb. De hát ennek is vége. Tavaly már a rendőrhatóság nem adott ki egyetlen engedélyt sem betlehemes járásra és így a városban nem is jártak. Még a külsőségeken, a tanyákon, ahova a rendőrség karja nem igen ér el, jártak a betlehemesek, de már ott is nagyon gyéren.

Hát bizony a rendőrségnek nagyon is meg volt az oka arra, hogy ezt a szép szokást megszorítsa egy kissé. Mert bizony nemcsak a betlehemes játék után való ajándékokat vitték sokszor a betlehemesek, hanem egyebet is, amit pedig a gazdája nem nekik szánt. Sok kolbász, kalács, még sonka is, meg miegymás vándorolt a pásztorok bundája alá megkérdezés nélkül. Persze, amig a betlehemes játék odabenn folyt és a ház népe elcsodálkozott azon, addig odakünn szabadon dolgozhatott a kívül maradt bundás, vagy pásztor. Odabenn a négy pásztor, a két angyal, a bundás, meg Herodes purpárléztak, addig lábrakelt ami elmozdítható volt. Persze ezek már elmaradhatatlan kinövései voltak a szép szokáásnak, a betlehemjárásnak, amely minden valószínüség szerint a XVI., XVII. századbeli passziójátékokból származott.

Nagyon valószinü, hogy a betlehemjárás a városban aligha támad fel ujra. Nem is nagyon illik bele a villamos világitásáos aszfaltos uccákra, meg villamos világításos lakásokba, ahol egy csavarintásra világos lesz az egész ház és a betlehemes játékhoz, meg a bundás külön működéséhez szükséges misztikus félhomály nincs már meg. Nagyon kevés gyermek ismeri a betlehemes játékokat, a betlehemeseket és még kevesebb fogja megismerni, míg egyszer csak az ugynevezett legöregebb emberek fognak azokra visszaemlékezni és pedig a mult megszépítő fátyolán keresztül kedves, jóleső, szép emlékezettel, a tudós kutatók pedig kötetnyi ismertetéssel fognak nagyszerü dolgokat irni és kisütni a régi szokásról, a betlehemjárásról.

(pd.)

Angliában végzett egyetemet az Arany Bika legujabb kuktája

Lénárt Ferenc diplomás textilmérnök reggeltől estig habot ver, hagymát vagdos, spenótot kever, mert a magyar textilgyárak főleg csak a német mérnökökkel dolgoztatnak, viszont ügyes szakácsokra mindig szükség van

Mottó:
(Tele van a város töltött káposztával,
Töltött káposztának illatos szagával...)

Mi sem jellemzi jobban a töltött káposzta kiválóságát, mint az, hogy ime ilyen módon szentségtelenítették szürke lelkek Szabolcska Mihály híres költeményét. Egyszerüen odadobták a költészetet és felcserélték a hordóba savanyított és darált hussal megtöltött káposztával.

De nem is a költészet sutbadobásáról van most szó, csupán vázolni akartuk az ételnek, mint olyannak a jelentőségét az emberi lelkekre, illetve gyomrokra. Ha gyomorról van szó, akkor eltünik a költészet ,eltünik a lira, eltünik az eszme és nem marad semmi, csupán — köznyelven szólva — a „kaja".

Ne tessék tagadni: igy van ez. A közmondás is azt tartja ugyan, nem azért élünk, hogy együnk, ezzel szemben áll a másik tétel: azért eszünk, hogy éljünk.

Tehát az élet fenntartásához enni kell. Még pedig lehetőleg jókat. Minél jobbakat.

Pláne, ha van rá pénzünk.

Ezekből aztán magától értetődik, hogy a főzés az egy komoly tudomány.

Amikor a kis kukta dolgozik, nem is sejti, hogy milyen nagyjelentőségü munkát végez.

Ellenben Lénárt Ferenc mérnök úr sejti. Sőt tudja is.

Azt kérdik, kérem, hogy kicsoda Lénárt mérnök úr? Ezennel tudtul adom, hogy ő a hires debreceni Arany Bika szálloda és vendéglő óriási konyhaüzemének uj kuktája.

Ő a kuktamérnök. Vagy ha jobban tetszik: mérnök-kukta.

Okleveles textilmérnök. A bredfordi egyetemen szerezte meg a diplomáját, aztán hazajött Magyarországra és miután itthon a közismerten kitünő gazdasági viszonyok miatt nem tudott elhelyezkedni, beállt munkásnak egy gyárba. Mert ő dolgozni akart. Ellenben a gyár nem akart. Egyszerüen megszüntette a munkát. És ekkor történt az, pár héttel ezelőtt, hogy Lénárt Ferenc mérnök úr nagy elhatározásra jutott.

Rájött arra: mérnökökre manapság nincs szüksége az emberiségnek. Ellenben szakácsokra van. És úgy döntött, hogy szakács lesz. Beállt hát kuktának az Arany Bikába, ahol még öt kukta sündörög rajta kívül a tüzhelyek körül. Alig tizenkét és tizenhárom éves gyerekek.

Ők a mérnök úr új kollégái.

Amikor Lénárt mérnök urat felkeressük az Arany Bika hatalmas, modern konyhájában, kezében fakanállal egy nagy tál mellett áll. Körülvéve az öt másik kuktagyerektől.

A tálban valamilyen zöd folyadék van.

— Spenót, — mondja Lénárt mérnök úr és a fakanalat belemártva a szószba, kavarni kezdi a főzeléket.

S egészen belemerül munkájába.

Az egyik kukta nagy figyelemmel szemléli a müveletet, aztán megszólal:

— Egy kicsit nagyobb svunggal kéne kavarni. Nem szabad hagyni, hogy megülepedjen az alján.

És Lénárt mérnök úr nagyobb lendülettel kezdi kavarni a spenótot. Vigyáz, nehogy meküllepedjen az alján.

Magas, fehér süveg ragyog a fején, hófehér kötény van előtte és a sok fehérség között vidáman bukkan ki jóképü, barna arca.

élvezet enni. Csak sajnos még nem eszik

Az ilyen csinos, nett szakács főztjéből senki.

Mert Lénárt mérnök úr azt mondja:

— Egyedül a spenótot és a rántottát tudom elkészíteni. A vendégeknek természetesen még ezeket sem én csinálom.

— Mégis, mit szokott főleg csinálni? — érdeklődtünk.

Nevetve monda:

— Habot verek. Ezt csinálom csaknem reggeltől estig. Meg hagymát vagdalok.

Lénárt mérnök úr egyébként nem debreceni. Vérbeli pesti, édesapja Lénárt Albert dr. a budapesti angol követség ügyésze.

Egyszóval jó házból van elereszve a fiatal kuktamérnök. Tulajdonképpen nem is szorult rá arra, hogy kukta legyen.

Persil

gyapjuanyagokhoz is kitünő

URÁNIA.
Telefon 32—51.

Karácsonyi müsor:
BOLVÁRY GÉZA és ROBERT STOLZ
ragyogó filmoperettje:
a budapesti ROYAL APOLLO-val egyidőben:
Csókra vár az asszony
Főszerepben: GUSTAV FRÖHLICH

APOLLÓ
Telefon 27-62.

...RNAP ÉS HÉTFŐN
utoljára:
A bravurok csodafilmje:
Légi kikötő
főszerepben:
Richard Barthelmes

KEDDEN BEMUTATÓ
Különleges filmremek! Budapestet megelőzve.
Ezer és ezer ragyogó szépségü nő küzdelme egyetlen egy férfiért: az az
Éljen az élet
című káprázatos kiállitású amerikai filmopett
Főszerepben: RAUL ROULIEN, a newyorki témája.
Metropolitán tenoristája és 1000 remek nő

Előadások kezdete: ma, vasárnap fél3 és fél 5 órakor. Karácsonyi ünnepekre: 3, 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővétel délelőtt 11-től 1 óráig.

MODERN
KÉPKERE-
TEZÉS
ÜVEG-
CSISZOLÁS,
TÜKÖR-
GYÁRTÁS
Bergernél
Piac ucca

De ő ezt mondja:

— Én dolgozni akarok. Nem tudnám elviselni, hogy az apámon élősködjem. Diplomán van, textilmérnök lettem, de elhelyezkedni nem tudok. A magyar gyárakban javarészt német és cseh mérnökök dolgoznak. Viszont magyar mérnököket már sem a németek, sem pedig a csehek nem alkalmaznak. Igy hát nem volt más hátra, határoznom kellett. Elhatároztam, hogy kitanulok valamilyen iparágat. És szerintem a szakácsmesterség áll a legnagyobb jövő előtt. Az emberek étkezése egyre jobban központosul egyre nagyobb szükség van tehát a szakképzett szakácsokra. Egy év mulva szabadulok és akkor már önálló szakács leszek. Azután legjobban szeretnék bejutni valamelyik előkelő pesti étterem konyhájába. És ha jól megy minden, sikerülni is fog.

Látszik rajta, hogy komolyan beszél. Elszántan neki akar vágni az életnek. És látszik rajta, hogy szeret dolgozni. Szereti a munkát.

Mosolyogva beszél arról, hogy számára is kötelező a szakiskola látogatása. Hetenként két délelőtt bent ül az iskolateremben, kis fapadokban a többi kukták és pikolók között.

És hallgatja az előadásokat. Hallgatja a szakiskolai tanár urat, aki azt magyarázza, hogy miképpen osztunk és szorzunk tört számokkal. A mérnök úr mindezt nagy figyelemmel hallgatja .És mint figyelmes tanítvány sokszor helyeslőleg bólint a tanár úr felé. S utálattal gondol ilyenkor a nehéz képletekre és megoldásra váró feladványokra, amelyekkel meg kellett birkóznia odakinn Angliában, a bredfordi egyetemen.

Odabenn a konyhában nagyon sokat dolgozik. Benn van reggel héttől éjfélig s két óra szabadideje van közben. Heti egy délután a kimenője.

A szabad délutánjain elmegy a moziba vagy ismerőseihez egy kis bridzspartira. Mert szeret bridzselni.

Majdnem úgy, mint habot verni.

*

Lénárt Ferenc a sarokba hajította diplomáját. Most biztos, ha valamikor megnősül és gyermeke születik, a gyereket nem vonalzóval fogja megverni.

Hanem fakanállal.

REMÉNYI GYÖRGY.

Egi lovasok utjain

Hol vágyaim az égbe lopnak,
Útján a hulló csillagoknak
Teljesülésen túlra kerget
A sors, mint egy betelt szerelmet.

Kimondhatatlan érthetetlen
Lesz üdvösségem és a vesztem
S boldognak és győzőnek tudva
Magát, sorsában meghazudja.

És megálmodja teljesülve
Minden álmát; ez lesz a bűne.
S mi végzetem kötésén oldott,
Ha álmom tennék már a dolgok,

Útján a hulló csillagoknak
Égi lovasok megtaposnak,
Kik jegyében győzőül haltak
A hallhatatlan diadalnak.

SZOBOSZLAI MATA JÁNOS.

Korcsolyák
ALUMINIUM EDÉNYEK
és más célszerü
KARÁCSONYI AJÁNDÉKTÁRGYAK
kaphatók
Sesztina Lajos vasnagykereskedésében
DEBRECEN

Buzát exportálunk Kinába

Irta: **STEINFELD ISTVÁN**

A minap egy budapesti lapban megjelent egy rövid híradás, közölvén azt, hogy sikerült nagyobb mennyiségű magyar búzát Kínába elhelyezni. Magyar búza Kínában! Nagyszerű! A kínaiak acélos magyar búzából készült lisztet fognak kapni s hírdetni fogja ez a búzaszállítmány a messze Kínában a magyar munka, a magyar gazdaszorgalom és a magyar kereskedelmi ügyesség diadalát! De mégis, álljunk meg csak egy percre ennél az örvendetes hírnél. Hogy is lehet az, hogy a magyar búza versenyképes Kínában, amikor Kínához sokkal közelebb fekvő óriási búzafeleslegekkel rendelkező export területek vannak, amely területekről lényegesen kisebb költséggel lehetne búzát Kínába szállítani. Hogy van az, hogy Pozsonyban, Kassán, Ungvárott elszakított magyar véreink Amerikából importált drága, 28—30 pengős búzát fogyasztanak, ugyanakkor, amikor a csak néhány kilométerre termett magyar búza olyan olcsó, hogy Kínába szállítva is versenyképes. Ennek a két ténynek a szembeállítása egymagában is vészjelként kellene hogy csendüljön mindenki fülébe, hogy itt valami nincs rendjén, itt valami baj van! Mert itt felfordult minden logika, minden józan számítás. Itt nem a kereskedő okossága, nem a közgazdász logikus esze, de még nem is az egészséges egyéni vagy nemzeti önzés érvényesül, hanem valami más, valami elvakult indulat, amely a való élettel és kézzelfogható tényekkel nem számoló elméleteken lovagolva, saját magát is kész elpusztítani, csak azért, hogy másokban az életet megfojtsa.

A világgazdaság eddig soha nem látott méretű válságban vergődik. Ennek a válságnak az okát sokan a túltermelésben látják. Pedig ez nem áll. Lehet-e túltermelésről beszélni akkor, amikor az emberek százmillióinak nem jut a termelt javakból még annyi sem, amennyi a legalacsonyabb emberi életstandard fentartásához szükséges? Van-e túltermelés ott, vagyis túl sok-e az ember életéhez szükséges javak mennyisége ott, ahol millió és millió embernek még egy darab kenyér sem jut a mindennapi élet fentartására? Hiszen önmagában véve is abszurdum állítás az, hogy káros lehessen az, ha az emberi élethez szükséges javak nagyobb mennyiségben vannak jelen. Minél kevesebb munkával, minél többet és jobbat tud az emberiség a szükségelt javakból előállítani, annál nagyobbnak, annál általánosabbnak kellene lenni ezen a földön az emberi jólétnek. A technika és tudomány az emberi élet könnyebbé, szebbé és biztosabbá tételéért folytatott küzdelmében nap-nap után arat fényesebbnél fényesebb diadalokat, minden természeti akadályt le tudott és le tud győzni, csak egyet nem, magának az embernek korlátoltságát, elvakult és ostoba önzését, amely miatt nem látja azt, hogy saját magán akkor segít legjobban, ha mindenki máson igyekszik segíteni. Ezen elvakultságban az emberek azt hiszik, hogy lehetséges egyes különálló és mindenkitől független gazdasági egységeket alkotni, amely gazdasági egységek önmagukban képesek lesznek megélni, önmagukat képesek lesznek ellátni, úgy hogy teljesen függetleníteni tudják magukat, mint megannyi erős sánccal védett középkori várak, az egész külső világtól. Egész Európa, de majdnem az egész világ csupa ilyen kisebb-nagyobb vár ma, amelyek a legkülönbözőbb harci eszközökkel mind egymás kárára törnek s a gazdasági érintkezés ország és ország között ma már nem békés kereskedelmi versengés, hanem inkább hasonlít elkeseredett ostromhoz, olyan háborúhoz, ahol mindenki egyszersmind ostromló és ostromlott is és ahol mindenki egyazon fegyverekkel igyekszik egyrészt saját falait védeni, másrészt rést ütni a szomszéd várának falán. Nem a túltermelés az oka tehát a válságnak, hanem igenis az, hogy mesterségesen megakadályozzuk, hogy a termelt javakat a fogyasztók meg is szerezhessék. Az autarchiára, az önellátásra való törekvés a gyökere minden bajnak. Vegyük a mi helyzetünket. Magyarország mezőgazdasági téren feltétlenül exportra van utalva. Lakosságának munka alkalmat és így megélhetést csak akkor tud biztosítani, ha mezőgazdasági cikkeit megfelelő áron tudja a külföldön értékesíteni. Az volna a természetes tehát, hogy a magyar gazdaságpolitikának elsőrendű célja a mezőgazdasági export feltétlen biztosítása legyen. Mert ez az alapja és nélkülözhetetlen létfeltétele egész állami életünknek. Már most tiszta világos az, hogy eladni csak annak lehet, akitől veszünk is. Ez mindig így volt, de különösképpen áll ma az autarchia és az ingadozó és mesterségesen tartott valuták korában. A legelemibb előrelátás tehát azt követelte volna, hogy mindenáron jó vevőket biztosítsunk mezőgazdasági termelvényeinknek. De ezt csak úgy érhettük volna el, ha viszont mi is vevők lettünk volna az ipari államok ipari feleslegeire. Ezzel szemben mit csináltunk? Mezőgazdasági exportunkat elsősorban valutánk alátámasztására gondoltuk felhasználni, igyekeztünk és igyekszünk tűzzel-vassal aktiv kereskedelmi mérleget produkálni. Ez igen szerény mértékig sikerült is, még pedig úgy, hogy importunkat az 1928-as cca 1200 millióról leszállítottuk cca 300 és néhány millióra. Már most ha nézzük külkereskedelmi statisztikánkat, kitűnik, hogy amikor 1928-ban a kereken 1200 millió értékű export szerepel, még pedig 81%-ban mezőgazdasági export, 1932-ben is körülbelül ugyanez az arány az export és import között, de nem 1200 millió értékben, hanem csak cca 300 millió értékben. Jóllehet mennyiségileg a mezőgazdasági exportunk nem csökkent semmit sem. Csak az történt, hogy ugyanazon mennyiségű árút az 1928-as árhoz viszonyítva 70%-al alacsonyabb áron tudtuk eladni, azért, mert az önellátás nagyobb dicsőségére ahogy mi elzárkózunk és nem veszünk másoktól, éppen úgy elzárkóznak előlünk is természetesen piacaink s arra kényszerítenek bennünket, hogy termelvényeinkkel olyan piacokon jelenjünk meg, ahol földrajzi helyzetünk folytán csak dumping árakon tudunk érvényesülni. Igy alakult ki azután a magyar búza ármeghatározásának szabályozójául az az utóbbi időben oly sokat hangoztatott úgynevezett amsterdami paritás, még pedig azzal a nyakatekert okoskodással, hogy a magyar búza normál ára az az ár volna, amelyet úgy kapunk, ha az amsterdami tőzsdén jegyzett árból levonjuk a fuvarparitást és számítjuk az egészet a pengő nemzeti banki értékelése alapján. De hogy miért kell ennek így lenni, miért kell a mi búzánknak egyszer kihajókázni Amsterdamba és onnét vissza utazni mondjuk Bécsbe vagy Pozsonyba, mikor pl. ez utóbbi városba a Duna hídján szekéren is átvihetnénk; erről bölcsen hallgat mindenki! Nem az amsterdami és még kevésbé a kínai paritásnak szabadna a magyar búza árbázisának lenni, hanem igenis természetes és közeli piacaink árnivójához kellene hogy igazodhassék búzánk értéke, éppen úgy, mint ahogy mi is természetes felvevő piacai kellene hogy legyünk a közelfekvő ipari országok import feleslegeinek. Mesterséges ipar- és valutavédelmet csak a mezőgazdasági export áldozatul dobálásával lehet fentartani. Ez pedig egyet jelent a biztos pusztulással nemcsak a magyar mezőgazdaság, hanem a mezőgazdaságra felépített egész gazdasági életünk teljes pusztulásával. Sem az irányított termelés, sem semmiféle mezőgazdasági védelmi vagy segítési rendeletek vagy törvények nem hozhatnak eredményt, amíg nem ébredünk annak tudatára, hogy a segítség csak ott van, ha mezőgazdasági feleslegeinknek biztos és jó piacokat szerzünk. Az egész gazdasági politikánk tengelyébe ezt a célt kell állítani és ennek érdekében mindent, de mindent, ha kell az iparvédelmet és valutavédelmet is fel kell áldozni.

Búzánkat eladni, vagy nem eladni, nekünk ugyanaz, mint „Élni, vagy nem élni". Ez, csak ez itt a kérdés!

Szobafestést, mázolást és cégtáblát
izlésesen és olcsón készit
ifj. ZELINGER EDE
festőmester
Kálvin-tér 4.

Izléses karácsonyi dobozok
Nagy karácsonyi vásár
Fehérnemü — Zsebkendő — Harisnya — Vászon
Paplanok — Pyjamák és maradékok
kedvezményes árusitása
Kardos László cégnél
Minőség — Olcsón

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

A **Klein divatház**

ezelőtt Ecker, Klein, Sugár

nemcsak izléses és finom divat anyagjai elismertek, **nemcsak** hatalmas választékot talál estélyi selymekből, ruhaszövetekből, **hanem**

mindenben legolcsóbb.

Nagyszabású Szilveszter-estét rendez az Ujságíró Klub

A debreceni Ujságíró Klub tagjai szórakoztatására nagyszabású Szilveszter-estét készit elő. A rendezési munkálatok már napok óta folynak és az előjelekből ítélve, az Ujságíró Klub Szilvesztere a leghangulatosabb évvégi mulatság lesz.

A Szilveszter-estén csak a klub tagjai és az ezek által bevezetett vendégek vehetnek részt. Belépődíj nem lesz. A tánchoz a zenét elsőrangú jazz-band fogja szolgáltatni. Számtalan ötletes móka fogja az éjszakát színessé, felejthetetlenné tenni.

A meglepetések közül megemlítjük a szerencsekereket, amelynek boldog nyertesei egész éjjel a klub vendégszeretetét élvezik étel és ital dolgában. A vezetőség olcsó pezsgőakciót szervezett, úgy hogy ezen az éjszakán a klub konyhája bor-árakon fogja a pezsgőt felszolgálni.

A Szilveszter-estély iránt máris olyan nagy az érdeklődés, hogy asztalokról tanácsos már most gondoskodni, tekintettel arra is, hogy a klub helyiségei csak korlátolt számú közönség befogadására alkalmasak. Telefon 30-30.

A villamos közlekedés rendje karácsony estén

A Debreceni Helyi Vasút igazgatósága lehetővé kívánja tenni, hogy családos alkalmazottai a karácsony estét családjuk körében tölthessék. Ebből a célból a villamos vasúti forgalmat f. hó 24-én, vasárnap este annyiban korlátozza, hogy a Máv. pályaudvar—nagyerdői vonalon este 6 óra 10 perctől kezdve 10 percenként fognak a kocsik közlekedni. Mellékvonalokon pedig a közlekedést korábban szünteti be.

A villamos közlekedés a mellékvonalakon az alábbiakban megjelölt időben szűnik meg.

II. Csapó uccai vonalon: az utolsó kocsi indul a Csapó ucca sarkától 19 óra 28 perckor, a Huszárlaktanyától 19 óra 41 perckor.

II. Kossuth uccai vonalon: az utolsó kocsi indul a városháza sarkától 19 óra 30 perckor, a vámháztól 19 óra 45 perckor.

III. Hatvan uccai vonalon: az utolsó kocsi indul a Bika-szállodától 19 óra 24 perckor, a baromvásártérről 19 óra 40 perckor.

A családos alkalmazottak karácsonyi ünnepe érdekében történő ez intézkedést a közönség mindenesetre teljes megértéssel és méltánylással veszi tudomásul.

Vásároljon hirdetőinknél.

Magyar Karácsony 1933

Irta: FARKAS LAJOS

Az eget nézem, vajjon kék-e?
Jön a Karácsony. Béke! Béke!
Uccán jeges szél havat kavar
S a hó gondot, kínt és jajt takar.

Zúzmara rezg az erdő fáin,
Parancsolónk a gyilkos Káin,
Ki a gyengébbre mindig rálel
S öklétől sujtva zuhan Ábel.

A szivünk már ájultan reszket,
Nem birjuk tovább a keresztet!
Nem birjuk már a kénes lángot,
Mely megpörköli e világot.

Nem birjuk már a testvérharcot,
A gyűlölettől torzult arcot,
A husángot, a gúnyt, a szitkot,
A mondhatatlan véres titkot,

A zendülést a kenyerünkért,
Gummibotot a hűségünkért,
A bérenc által vetett csóvát,
A sok levágott szárnyú gólyát,

A lakatokat szájainkon,
A rút harácsot tájainkon,
S ha elvetélt dalt fojt gyalázat:
A szivaszaló beteg lázat.

Nem birjuk már a fázást, rongyot,
A jövőtelen sok porontyot,
Anyáknak tépett, hervadt szivét,
Az apák hamuszürke színét,

A naiv-tiszták remegését,
Az üldözöttek epedését,
Kútak vizének poshasztását,
És Heródesnek ezer mását.

Nem birjuk már e tépett létet!
Mire ez elátkozott élet?
Nem birjuk már a nyirkos borút,
A sok céltalan kis háborút,

A ragadozó keselyűket,
A mérgezett, hazug betűket,
A maga ellen lázadt embert,
A véres sodrú bús könnytengert,

A hajbókoló alázatot,
A mézmosolyú gyalázatot,
Sűrűsödését savós ködnek,
Amelyben hátulról ledöfnek.

Nem birjuk már az irigységet,
Hogy parazsával összeéget,
A demagógok ádáz száját,
A szentek tépett glóriáját,

Nem birjuk már a fegyvercsörgést,
A föld alól a fojtott dörgést,
A trianoni békerongyot,
Mely egy világot széjjelrontott.

*

Az eget nézem, vajjon kék-e?
Jön a Karácsony. Béke! Béke!
Uccán havat kavar jeges szél.
Meddig tart a magyar sebzett tél?...

Mennyből az angyal...

Amerikai magyar elbeszélés

Irta: HIMLER MÁRTON

Senki sem szerette Mr. Benedeket, a krearsargei Hekla bánya magyar tisztviselőjét, legkevésbé szerették pedig a saját honfitársai, a magyar bányászok.

Valamikor, amikor fiatal fejjel, még a rézbányák megnyitásakor, a bányatársaság szolgálatába állott, nagyon szerette Benedek úr a magyar embereket. Meg is telepedett vagy kétszáz magyar család abban az időben a kreasargei és a szomszédos telepeken és a fiatal hivatalnok mindig pártolta, védte és előnyben részesítette a földieket, amikor csak tehette. Szerették is érte.

Egyszer aztán megváltozott a fiatalember. Kerülte a magyarokat, akiket pedig akkor nagyon gyakran és nagyon szívesen felkeresett, nemsokára megnősült és angol lányt vett el.

Büszke volt Benedek a feleségére és az új amerikai rokonai kedvéért lassan-lassan teljesen odahagyta a magyarokat, elkerülte őket, még az uccákon is és ha magyar bányász ment hozzá panaszra, nem is akart vele magyarul beszélni.

— Nem valók a magyarok semmire. Itt vannak évek óta, még sem tudnak még angolul sem beszélni. Szinte szégyeli az ember magát a honfitársai miatt.

Ilyen és ezekhez hasonló fajta gorombaságokat mondott mindenkinek, amíg lassan, őszintén utálta minden magyar ember.

Nem akarta, nem tudta megérteni, hogy a szegény magyar bányász nem igen tud az ő eltörődött testével esténként nekifeküdni az angol tanulásnak. Az évek folyamán igazán szégyelte magyar származását.

Pedig hát az amerikaiak sem szerették valami túlságosan. Azok mégis csak a „hunky"-t (bevándorlót) látták őbenne; félig-meddig lenézte még a saját felesége is s a két gyermekét a világért sem engedte magyarul tanulni az asszony.

Igy gyűlölte meg lassan mindenki Benedek Józsefet és gyűlölte ő meg az egész világot.

Morózus, kedvtelen, savanyú ember volt, nem nagyon szerette még a családját sem, a gyermekei féltek tőle s felesége meg azt vetette a szemére, ha összekülönböztek, hogy ő mégis „hunky", a magyarok meg azért utálták jogosan, hogy a nemzetségét tagadta.

— De hiszen én nem akartam, hisz' én Janira hajigáltam — sírta egy kis magyar gyerek a Benedek úr kezei közt nagy félénken.

— Hazudsz, haszontalan! Komisz paraszt vagy, mint az apád volt, majd én megtanítalak téged hógolyókkal dobálózni. És jobbról-balról pofozta a szegény kis Tőzsér gyereket, aki fájdalmában sivalkodni kezdett.

Ugy esett a dolog, hogy a gyerekek hógolyózni kezdtek és a kis Tőzsér kemény hólabdája éppen a Benedek úr tarkóját találta el, pedig ő azt igazán Csikó Janinak szánta.

— Van az úrnak lelke, hogy a szegény fiamat szidja? Hát mit vétett az a szegény halott magának? Osztán van szíve az úrnak azt a kis gyereket úgy össze-vissza verni?

Az öreg Tőzsér förmedt így rá a lelketlen Benedekre, aki a kis unokája sírására szaladt ki a házból. Maga is megijedt nagy hirtelen attól, amit

Az Ön alakjára elsőrendü anyagból tökéletes szabással készit fehérnemüt, pijamát

Kiszel

fehérneműipar

Hozott anyagból is!

FERENC JÓZSEF UT 38. SZÁM.

Karácsonyra és ujévre legalkalmasabb ajándéknak

Retikül, pénztárca, neszeszerek ● aktatáska és bőrönd.

Feuermanntól

PIAC 26. : : (Passage.)

ELVEM, jó árut, olcsó árban

Olcsó karácsonyi árak!
Ia nappa női bélelt keztyü . . . . . P 5·60
Ia nappa férfi bélelt keztyü . . . . . P 6·20
SCHÖN SÁNDOR nál, Piac ucca 14. sz.

mondott, tudta, hogy nem jár az jól, aki a renegáttal kikezd, ő pedig különösen rá volt utalva a bányatársaság jóakaratára.

Fiát, a hógolyózó gyerek édesapját megölte a bánya s mivelhogy ő maga munkaképtelen öreg ember volt már, csak a burdosok (kosztosok) tartásával tengették az életüket az özvegy menyével. A házért a társaság nem számított semmit, azzal szúrták ki a szemeiket a fia haláláért.

Hát így neki féken kellett tartani a nyelvét, mert nagy úr ám amerikában a bányatársaság a maga határában. De mikor a szegény, árva kicsi unokáját olyan nagyon szerette.

— Hát maga vén korhely, mit avatkozik bele a dologba! Jobb lenne, ha tisztességesen nevelnék a poronytukat, maga pedig munkába menne. Maga is csak olyan naplopó, mint a többi magyar ember...

De erre a szóra már igazán elfutotta az öreget a méreg. Hogy őrá mondják, őt rágalmazzák itt azzal, hogy részeg, mikor már másfél esztendeje egy korty ital sem ment le a torkán, mióta szegény fia meghalt. És hogy bántja ez a renegát! Őt is szidja, az unokáját is szidja, de még a saját nemzetségét is szidja! Jöjjön hát, aminek jönni kell, de most már megmondja ami a lelkén fekszik. Nagyon mérges volt az öreg Tőzsér, nagyon lassan, nagyon bántóan, nagyon csendes hangon felelt hát Benedeknek.

— Az úr engem bánthat... Az úr itt hatalmas... megtagadta nemzetségét, hát megfizették érte... Ezt a kis gyermeket is össze tudta verni, hisz' maga erősebb. De sok virtus igazán nem volt a dolgában. Hát mondok én valamit úri honfitársam. Nem... nem hallgatok, most már megmondom mind, ami a begyemet nyomja. Én korhely nem vagyok, ezt a gyermeket meg nem a szeméten szedtük fel, maga tudja a legjobban, hogy az édesapját a bánya ölte meg, hiszen maga hamiskodta ki a törvényen, hogy semmit sem kapott ez a szegény árva. Ez tehát a maga lelkén szárad. Hogy a magyarságát megtagadta, az minékünk nem fáj, magáért nem nagy kár, de hogy mindig a magyarokat szidja, hogy állandóan bennünket becsmérel, azért megveri majd egyszer az Isten. Megsiratja még egyszer a magyarságát is, meg a volt hazáját is. Áldja meg az Isten.

Unokáját kézenfogva, sarkonfordult az öreg magyar és könnyes szemekkel ment be a házba. El volt készülve a legrosszabb dologra. Biztosra vette, hogy most már kiteszik őket, de ő már nem bánta. Ugy érezte, hogy elbírja még a csákányt, hogy az öreg csontok majd csak szolgálnak még egy ideig, de meghalt fia kisgyermekét, az igazságát, a magyarságát attól a haszontalan embertől bántani nem hagyja. Felemelt fővel ment be a házba.

Benedek úr meg csak állt ott, mintha leforrázták volna. Szédelegve indult meg aztán, lehorgasztott fővel ment hazafele és úgy érezte, hogy nagyon mellbevágták. Elkeseredve gondolta meg, hogy kutyának való az ő sorsa, hogy bitangok a magyarok, akik mindig bántják és gazemberek az angolok, akik „hunky"-nak tartják és hogy a családja sem szereti, azok is csak a kenyérért ragaszkodnak hozzá.

Betegen ért haza. Ráfeküdt a lelkére az öreg Tőzsér átka, ha ugyan volt lelke és szótalanul lökte el a kisfiát, mikor az kérdezni akart tőle valamit.

*

Körülbelül egy év mulva, egy este azután megint Hunky Town-ba (a magyarok uccáját csúfolták így néhol) tévedt Benedek úr, aki akkor céltalanul bolyongott az úton.

Éles, csípős, hideg este volt, a Superior-tó felől csak úgy húzta a levegő a fagyást és Benedek barátunk nehezen lépegetett a másfél yard mély hóban.

Körülötte minden szép volt, gyönyörű fehérség borított be mindent és úgy nézett ki az egész falu a szűzi hótakaró alatt, mintha minden csúnyát, piszkot eltakarna a nagy fehérség, amely olyan békítően borult a világra.

A hóbatemetett kis házaknak az ablakaiból kedvesen ragyogott ki a villanyfény, ember azonban kevés az úton. Ki mászkálna ilyenkor — karácsony estéjén.

Benedekéknél nem volt béke. Összekülönbözött ép a családjával, otthagyta őket nagy mérgesen és kimenekült előlük a házból.

Fel volt dulva teljesen a lelke, aminthogy azóta semmi nyugta nem volt, mióta az öreg Tőzsérrel összetalálkoztak. Nem bántotta az öreg embert, nem akart rajta bosszút állni, sőt ellenkezőleg, megijedt tőle, bántani kezdte a lelkiismerete.

Mert az öreg Tőzsér sok igazat mondott. Igaz, hogy ő megtagadta a magyarságát, igaz, hogy a gyermekei egy szót sem tudnak azon a szép nyelvén és az is igaz, hogy ő csavart egyet ravaszul a törvényen, hogy a fiatal Tőzsér haláláért ne a bányatársaságot tegye felelőssé, pedig neki magának is kétséges volt a bányatársaság embereinek vallomása.

Nem sok nyugta volt azóta a veszekedés óta, még kedvetlenebb lett, mint amilyen idáig volt és végtelen keserűség volt a szívében, mikor a karácsony estéjét is az uccán kóborolta végig.

Eszébe jutott a sok szép karácsony este, amit valamikor kisgyerek korában a Mátra alján töltött, megjelent lelkében a meghalt édesanyja képe, aki mindig mosolygott és aki olyan nagy gyönyörűséggel készítette otthon a karácsonyfát gyermekeinek és eszébe jutott testvérbátyja, akivel esztendők óta nem érintkezett, mert a bátyja nem tudta neki megbocsátani, hogy angol nőt vett feleségül.

Belátta most nagy keserűségében, hogy igaza volt a bátyjának, aki egyik levelet a másik után küldte hazulról annak idején, hogy ne vegyen el idegen nőt, érezte, hogy sohasem lesz többé boldog azokkal a gyerekekkel, akik az övéi ugyan, de akik reánézve mégis idegenek, akik nem tudnak magyarul és akik csak úgy szidják a magyart és a bevándorlót, mint a többi angol gyermek, mint az amerikai iskolapajtások.

Tudta azt is, hogy a családja is boldogtalan. Tudta, hogy jó asszony az ő felesége, tudta, hogy derék, okos gyermekek származtak az angol-magyar vérkereszteződésből — minden szép és jó lehetett volna, csak éppen, hogy nem értették egymást.

Mit is tehetett ő arról, hogy megszólalt benne a magyar vér, hogy most mégis csak kedvesebb volt neki a szülőhazája, amit annyiszor szidtak a barátai, mint az egész csillagos dicsőség; mit tehetett róla az a szegény asszony, hogy ő Amerikában született, hogy ő soha nem látta azt a szép földet, az ura szülőföldjét, hogy ő nem ismeri az aranykalászos magyar puszta, a búzavirágos magyar mezőt és a barátságos, szép hegyek ragyogó pásztortüzeit. Hogy ő azokat így ismeretlenül nem igen tudta megérteni.

Ugy ballagott a barátságos kis uccában, mint a kivert kutya, míg ezeket gondolta, nem tudta hová megy, nem tudta mit akar, csak ment, ment mindig beljebb a magyar uccába.

Egyszerre csak megdobbant a szíve és lélegzetfojtva állt meg az ucca sarkán.

Mintha régi emlékek megtestesült, nehéz súlya vágta volna fejbe, tétova nézéssel meresztette szemét az egyik kis közbe, ahonnan valami csodálatos égi fényesség ragyogott feléje.

Azt hitte Benedek József, hogy mindjárt meghal a fájó gyönyörűségtől, úgy érezte, hogy hangosan kell zokognia arra a látványra, ami eléje tárult, csak éppen, hogy térdre nem esett ott a hideg hóban a nagy felindulástól.

Betlehemes gyerekeket látott. Apró magyar gyerekeket, akik szépen a kezükben tartották a kivilágított betlehemi istállót és ájtatos arccal helyezkedtek el egy magyar ház ablaka előtt, hogy énekolni kezdjenek.

Mikor pedig hozzáfogtak az énekhez, mikor michigani végtelen hómezők kis falucskájában felhangzott a szent magyar ének, úgy érezte Benedek József, a honahagyott magyar ember, hogy nehéz, nagy terhet vett le róla az irgalmas Isten.

Megállt az ucca sarkán, a gyermekek mellett, patakként folytak az arcán a könnyek és megnyugodott lélekkel énekelte ő is azt a régesrégen nem hallott drága magyar éneket, azt a csodaszép szent emléket, amire az a mosolygós, jóságos édesanyja tanította a Mátra alatti kis faluban:

Mennyből az angyal
Lejött hozzátok,
Pásztorok, pásztorok,
Hogy Betlehembe
Sietve menve,
Lássátok, lássátok.

Az Isten fia, aki született
Jászolba, jászolba,
Jászolban fekszik,
Barmok közt nyugszik,
Szent fia, szent fia.

A betlehemes kis gyerekek meglepetve nézték az éneklő társat. Ismerték a haragos bácsit és rettegtek tőle, de csodálatosképpen most nem ijedtek meg. Ártatlan lelkük megérezte, hogy a mellettük álló ember, aki énekel, akinek könny jön a szeméből, most nem akar velük semmi rosszat s még csak abba sem hagyták a szent énekek dalolását.

A háznép kiszaladt a kis betlehemeseket magukkal invitálni és bámulva látták, hogy a telep réme ott énekel közöttük leemelt kalappal.

Megilletődve hívták be őt is és úgy tettek, mintha kedves ismerősük lenne ez az ember. Kezet fogtak vele, üléssel kinálták és az a nyolc derék magyar munkás egy perc alatt elefelejtette mindazt a sok keserűséget, amit Benedek valaha okozott nekik, egy perc alatt megérezték, hogy most csak egy fájó szívű magyar testvér pihen meg a házukban, amikor az öreg Tőzsér lejött az emeletről, hogy megnézze a kis unokáját betlehemes ruhában, ott látta azt ülni a Benedek ölében.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus, Isten hozta nálunk — szólalt hirtelen összeszedve magát nagy meglepetéséből a derék öreg magyar, kezet nyujtva a régi ellenségnek.

Benedek szólni sem tudott a meghatottságtól, csak szorongatta a feléje nyujtott baráti jobbot s úgy érezte, hogy ebben a percben újra magyarrá lett, hogy a magyar haza nyujtja feléje azt a kérges, munkás magyar kezet, hogy ez a nagyszál tisztes öreg ember itt Magyarországot, a magyar fajt képviseli, aki ím, megbocsát neki.

Benedek szívében hirtelen egy merész gondolat szülemlett meg. Haza akart menni családjához, meg akarta mutatni nekik a kis magyar betlehemeseket, el akart dicsekedni azzal, hogy újra magyar lett, hogy tetszik neki minden, ami nemzetségéhez köti, meg akarta éreztetni velük, hogy milyen drága, szépek a mi hagyományaink, a mi szokásaink, azt akarta, hogy a két kis gyermeke irígyelje meg ezeket a kis magyarokat, hogy fájjon nekik is a szívük az után, ami magyar, hogy kívánják meg ők is a magyar gyermekek sorsát.

— El vihetném-e magammal ezeket a kis cselédeket, hogy a családomnak megmutassam a magyar betlehemeseket? — kérdezte félénken az öreg Tőzsértől.

— El, el jó uram, csak vigye el őket, mutassa meg nekik, hogy a magyar betlehemesek milyen szépek, hogy a mi gyermekeink mit tudnak csinálni.

Barátságos búcsút vett Benedek a háztól. Nem szólt ott senki bocsánatról, nem emlegette senki egy szóval sem azt, ami fájt valaha, tudta mindenki, hogy ami volt, az elmult, hogy ezt az embert újra visszanyerték magyarnak, barátnak, jó derék embernek, mint amilyen ezelőtt volt régen.

*

Benedek úr szép házában nagy szomorúság volt. A karácsonyfa a sarokban égett, a két gyermek egymást átkarolva nézegetett egy új képeskönyvet, de néha-néha odapislantottak az édesanyjukra, aki csendesen sírdogált az egyik hintaszékben.

Nem volt ott az apjuk. Az áldott béke szent estéjén nem értették egymást és fájt a szíve mindenkinek, hogy nem bírják megnyerni az édesapa szeretetét. Hisz' ők nagyon vágytak arra. Hiszen ők szerették is az ő boldogtalan apjukat, csak éppen, hogy nem értették egymást.

KARÁCSONYI diák sapkavásár olcsó árban!
Ref. gimn. sapka . . . P 2.20
Ref. gimn. bőrernyő . . P 2.50
Fazekas reálgimn. pajzszsal . . . . . P 2.—
Zsidó reálgimn. pajzzsal P 2.—
„FARKAS" sapkakészítőnél.
Széchenyi ucca 3. szám.

Karácsonyra, ujévre
Komlós keramiai
njdonságokkal lepje meg családját
SCHWARTZ DÓRI
butorüzletében
PIAC UCCA 71. SZÁM.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókja
Debrecen, Ferenc Jozsef ut 36.
Telefon 20-21.
és **telepe: HID UCCA 14. Telefon: 20-58.**
Debreceni Közraktár és Keresedelmi rt.
HID UCCA 16. Telefon: 20-58.

VILLANYERŐRE BERENDEZETT
MENYASSZONYI FÁTYOL ÉS
SZEMFEDŐGYÁR

ELADÁS NAGYBAN.

FODOR TESTVEREK

Cégtulajdonos: FODOR LIPÓT DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 2.

TEMETKEZÉSI CIKKEK.
MIRTUSÁRUK GYÁRI RAKTÁRA.
TELEFON 28-46. SZÁM.
Postatakarékpénztári számla 42008.

— Miért is beszéltünk Európáról — sóhajtotta az asszony szomorúan —, legalább ezt az egy estét töltöttük volna békében a gyermekek kedvéért.

Egyszerre csak énekszó hallatszik az ablak alatt...

Valami furcsa, valami szép idegen ének, csengő gyermekhangok énekelték, csak néha-néha vegyült bele egy szép férfihang.

Mindnyájan az ablakhoz futottak. Az asszony szomorúan, a gyermekek bámulva nézték azt a csodálatosan gyönyörű csoportot, amely az ablak alatt énekelt.

Nyolc kis gyermek volt ott csodálatos ruhákba öltözve, kettő szép, kivilágított épületet tartott a kezében, színes papírosból, melyben a betlehemi jászolt látták a kis Jézuskával.

Nem törődtek a nagy hideggel, felrántották gyorsan az ablakot, sőt nagy hirtelen ki is ugrottak rajta, hiába kiabált az anyjuk utánuk és izgalmas kíváncsisággal vegyültek el az éneklő magyar fiúk közé, a kivilágított kis házacska mellé.

Azok meg csak énekeltek tovább. Benedekné érezte, hogy valami különös szép van ebben a jelenetben, zokogva gondolt az urára, aki most Isten tudja hol jár, mikor a gyermekek örömmel ugrottak egy ott álló férfi nyakába.

— Daddy, daddy...

Az édesapjuk volt.

Boldogan nézte a két kis gyermekét, büszke örömmel látta, hogy nagyon tetszenek nekik az éneklő magyar fiúk és hosszú idő óta most ölelte meg először a két fiát igaz szeretettel.

Aztán beljebb mentek. Behívták a betlehemes gyermekeket is, akik odabent fogtak csak hozzá a szép énekekhez.

— Boldog ünnepeket! — sugta egyszerre valaki angolul a bámuló asszony fülébe.

— Halló dear — szólt a magyar ember angol felesége és ebben a percben újra megértették egymást, újra ott volt kéz a kézben, mosolyogtak könnyeiken keresztül, amíg a két gyermekük nézték, akik maguk is dudolták az idegen dalt, a magyar szent éneket, ha nem is tudták annak a szövegét.

Egyszerre öröm költözött a szerencsétlen házba. Benedek úr sokáig marasztotta ott a betlehemeseket, akiktől mindenáron meg akarták tanulni a gyermekei a magyar éneket.

Mikor már jóltartották őket kalácscsal, dióval, akkor a kis csapat újra útrakelt, de nyolc helyett most már tízen voltak.

A két kis angol gyermek ment a magyar fiúk kezébe fogódzva és pár azok a gyerekek mind jól tudtak angolul is, nem mert a két kis angol beszélgetni velük. Magyarul akartak tanulni, a magyar éneket akarták dudolni, kicsi szívük csak egy vágyat ismert — magyarrá válni. Hiszen az édesapjuk, „daddy" is magyar volt.

Benedek József is magyarul tanította otthon a feeségét. Megérezte egyszerre az angol asszony, hogy mi a baj köztük, átlátta egy perc alatt, hogy nagyon szereti ezt az erős magyar embert, hogy neki is magyarrá kell lenni, az embere, meg a két kis gyereke kedvéért, hiszen nem is olyan vad nép az a „madzsar", ha ilyen szép dolgokkal van telve a lelkük.

A magyar soron újabb csodát láttak. Mikor örömmel szaladtak ki az első magyar házból a régen hallott drága betlehemesek énekére, nem a nyolc magyar fiún akadt meg a szemük, hanem azon a két pirosarcú, boldognézésű kis angol gyereken, akik olyan lelkesen énekelték maguk is:

„Menből az andzsal..."

Beszélgetés Jánossy Bélával, a Bocskay kitünő trénerével,

aki mérleget csinál az őszi szezonról, biztosra veszi az idei szezon harmadik helyét, öt debreceni játékost jósol a válogatottba és ugy anyagi, mint sportszempontból nagyon sokat vár az épülő Stadiontól

— Hajrá Bocskay!... Hajrá Bocskay!... — zúgja négyezer torok egyszerre és négyezer szempár figyeli izgatottan, minden idegszálával rátapadva a fehér mészcsikkal körülkerített, sima téren szaladgáló kék-sárga trikós fiúkat.

Tizenegy embert biztat négyezer száj, tizenegy embert biztat négyezer felnőtt ember és fiatal diák. A Bocskayt. A híres debreceni proficsapatot, amelynek egy-egy győzelme vagy veresége lázbahozza az egész debreceni sportközönséget.

De többet győz, mint veszít. A kék-sárga inges fiúk nem hoznak szégyent Debrecenre és a Bocskay nevét ismerik már a Bosporustól egészen az ezer tó országáig.

És ismerik már Afrikában is, ahol a debreceni kék-sárgák a piramisok tövében mérkőztek a feketebőrű futballistákkal.

Örömmel hívják mindenfelé a debreceni futballistákat, nagy dicsőségére Debrecennek és nagy elismeréseként a magyar sportnak.

Most ismét elindult Afrikába a debreceni csapat. A sport meghódította már az egész világot. Bombayban ép úgy futballozik már a hindu válogatott, mint Kínában a pekingi futballklub együttese.

A debreceni csapat elindult hosszú útjára idegenbe. Mielőtt elmentek volna, beszélgetést folytattunk Jánossy Bélával, a Bocskay trénerével. Megkérdeztük az elmult si-

Pekk
takarmánykiegészítő

Anya- és növendék állatoknak továbbá a gyors és express hizlalásnál nélkülözhetetlen!

CHINOIN-UJPEST

Ha egyszer megpróbálja a

PEKK-et és FUTOR-t

használni jószágai részére, meglátja t. Gazdatársunk, hogy milyen

elsőrendű befektetést eszközölt

Különösen télen elengedhetetlen ezen takarmányok adagolása!

Ezen cikkek beszerezhetők és felvilágositások tekintetében készséggel áll rendelkezésére a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

tiszántuli kirendeltsége

DEBRECEN, Hunyadi u. 13. Telefon: 27-97.

kerekről és veszteségekről, a jövőbe vetett reménykedéséről.

Jánossy Béla rokonszenves, közvetlen modorú fiatalember. Országszerte ismert futballszakértő s a nemrég még olyan híres békéscsabai Bohn SC trénere volt azelőtt. Kiválóan érti mesterségét és keze alatt nagyon sokat fejlődött a Bocskay.

Készséggel áll rendelkezésünkre. Első kérdésünkre, amely az elmult szezonra vonatkozik, a következőket mondja:

— Az őszi idényben mutatott játékkal igazán meg vagyok elégedve. Tény az, hogy volt egynéhány sikertelen szereplése is a Bocskaynak, így különösen a gyászos emlékü Somogy mérkőzés, a mérleg azonban mégis javunkra billenti a súlyt. Valami kontaktushiba volt talán akkor az együttesben és ez a hiba szinte nem is annyira a játékosok között, mint a csapat és a közönség között mutatkozott. Értem ezalatt azt, hogy van a debreceni közönségnek egy része — amelyről elismerem, hogy igazán érti a futballt, jobban talán, mint akármelyik más közönség —, mégis van egy olyan csoportja is a publikumnak, amely magatartásával valósággal meghendikeppeli a csapatot. Mert amikor látja, hogy a játékosoknak nem megy úgy a játék, ahogy kellene, vagy valamelyik kihagy, akkor ahelyett, hogy biztatná, egyenesen rosszindulatulag kiabál felé. A játékost ez még jobban letöri, még idegesebb lesz és még kevésbé megy neki a játék. A futballistákat akkor kell csak igazán biztatni, amikor rosszul megy neki a játék. A buzdításra magához tér, a biztatások lelket öntenek belé és valósággal szárnyra kap. Ezt jó volna, ha megtanulnák azok, akik még nem tudják s ehhez alkalmazkodva, elejét vennék annak, hogy a játékosok lelkileg letörve és elkedvetlenedve küzdjenek.

— Mi a véleménye arról — kérdezzük —, hogy a Bocskay amíg idehaza aránylag gyengén szerepel, addig idegenben legtöbbször fényes sikereket arat?

— Ezt is tisztán azzal indokolom, hogy idegenben a közönség nem idegesíti annyira a játékosokat, mint idehaza. Majd ha az itthoni közönség is szidalmazás helyett buzdítani fogja a fiúkat, akkor bizonyos, hogy a debreceni pálya is majdnem kivétel nélkül győzelmeket fog látni.

— Mi az oka a Bocskay sűrű egygólos győzelmeinek? — kérdezzük.

— Az, hogy a csapat egyelőre még nincsen berendezkedve a túlhajszolt munkára. Most még a mérkőzéseken a két pont megtartása a fontos.

Ezután arról beszélünk, hogy ki volt az idei szezonban a leggyengébb játékos az együttesben. Jánossy tréner mindenkivel meg van elégedve és Engelhardttal kapcsolatban megjegyzi, hogy az első időkben produkált gyenge szereplése azért volt, mert nem tudott helyesen beleilleszkedni az új környezetbe.

— Amikor idekerültem Debrecenbe — mondja —, akkor egy teljesen elromlott Engelhardtot találtam. Teljesen újjá kellett faragnom és át kellett építenem játékstilusát. Most már állandó javuló formát mutat és biztora veszem, hogy tavasszal már kifogástalan lesz.

A bajnokságról beszélünk. A bajnoki reményekről. Jánossy Béla ezt mondja:

— A bajnokságra nem is gondolunk. Először is nincs meg hozzá a kellő anyagi bázisunk, no meg idegileg és energiát illetőleg sem mehetünk rá a bajnokság megszerzésére. Majd később... Talán egy év mulva. Most még egyelőre megelégszünk a harmadik hellyel, amelynek megszerzését egészen biztosra veszem.

— A Hungária nem törhet fel?

— Kizárt dolognak tartom. Számára legfeljebb az ötödik vagy hatodik hely van biztosítva. Nekünk egyedül komoly konkurrensünk a Kispest.

— És a III. Kerület?

— Attól sem félünk. A Kerületnek már sok a pontvesztesége, de a csapat is gyenge. Ismétlen: a Kispesten kivül nincs komoly riválisunk a harmadik helyre.

Jánossy tréner megelégedetten nyilatkozik a játékosokról. Kijelenti, hogy új emberre egyelőre nincs szükség és a csapat egyre jobban összekovácsolódik. Tavaszra úgy a csatársor, mint a fedezetsor és a védelem kifogástalan lesz. Közben mégindokolja a Hungáriától szenvedett vereséget is és elmondja, hogy arra a mérkőzésre öt sérült játékossal állott ki a Bocskay.

Most arról beszélünk, hogy kik kerülnek be a kék-sárgák közül a világbajnokságon szereplő válogatott csapatba.

— Öt játékost biztosra veszek, hogy szerepet kap a válogatottban — mondja —, annak ellenére, hogy Nádas szövetségi kapitány csupán Vincét, Markost, Palotást és Albertit állította be a keretbe. Szerintem Teleky beállítása is biztos lesz. Annak idején ugvanis, amikor a szövetségi kapitány a keretet összeállította, Teleky még a régi játékmodorában játszott, tehát nem az áttörő csatárstilust kultiválta. Az utóbbi időben azonban Teleky Pál egészen más játékstilust vett fel. Tele van lendülettel, áttörő erővel és játéka a pompás irányítókészségen és labdaművészeten kívül a hajrástilussal is párosul. Biztosra veszem, hogyha Nádas kapitány meglátja ezt az egészen új Telekyt, senki mást nem vesz számításba a válogatott csapat centerposztjának betöltésénél.

A Stadionról beszélünk. Ahol majd több, mint húszezer néző gyönyörködhet a sporteseményekben. Jánossy Béla ezt mondja:

— A Stadiontól sokat várok. Azt hiszen nagy anyagi hasznot jelent a Bocskaynak. Nekünk szükségünk van a Stadionra, de a Stadionnak is szüksége van ránk. Ott majd villanyfényes mérkőzéseket is játszhatunk, úgy hogy európai viszonylatban is remek pályán futballozhat majd a Bocskay.

*

Jánossy Béla tele van optimizmussal. De nem túlzó optimizmussal. Egyszerűen, átfontoltan beszél. Sikereket vár a debreceni csapattól, amelyért lelkesülten, fáradhatatlanul és szeretettel dolgozik.

R. Gy.

Ujévtől kezdve átszervezett városi adóhivatal látja el az adóügyi igazgatást

Az adóügyi igazgatásnak egyszerüsitése régi óhajtása a közvéleménynek. Az adózó közönség saját maga is tapasztalhatta azt, hogy a közadók kezelése általában nem tart lépést a mindenkori gazdasági körülményekkel és ennél az oknál fogva az adózó közönséget ügyei intézésénél nagyobb időveszteséggel terheli. — Az adókezelés egyszerüsitésnek országos keresztülvitele munkálat alatt állott és áll ma is s óvakodott attól minden helyhatóság, hogy a maga hatáskörében olyan intézkedéseket léptessen életbe, mely a közel jövőben kilátásban levő egyszerüsitési rendelkezésekkel esetleg ellentétben állana.

Részint az adókezelési teendők könnyebb elláthatása céljából, részint azért, hogy az adózó közönség könnyebben és kevesebb időveszteséggel érintkezhessék az adókezelő hatósággal, a város vezetősége elhatározta, hogy ujévtől kezdve keresztül viszi azokat az intézkedéseket, amelyek az érvényben levő jogszabályok mellett gyakorlatba vehetők.

Ennek a célnak az érdekében dr. *Vásáry* István polgármester hozzájárulásával dr. *Balla* Bertalan tanácsnok tervezetet készitett a városi adóhivatal uj hivatali munkabeosztásról, amelyet a pénzügyigazgatóság is minden pontjában helyesnek, célszerünek talált. Dr. Vásáry István polgármester elrendelte, hogy a városi adóhivatal uj ügykezelése az 1934. január 1-től kezdve alkalmaztassék.

A városi adóhivatal eddig hét közigazgatási kerületben müködött. A hét kerület önálló községeket képezett s igy külön-külön adóztatta azokat a vagyontárgyakat és jövedelmeket, melyek a részére meghatározott területen voltak. Ennek következtében igen gyakori volt, hogy *a városnak egy-egy adózója több kerületben adózott.*

Adóigazgatási szempontból ez azt jelentette, hogy a városi adóhivatal ténylegesen több számlát volt kénytelen könyvelni és nyilvántartani, mint ahány adózója valóságban volt a városnak. — Amig a lakások kötöttek voltak és a lakáshiány miatt lakásváltozás, költözködés nem volt gyakori, az ilyen adózók száma akkor is elérte a négyezret. A lakások felszabadulásával ez a szám állandóan emelkedett, mert mindig gyakoribb volt az olyan költözködő adózók száma, akik egyik kerületből a másikba költöztek s régi lakóhelyükön kifizetetlen tartozásuk maradt, uj lakóhelyükön pedig folytatólagosan adóztatva voltak. — Ennek a helyzetnek az adózókkal szemben az volt a következménye, hogy *egy-egy adózónak annyi kerületben kellett az ügyét intézni, ahány kerületben tartozása volt és ugyanannyi helyről hajtották végre külön-külön.* Ez a helyzet az érdekelt adófizetőkre nézve ügyeik intézésénél nagy mértékü akadályt és időveszteséget jelentett, mert befizetés alkalmával az adózónak minden egyes kerülettel külön kellett tárgyalnia és külön kellett a nagy pénztári forgalom mellett várnia azt, hogy befizetését a pénztár elfogadhassa.

A városi adóhivatal átszervezésével, illetve uj munkabeosztásával ez a helyzet teljesen megszünik. *Az uj ügyrend szerint ugyanis megszünik a kerületenkénti adókezelés* és minden adózónak összes tartozása a mindenkori lakóhelyén egy adófőkönyvi számlán lesz elkönyvelve. Az uj ügyrend ugyanis a városi adóhivatal ügyosztályait nem akként alakitotta meg, hogy egy-egy ügyosztály részére kijelölte a város egy-egy meghatározott részét, hanem a beosztás alapjául a városi adóhivatalra háramló munkálatokat vette. E szerint *ujévtől kezdve a városi adóhivatalnak központilag igazgatott pénztári osztálya, könyvelési osztálya, kivetési osztálya és behajtási osztálya lesz.* — Az adózó közönség tehát aszerint, hogy milyen vonatkozásu ügyében kiván információt szerezni, amaz ügyosztályokhoz fordul. Az uj ügyrend mellett nagy gondot fordit a városi adóhivatal főnöksége arra, hogy az eddigi kerületenkénti sorrend, melyet az adózó közönség már megszokott, általában minél kevesebb változás alá essék s igy minél könnyebben megtalálja az adózó közönség az ügyeinek elintézésére illetékes közegeket.

Az adóhivatal uj munkabeosztása folytán a hivatali helyiségek beosztása is változni fog, amely a napokban fog végleges megállapitást nyerni s igy errenézve tájékoztatást adni még korai. Idevonatkozólag azonban a közeli napokban részletes tájékoztató közlemény fog a helyi lapokban megjelenni, mely pontos és kimeritő utmutatást tartalmaz az adóhivatalnak az adófizető közönséget érdeklő uj beosztására. Ezenkivül a városi adóhivatal főnöksége arról is gondoskodott, hogy ujévtől kezdődőleg az adózó közönség a hivatalnál az uj rendszert illetőleg szóbeli tájékoztatást is nyerjen, hogy igy az adózó polgárság a változott viszonyokhoz képest minden nagyobb zökkenő és torlódás nélkül nyerhessen információt ügyei tekintetében.

Kétségtelen az, hogy a városi adóhivatalnál az ujévtől kezdve alkalmazandó uj ügybeosztás és ügykezelés nemcsak az adófizető polgárságra, hanem az adóhivatali személyzetre is jelentős könnyitést jelent.

Ezt vágja ki, mindig hasznát veheti, ez a szén ellenőrzésének kulcsa

EDELÉNYI SZÉN parazsat tart, alig van hamuja. **EDELÉNYI SZÉN** a legolcsóbb, minden kályhában bevált.

HA SZENE

nem tartja a parazsat, ha sok a hamuja, ha sok a salakja,

nem **EDELÉNYI SZENET** kapott

Hogy ellenőrizhesse szénvásárlásait, tájékozásul közlünk a m. kir. Kereskedelemügyi minisztérium által összeállitott kimutatásból egy kivonatot, azon borsodi darabos szenekről, amelyek itt leginkább forgalomban vannak

	NEDV	Fütőérték Calória	Hamu %		NEDV	Fütőérték Calória	Hamu %
Alacskai drb. szén	29	3480	14	Disznóshorváti drb.	29	3100	19
Bánvölgyi drb. szén	20	**3300**	**26**	**Edelényi** drb.	31	**3600**	**10**
Berentei drb. szén	28	3560	14	Imperiál drb.	32	3460	11
Felsőnyárádi szén	30	**3330**	**16**	**Ormospusztai** drb.	29	**3180**	**19**

Ebből megállapithatja, hogy EDELENYI szenünk mennyivel értékesebb, mennyivel több a calória fütőértéke, mennyivel kevesebb a hamuja, illetve salakja a többi szeneknél. Ha komolyan takarékoskodik, ha vigyáz fillérjeire, ugy ügyel arra, hogy EDELENYI szenet kapjon.

KAPHATÓ:

KORONA FESTÉKUZLET KORONA FIÓK-FESTÉKUZLET

Piac ucca 10. Telefon 19—74. **Petőfi-tér 6.**

10 kilónként kockában **KORONA SZÉN** név alatt legtöbb füszerüzletben.

Ózdi szén P 3.60 ❖ **Salgó P 3.60** ❖ **Mizsefai dió P 3.40**

Vásároljon hirdetőinknél.

Két évi fegyházra ítélték a szélhámos ál hadifogolyt, aki „hazaküldött üzenetekkel" végigcsalta az egész országot

Drámai bonyodalmakat okozott egy Amerikát járt családnál a harctéren eltűnt testvérként jelentkező szélhámos

Különös, a háború, hadifogság és a zavaros idők kitermelte szélhámosság miatt állott vádlottként a debreceni törvényszék előtt *Szilágyi* József élesdi születésű földmíves, aki évek óta bolyongott az országban és a hiszékeny emberektől kicsalt pénzből tartotta el magát. Szilágyi mindenütt úgy szerepelt, mint aki most tért csak haza az orosz fogságból és rémregényeket mesélt el kalandjairól. Ravaszul beszédbe egyeledett az emberekkel, megszerezte a szükséges információkat és ha volt a családban olyan férfi, aki fogságban, vagy a harctéren tünt el, azonnal előállt azzal a mesével, hogy

üzenetet hoz Szibériából, ahol még mindig raboskodik a meghaltnak hitt rokon.

Természetes, hogy a hírthozót szívesen fogadták és vendégül látták hetekig. A ravasz Szilágyi pedig mesélt, mesélt a bajtársról, aki vele együtt szolgált, akit ott hagyott a távoli Szibériában...

Ilyen trükkel férkőzött a debreceni állomáson is *Fark* János nyirábrányi gazdálkodó bizalmába, aki részletesen elmesélte, hogyan tünt el a sógora, Sándor György. A vagyoni viszonyokat is ismertette bőségesen és amikor azt igen kedvezőnek találta a ravasz szélhámos,

elhatározta, hogy nem úgy fog szerepelni, mint hírt hozó, hanem jelentkezik, mint a hazatért Sándor György.

Egy ideig még beszélgettek, nagyobbrészt az eltünt Sándor György dolgairól, szokásairól és a kíváncsi Szilágyi előkérte az eltünt katona fényképét is. A harctéren eltünt katona fényképe hasonlított az ő fényképéhez és a hasonlóság annyira felbátorította, hogy azonnal nyakába borult a meglepett Fark Jánosnak és előadta, hogy ő a meghaltnak hitt rokon, most érkezett haza a hadifogságból.

— Drága sógorom, hát nem ismersz meg? — kiáltotta. — Ugye megváltoztatott a sok szenvedés? Milyen szerencse, hogy így véletlenül találkoztunk!

A sógor nagyon meglepődött a hirtelen fordulattól és meg is kérdezte, hogy miért nem szólt hamarabb arról, hogy ő a hazatért rokon.

— Kedves sógor, ne vedd zokon — felelt az álsógor —,

tudni akartam, hogy jó szívvel vagytok-e még hozzám, azért nem árultam el magam mindjárt.

A válasz megnyugtatta a derék sógort és nagy boldogan elfogadta rokonának a szélhámost és diadallal vitte haza Nyirábrányba a családhoz.

Szilágyi olyan ügyesen intézte dolgát, olyan ügyesen játszotta meg Sándor György szerepét, hogy megtévesztette Sándor Miklóst is, az eltünt katona bátyját.

Befogadta mindenki a családba és minden jóval körülvették a rokont. Elfogadta apjának az elhalt Sándor György legényfia is.

Mindenki örült a családnál, seregestől jöttek a látogatók, hogy megnézzék a halottnak hitt embert. Csupán az eltünt Sándor György felesége nem örült a férj váratlan megjelenésének. Az történt ugyanis, hogy az asszony, miután a férjét holttá nyilvánították, nyugodtan férjhez ment egy falubeli gazdálkodóhoz, akivel igen boldogan él évek óta.

Az asszony, amikor közölték vele első férje visszatérésének hírét, idegrohamot kapott és súlyos beteg lett.

Napokon át élt a Sándor-családnál a szélhámos, aki nagylelkűen kijelentette, hogy megbocsátja feleségének, hogy máshoz ment férjhez, de nem akarja látni, mert fáj a szívének, hogy nem ölelheti keblére.

A vendégeskedés után kezdtek a családnál arról beszélni, hogy miképpen helyezkedik el a kenyérkeresetnél a visszatért katona. Ez már nem tetszett a szélhámosnak és azzal az ürüggyel, hogy neki Debrecenben találkozni kell egy volt tábornokával, akinek életét a fronton megmentette, elhagyta Nyirábrányt, de nem tudott egyedül jönni, mint számította, mert Sándor Miklós vele jött, hozott egy kulacsot is, tele borral. Jókedvűen érkeztek meg Debrecenbe, de az állomásnál szomorúra vált az ábrázata Sándor Miklósnak, mert elhagyta a testvéröccse. Hiába kereste, nem találta sehol.

Felment a rendőrségre és elmondotta, hogy az orosz hadifogságból most hazaérkezett testvére eltünt az állomásról. Kérte, hogy segítsenek megkeresni.

A hiszékeny embernek nagy volt a megdöbbenése, amikor azt, akit testvérének gondolt, eléje vezették, mint letartóztatott, régen keresett szélhámost.

Sándor Miklós eleinte nem akarta elhinni és még ő erősködött, hogy tévedés van a dologban. Az ő testvére nem lehet szélhámos, összetévesztették bizonyára mással.

— Kár a szóért Miklós — szólt nagy búsan a fogoly —,

én nem vagyok a testvéred.

Az én nevem Szilágyi József és soha sem láttam Sándor Györgyöt, a te testvéredet.

Sándor Miklós nagyon lesújtva fogadta a nem várt vallomást. Restelte, hogy ő, az Amerikát kétszer is megjárt családos ember, engedte, hogy becsapják, engedte családjába furakodni a szélhámost, akit felruháztak és pénzzel is ellátták.

A törvényszéki tárgyaláson dr. *Jankovich* Jenő bíró előtt Szilágyi József, aki már sokszor volt büntetve, beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy a bortól igen jó kedve lett és az uccán dalolt, amiért a rendőr igazoltatta, így került be a rendőrségi palotába, ahol aztán minden kiderült.

— Tényleg jártam orosz földön, mint hadifogoly és Kinán keresztül szöktem haza — mondotta vallomása során. — Nagyon sokat tapasztaltam és azért tudtam olyan sokat mesélni az ottani viszonyokról. Sándorékat nem akartam bántani,

láttam, hogy bajok vannak megjelenésem miatt az asszony körül, megsajnáltam és meg akartam szökni a családtól,

azért jöttem be Debrecenbe. Sikerült is volna minden, ha a rokoni szeretet miatt nyomomba nem szegődik Sándor Miklós és borral nem kínálgat az úton. A bor okozta a bajt.

A bíró a szélhámost a vallomások után két évi fegyházra ítélte és büntetésének kitöltése után kitoloncolják az országból, mert román megszállt területi születésű.

Szilágyi József tudomásul vette az ítéltet, amely jogerős lett.

(.)

Nagy
SZILVESZTER EST
Az
ARANY BIKÁBAN

Kávéházban: debreceni Hágai Béla primás cigányzenekarával

Üvegterem és Bocskay terem: Tánc Fejes .. szalonzenekara mellett. (Uvegterem vacsorázók részére fenntartva. Menü á P 3·— és P 3·50.)

Fehér szalonban: Noldy és Finzi Tánc.

Hallban: Csanak Béla zeneszerző jazz duoja. Barabás Sári KŐSZEGHY FERENC a m. kir. operaház solo táncosának partnere felléptével.

TÁNC

Asztalrendelés 27-99 telefonon.

Mi okozza országszerte a bankellenes hangulatot?

Őszinte beszélgetés Fischer Jenő vezérigazgatóval, aki szerint a bankok ellenségei az igazi tények helyett demagóg jelszavakat hangoztatnak

Ma Magyarországon, ha egy társaságban a bankról esik szó: tíz ember közül legalább kilenc a bankokat átkozza, a tizedik pedig — helyesel. A sajtóban ,a parlamentben, felsőházban és és a közvélemény megnyilvánulásának egyéb helyein is parázslóan bankellenes a hangulat. Talán soha népszerütlenebbek nem voltak a pénzintézetek ,mint manapság. A Független Ujság munkatársa felkereste Fischer Jenő kormányfőtanácsost, az Alföldi Takarék vezérigazgatóját és megkérte: mondja meg őszintén, hogy mi az oka a bankok egyre növő népszerütlenségének és véleménye szerint van-e alapja annak, hogy a közönség jelentős része legtöbb gazdasági bajunkért, nyomoruságunkért a bankokrációt teszi felelőssé.

Fischer Jenő vezérigazgató az alábbiakban fejtette ki nagyon érdekes véleményét:

— A mi tőkeszegény országunkban mindenkor irigyelt volt az, aki hosszas munkával garast-garasra rakva összegyüjtött némi mobil tőkét és azt valamely pénzintézetnél gyümölcsöztette. Ugyancsak nem volt kedvelt személy a hitelező sem. Mindaddig azonban — amig törvényeink sértetlenül és kivétel nélkül biztositották a hitelezőknek azt a jogát, mely a hiteléletnek létalapja, — inkább csak anekdotákban nyert kifejezést a hitelezők iránti ellenszenv. Az utóbbi időkben azonban

egyre komolyabb támadás éri azt a kapitalizmust, mely nélkül termelés el sem képzelhető és a kapitalizmus ellenségei, főleg a bankok és pénzintézetekben látva a kapitalizmus megtestesítői,

Fogkefének nincsen párja,
Hogyha **Tip-Top** a márkája!

Gyártja:
AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK R.-T.
FALK—STERN, DEBRECEN.

szitottak ellenük gyülöletet és elkeseredést.

Főleg azok léptek fel támadólag, akiknek fogalmuk sincsen arról, hogy mi is a pénzintézet.

— Elfelejtik ezek a demagóg jelszavakat hangoztatók, hogy

a pénzintézetek tulajdonképen sok kis ember apróbb, a gazdasági életben egyedül nem érvényesülő tőkéit szedik össze, akár részvény, akár betét formájában

és azokat összegyüjtve állitja a gazdasági élet, illetve a termelés szolgálatába. Rá kell mutatni arra, hogy a Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó pénzintézetek még a mai viszonyok között is jelentékeny tőkéket körülbelül 4 milliárd pengőt kezelnek, melyből körülbelül 600 millió részvénytőke és tartalékalap és 1.422 millió pedig betétekből tevődik össze. A statisztikai hivatal kimutatása szerint 1931. december 31-én összesen 854.4 millió takarékbetét volt elhelyezve 966.987 darab könyvecskében, melyből 100 pengőn aluli betét 595.348 darab, 100—1000 pengőig 126.625 darab, 1—5000-ig 105.771 darab könyvecskében volt elhelyezve. Tehát az összes forgalomban levő takarékbetét könyvek 85%-a esik 1000-en aluli, 10.94%-a az 1000—5000-ig és csak 4.06% az 5000 pengőn felüli betétekre.

— A magyarországi pénzintézetek összes rövidlejáratú mezőgazdasági kölcsönei körülbelül 924 milliót tesznek ki 801.416 tételben, melyből 20 katasztrális holdon aluli adósokra esik 574.481 tételben 445 millió, az összes rövidlejáratú kihelyezések 48%-a, 20—100 katasztrális holddal rendelkező adósokra esik 115.830 tételben 180 millió, az összes kihelyezések 20%-a. Ezzel szemben 100—1000 katasztrális holddal rendelkező adósokra csak 9.837 tétel, tehát 17%, mig az ezen felüli földbirtokkal rendelkezőkre 1263 tételben 138 millió és az összes kihelyezés 15%-a. Mint ezekből a számokból láthatjuk

a pénzintézetek főleg a kistőkések pénzeit gyüjtik össze és azt nagyrészt kis embereknek hitelezik ki

és azzal lehetővé teszik és tették a multban, hogy eredményesen gazdálkodhassanak. Ez azonban természetes is, mert a nagytőke egyedül is hasznothajtóan tud elhelyezkedni és igy annak nincsen szüksége arra, hogy a pénzintézeteken keresztül kerüljön a gazdasági termelésbe.

— Ha arra kell tehát felelnem, hogy mégis mi az oka, hogy u'onutfélen a bankokat és pénzintézeteket általában támadják, ugy nem mondhatok mást, mint hogy ez is olyan szólam, amilyenekkel másut', úgy politikai, mint gazdasági téren is találkozunk.

A pénzintézetek elleni hangulatkeltés annál könnyebb, mert az adósságoktól olcsón való szabadulás gondolata minden adós előtt szimpatikus.

A gondolkodás ezen módja talán arra vezethető vissza, hogy

a világháború utáni inflációban lehetséges volt hatalmas tartozásokat ugyszólván „mellényzsebből" visszafizetni

s megtörténhetett az, hogy valaki, aki 300 hold földet vásárolt 300.000.— koronáért és arra 200.000.— korona kölcsönt vett fel a banknál, ezen adósságát egy mázsa buza, vagy egy sertés árából könnyen vissza tudta fizetni. Ezek azonban ma egy pillanatig sem gondolok arra az igazságtalanságra, hogy

ennek következtében sok százezer kis embernek, özvegynek, árvának, gyámoltnak veszett oda apró tőkéje.

Vannak ezek között olyanok is, akik önhibájukból, vagy azon kívül ujra eladósodva a pénzintézeteket igyekeznek a mai gazdasági bajok bünbakjává tenni.

— Merem állítani, hogy a mai eladósodásnak és gazdasági bajoknak éppen egyik okozója volt az, hogy

csonka Magyarország pénzintézeteinél az infláció következtében a béke utolsó éveiben kezelt, megközelitőleg 10 milliárdnyi összegyüjtött tőke vált értéktelenné és körülbelül 4 milliárd jelzálogos követelés és ugyanennyi váltó és egyéb követelés fizettetett vissza értéktelen bankjegyekkel.

Ezeknek a hatalmas tőkéknek a hiánya éreztette a háború utáni időkben és érezteti ma is hatását. Sokan vannak, akik visszakívánják az inflációs időket, „amikor jól éltünk" elfelejtik azonban azt, hogy a háború után kifosztva minden javunkból, ismét meg kellett indítani a normális termelést ezek pótlására és ez a körülmény néhány évig olyan konjunkturát vált ki, mely úgy a mezőgazdasági termelésünkben, mint az ipari cikkekben hallatlan áremelkedést okozott. Tehát minden termelési ágban hatalmas konjunktura mutatkozott, mely akkor szünt meg, amikor a hiányok nagy részét pótolták.

— Valamennyien tudjuk, hogy hazánkban a 19-ik század első felében a legkezdetlegesebb gazdasági állapotok uralkodtak és sem a földmüvelés, sem az ipar és kereskedelem nem tudott oda fejlődni, ahol már a nyugati államok régen tartottak. Éppen ezért sürgeti Széchenyi a pénz és hitelgazdálkodás megindításának szükségességét és csodálatosan 1840-től — éppen azon időtől fogva, amikor az első komoly pénzintézetet alapítják meg Magyarországon — kezd földmivelésünk, iparunk és kereskedelmünk lendületet venni és kezdődik az az általános gazdasági fellendülés, mely a mai válsághoz mérten apró zavaroktól eltekintve, a háború kitöréséig tartott és jólétet, gazdagságot, fejlődést hozott.

— Ne gondolja tehát senki, hogy a pénzintézetek elpusztításával helyzete megjavul, azzal csak még nagyobb romlásba viheti egész közgazdaságunkat és saját helyzetét, hiszen ma már egész világos és érezhető, hogy hiteléletünk kényszerü megbénítása már is a termelési eredmények csökkenéséhez vezetett.

Tüzifát, szenet, kokszot
legolcsóbban szállit a
DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI Rt.
Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

— A demagóg szólamokat hangoztatókkal nehéz vitatkozni, mert állításaik rendesen légből kapottak, adataik — ha ugyan ilyenekre hivatkozni próbálnak — hamis beállításuak, éppen ezért vetettem oda néhány megbizható statisztikai adatot, melyek önmagukért beszélnek.

A pénzintézetek a multban betöltötték és a jövőben — ha élni engedik — betöltik hivatásukat,

azonban azok esetleges erőszakos elpusztitásával bukik országunk teljes gazdasági élete az ujra feltámadás reménye nélkül.

Mit jelentett a mult és mit hoz a jövő év a debreceni iparosságnak?

Irta: VÁGI ISTVÁN ipartestületi elnök.

Egy nagyon nehéz esztendő vége felé járunk és épp ennyire nehéz nekem is arról beszélni, hogy mi minden történt velünk, értünk vagy nélkülünk.

Megválasztásom óta sok mindent próbáltunk és ezekben a sulyos időkben szinte emberfeletti munkát végeztünk. A tisztviselői kar, az Ipartestület előljárósága, valamint az Ipartestület minden egyes tagja nagy lelkesedéssel, odaadással végezte feladatát. — Elnöktársaim külön-külön is a nekik kiosztott reszortokban mindenkor képességeik legjavát adták. Minden akciónkat ezer akadályon keresztül is sikeresen fejeztük be és mégsem tudtuk élvezni ennek eredményeit abban a mértékben, mint ahogy azt megérdemeltük volna.

Az Ipartestület belső életében a legteljesebb megértés és kölcsönös megbecsülés uralkodik és ha vannak is elméleti, világszemléleti vagy egyéb eltérések, ezek nem választanak el bennünket,

sőt inkább megedzenek és előbbre viszik gondolatainkat. — Elnökségemhez egyidőben sok minden feltevést füztek, de nyugodt lelkiismerettel állitom, hogy nagyon sokan csalódtak, mert engemet — ebben a minőségemben — pártszempontok soha nem vezettek.

A kézmüiparosság érdekeinek komoly megvédésénél mindent el kell követnünk, a szociális gondoskodástól kezdve a gazdasági és társadalmi érvényesülésig.

Programmunk bőséges, csak időnk és alkalmunk legyen azt megvalósitani.

Lenyügözően hat reánk a gazdasági nyomoruság és teljesen kimeriti minden energiánkat az ez ellen folyó küzdelem. A gazdaságpolitikai előnyök érdekében folytatott harcban a debreceni Ipartestület mint kezdeményező állott ki a porondra és

ha valóra fog válni a moratórium-rendelet, az adóhátralékok enyhitett behajtása, a transzferálások enyhitése, ugy ezt elsősorban a debreceni Ipartestület akcióképességének tulajdonithatjuk.

Egyik igen komoly ténykedése volt a debreceni Ipartestületnek a „Tiszántuli Ipari Vásár" életrehivása, amelynek sikere, ugy erkölcsileg, mint anyagilag, ennek a lelkes iparostábornak köszönhető.

A „II. Tiszántuli Ipari Vásár" előkészitő munkája már megkezdődött és azok a primitiv eszközök, melyeknek birtokában a debreceni Ipartestület és a kézmüvesiparosság lelkesedése felejthetetlent alkotott, most még intenzivebb és hatalmasabb keretekben fog megnyilvánulni a Debreceni Hét idejében, amely junius hó 3-án kezdődik.

Addig, amig az elsőnél a kézmüvesiparosságnak a keretek megalkotásánál volt az oroszlánrésze, ugy most már mint komoly termelési tényező is meg fog jelenni a kiállitás szinpadán, hogy bebizonyitsa, hogy

a magyar kézmüvesipar felveszi a versenyt a világ minden olyan iparágával, amely e téren müködik.

Küzdelmet inditunk és folytatunk az ellen is, hogy a vidék gazdasági életét elsorvasszák;

tiltakozunk a centralisztikus gazdaságpolitika ellen, amely mindent kizárólag Budapestre koncentrál.

Szeretem Budapestet, az ország fővárosát, de százszor jobban szülőföldemet: Debrecent és ha azért harcolunk és küzdünk, hogy itt is élet legyen, ugy ebből az életből Budapestre is

Csak célszerü ajándékot vásároljunk szeretteinknek karácsonyra!

VILLAMOS VASALÓK 30 havi 60 filléres részletre
GÁZ VASALÓK 30 havi 1.— pengős részletre
VILLAMOS FŐZŐK 18 havi 60 filléres részletre
VILLAMOS SEPRŐGÉPEK (melyek nem kavarják fel a port, hanem felszívják) 20 havi 6.— pengős részletre.

Minden igényt kielégitő **modern asztali lámpák, csillárok, teafőzők, mindennemü villamos készülékek** részletfizetésre is kaphatók.

Megtekintés vételkötelezettség nélkül.

Az ajándékok kiválasztásánál szivesen szolgál felvilágositásokkal

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata
üzlete
BATTHYÁNY UCCA 17. (TELEFON: 20-90.)

Az UJSÁG IRODALMI ESTJE a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja munkanélküli segélyalapja javára fellépnek

Márai Sándor, Nagy Endre, Pünkösti Andor, Zsolt Béla

1934. évi február hó 7-én az Arany Bika dísztermében

fény háramolhat. De mindent elvinni innen sem szabad.

A debreceni Ipartestület belső, adminisztrativ életében is állandóan a legintenzivebb munkát végzik. Ebben az évben 4 naggyülést tartottunk, egy nagy blokk-gyüléssel egyetemben, mint egy 4000 iparos jelenlétében. Előljárósági ülés 12 rendes és 5 rendkivüli, elnöki tanácsának 16 értekezlete, gazdasági bizottságának 8 ülése, szakmai naggyülése 3, szakosztályo, választmányi ülés pedig mintegy 400 volt. Rendezett kongresszusokat, ipartestületi széki üléseket, amelyeknek a száma szintén meghaladja a százat. Még ez évben nagy kulturprogram kerül lebonyolitásra.

Sajnos, ezzel a munkával szemben áll a tény, a valóság, hogy bármennyit dolgoztunk és bármennyire törekedtünk is biztositani iparostársaink megélhetését, — éppen arra való tekintettel, hogy az általános gazdasági viszonyok, de alapjábanvéve a meg nem értés, igen sok akadályt gördített ezen törekvéseink elé — eredményeink nem egészen érzékeltethetők.

A debreceni iparosság azonban ezzel a sulyos gazdasági nyomással szemben is megőrizte lelkének és gondolatainak frisseségét, kitermelődött belőle a testvéri együttérzés és megértés gondolata.

A karácsonyi ünnepségünk, mely többszáz iparos családtagot mentesitett néhány napra gondjaitól, és amely napon csak élelmiszerekben mintegy 18 mázsát osztottunk ki, nem emlitve a tüzelőanyagok és egyéb szolgáltatásokat,

bizonyitotta be, hogy a város kereskedőinek nagyrésze, akik ezekhez az eredményekhez a maguk részéről is hozzájárultak, az iparosság nehéz helyzetében ők is készek minden áldozatra.

Erkölcsileg is nagy sulyt helyeztem mindig arra, hogy az iparosság egységét nemcsak szavakban, de tényekben is kifejezésre juttassam. Ez már jelentkezett az Iparoskör fennállásának 50 éves évfordulóján is, de teljesen kiformálódni abban a Szilveszter-éjszakai összejövetelben fog, amelyet most, 1934-re virradóra a debreceni Ipartestület az Iparoskör összes helyiségeiben fog megrendezni Debrecen város össziparossága.

Ezen a Szilveszter-éjszakán, egy uj esztendő küszöbén tesz fogadalmat Debrecen iparossága, hogy az összetartásban rejlő erőt teljes mértékben kihasználja és felhasználja gazdasági életének javitására és biztositására.

Abban a hitben és reményben, hogy szerény erőmből, legjobb tehetségem szerint szolgálatában állottam ennek a célnak, mindent el fogunk követni, hogy ennek a szegény, elhagyatott társadalmi osztálynak is megszerezzük az őt megillető elismerést és megbecsülést.

Felhívás a háztulajdonosokhoz

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete f. hó 24-én, vasárnap délután 2 órakor a nyilastelepi kultúrházban a házvagyon terheinek rendezése és a szervezkedés tárgyában értekezletet tart, melyre az érdeklődő háztulajdonosokat tisztelettel meghívja az elnökség.

Hogyan lehetne Debrecen város költségvetési egyensulyát a jövőben biztositani?

A tisztviselői létszámcsökkentés és fizetésleszállitás nem segitség, hanem káros dolog— A helyzetet csak a dollárkölcsönök zálogleveleinek és kötvényeinek megváltása mentheti meg, ami közel 20 millió pengő megtakaritást jelentene — A 4 millió pengő szükségletetet e célra a kevés jövedelmet hozó ingatlanok értékesitéséből lehetne előteremteni, amivel meg is lehetne inditani a telepitési akciót

Irta: **Dr. JAKOBOVITS JÓZSEF,** Debrecen város törvényhatósági bizottságának tagja

Debrecen háztartása szükségleteinek fedezése, hiányainak pótlásának kérdése minden egyes polgár érdeklődésére joggal tarthat számot a mai nehéz időkben is, amidőn mindenkit elfoglal a saját megélhetésének gondjai, azonban az érdekeltek s különösen a sajtó állásfoglalásaiból következtetni lehet, hogy ezek a kérdések a közvélemény érdeklődésének ma még fokozottabban a tárgyai.

Nem közömbös a város polgárságára a bevétel által nem fedezett kiadásoknak fedezésére a községi pótadó, útadó és a burkolási költségek címén kivetett külön pótadó nagysága, amelyek ha százalékszerűen a megelőző évinél a jövő évben kevesebbek is,

nem jelentik a terhek csökkenését,

mivel a kereseti lehetőségek további lényeges leromlása után az állami, városi és egyéb közterhek az adózók helyzetét elviselhetetlenné teszik, de vissza vezethető ez a fokozottabb érdeklődés minden egyes polgárnak szülővárosához való ragaszkodásához, akik együttesen kívánják városukat régi fényében és dicsőségében a jövőben is fentartani.

A létszámcsökkentés és fizetésleszállitás keresztülvihetetlen és káros

A társadalom széles rétegeiben, különösen az értékes gazdák között a legutóbbi időben az a meggyőződés alakult ki, hogy reális és a városi polgárságot túl nem terhelő költségvetés csak az esetben állitható össze, ha túlméretezett tisztviselői kar leépittetik és emellett a tisztviselők fizetése a polgárság jelenlegi jövedelmével arányositva állapittatik meg.

Ez a létszámcsökkentő, fizetést leszállitani kívánó, egyébként tiszteletreméltó felfogás, amely

a tisztviselői társadalmat lét alapjában támadja meg, egyrészről keresztülvihetetlen, másrészről eredménytelen és céltalan.

Szemben áll a köztisztviselői létszámcsökkentés kívánságával az ifjúság jövőbeni elhelyezkedésének problémája, amely mindenki által elismert elsőrendű gazdasági, társadalmi és szociális feladat, amely

nem oldható meg az állások csökkentése útján,

ellenkezőleg kívánatossá teszi, hogy legalábbis átmenetileg a jelenleginél kisebb mértékben megállapított javadalmazás mellett

az ifjúság helyeztessék el az állami és törvényhatósági részben magasabb, részben kevesebb előképzettséget kivánó fogalmazói és kezelői állásokban.

A fizetésleszállitás sem vezet a kivánt eredményhez, mert a leszállitás nem vonatkozhatik a köztisztviselői állások túlnyomó részére, akiknek javadalmazása a létminimumot nem haladja meg, viszont a tisztviselőkar azon kisebb része, akik a létminimumot meghaladó javadalmazást élveznek, állásaiknál megkívánható magasabb szellemi képzettséggel bírnak, állásaikban már hosszabb időt töltöttek el, önálló vezetéssel kapcsolatos fokozatos felelősség alatt állanak és emellett egyébként az ez állások javadalmazásának csökkentéséből eredő megtakarítások a költségvetés egyensúlyánál komoly szerepet nem játszanak és a keresztülvitel

elvonja a fogyasztóktól azokat a kereseti bevételi lehetőségeket, amelyeket éppen a létminimumot meghaladó többlet felhasználása juttat részükre.

Költségvetés egyensúlyának helyreállításánál tehát járhatónak egyedül az az út mutatkozik, ahol a városnak módja nyilik törlesztéses kölcsöneinek konverzió útján való rendezése, amely a már lecsökkent kamat szükséglete további leszorítását teszi lehetővé és ezáltal feleslegessé teszi a városi tisztviselőnek további megnyomorítását és elvezet egy oly költségvetés elkészítéséhez, amely már a város lakosságára a jövőben csak oly terheket ró, amely a mai nyomorúságos viszonyok mellett is elviselhetővé válik.

A dollár árzuhanásának kihasználása az egyetlen járható út a költségvetés és a jövő pénzügyi helyzet megmentésére

A város beruházási szükségleteinek fedezésére az 1925. évi XXII. t.-c. alapján a magyar egyesített városi (Speyer) kölcsönből 900,000 dollár, a m. kir. belügyminisztérium 81,728/1928. IV. számú rendeletével jóváhagyott törvényhatósági bizottsági határozat

Debreceni Első Takarékpénztár

Alapitási év: 1846.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

Arany Onix disztárgy
a legszebb
KARÁCSONYI AJÁNDÉK
Városi lerakat:
ENGEL LÁSZLÓ
ékszerész, PIAC UCCA 59. szám.
Gyártja a Debreceni Műkőgyár rt.
Fürdő u. 2.

alapján a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banktól 3.400,000 dollár törlesztéses kölcsönt vett fel, amely kölcsönök ellenértéke a törvényhatóság határozatai alapján legnagyobb részben gyümölcsözőleg fektettettek be.

Az összesen 4.300,000 dollár törlesztéses kölcsönnek kamat és törlesztő részletei még az 1932. évben is a város háztartásánál 2.205,217 pengő szükségletet jelentett. A 450—1933. P. M. számú és a 6900/1931. M. E. számú körrendelet amaz intézkedései, hogy a még ki nem sorsolt záloglevelek és kötvények után az esedékes kamatok 5%-ban helyezendők letétbe és a törlesztési kötelezettségek pedig — a jelentéktelennek tekintendő kezelési költségeken kívül — egészben felfüggesztettek, a szükségletet jelentékenyen csökkentették. A kormányrendeletek ez üdvös intézkedése már magában is jelentékeny megtakarítást jelentett, amit fokozott az amerikai dollárnak az aranyalapról való letérése, ennek következtében a pengő árfolyamához viszonyított lényeges érték csökkenése, amely kedvező tények számokban azt a helyzetet teremtették, hogy már a reánk következő 1934. évben a város költségvetésében

a 2.205,217 pengő 06 fillér korábbi szükséglet 866,216 pengőre csökkent,

ami a város egész költségvetésében és háztartásában az alig egy év előtti állapothoz képest 1.350,000 pengő tényleges megtakarítást, illetve kevesebb szükségletet jelentett.

E jelentékeny megtakarításon kívül a jövőben nyitva áll Debrecennek, valamint az összes törvényhatóságoknak az az út is, amely mellett módjukban áll a jövőben tartozásaik számszerű összegét lényegesen csökkenteni, ami egy jelentékenyen kedvezőbb vagyoni mérleghez, valamint kamatszükségleteiket is a minimumra lefokozni, ami egy kiegyensúlyozott és a polgárságra elviselhető költségvetés összeállításához vezet.

Köztudomású, hogy részben a gazdasági helyzet következtében beállott bizalom hiánya, részben a külföldi hitelektől való tartózkodása miatt az Egyesült Államok nemcsak a magyar, hanem talán kivétel nélkül az összes külföldi államoknak dollárértékre szóló kötvényeiben egy senki által előre nem látható árzuhanás következett be, ami

a dollárra szóló záloglevéleknek és kötvényeknek a kibocsátási árfolyamánál lényegesen olcsóbb áron való megvásárlását és részben a magyar piacra való visszaszivárgását vonta maga után.

Ez az árfolyamcsökkenés beállott a Debrecen város adósságának fedezetéül kibocsátott záloglevéleknél, illetve kötvényeknél is, függetlenül attól, hogy a város vagyona tartozásaival szemben többszörös tárgyi fedezetet nyujt.

A város vagyoni mérlegében Speyer és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank által kerekszámban 25.000,000 pengőben folyósított kölcsön még a legutolsó költségvetésben, az időközi törlesztések figyelembe vétele után is 23.100,000 pengőben áll fenn. A budapesti árú- és értéktőzsdén a fenti kölcsönök az 1,000 dolláros névértékű címletei a legutóbbi időben a kibocsátási árfolyam 20—25%-án jegyeztetnek, ami a régi 1,000 aranydollároś névértékű kötvény tényleges értékét 200—250 papírdollárra szállította le. Mintahogy pedig a dollár időközben külön 40%-os árfolyamcsökkenést szenvedett,

a kölcsön folyósításakor 5,700 pengő értékben megfelelő 1,000 dolláros kölcsön záloglevele, illetve kötvénye értéke 800—1000 pengőre szállott le.

Ez az árfolyamcsökkenés megfelel a város törlesztéses kölcsöne mintegy öthatod részének és így az egyhatod részben

fenmaradt tartozás nem haladja meg a törlesztéses kölcsönök után 4.000,000 pengőt,

feltéve, ha a városnak módjában áll a kormányrendelet tiltó rendelkezésének visszavonása után a kötvényeket visszavásárolni és a tulajdonába jutott kötvényekkel tartozását kiegyenlíteni.

Abban az időpontban, amidőn a város konverzió útján tartozását visszafizette, realizálta a ma még csak papíron mutatkozó 20.000,000 pengő árfolyam nyereségét, ami által a város vagyoni mérlege rendkívül kedvezővé lett és emellett nem hagyva figyelmen kívül a kötvények visszavásárlására szükséges 4.000,000 pengő hitel után fizetendő kamatokat,

a városnak mód nyilik költségvetés-szükségleteit a kamatok csökkentése folytán 600,000 pengővel leszállítani, ami a jelenlegi pótadót a felére csökkenti le.

A dollárkötvények visszavásár'ása kapcsán megindu hat a telepitési akció

E tényállás mellett az 1934. év legfontosabb feladata Debrecen városának karöltve a többi törvényhatósági városokkal, a külföldi pénznemben fennálló tartozásainak rendezése és ennek keresztülvite érdekében oly kormányrendelet kieszközlése, amely

lehetővé teszi a törlesztéses kölcsönök után kibocsátott záloglevelek és kötvények visszavásárlását és az összes hiteléleti tényezők igénybevétele az iránt, hogy a visszavásárlás céljaira szükséges fentiek szerint legfeljebb 4.000,000 pengő tőkét, ha átmeneti és rövid időre nyujtandó hitel alakjában is, a város rendelkezésére bocsássák.

A törlesztéses kölcsönök rendezésére igénybe vett átmeneti hitelek viszszafizetése a következő évek feladatát fogja képezni, amely történhetik vagy a függő hiteleknek pengő névértékű törlesztéses kölcsönné való átalakításával, vagy az eredeti kölcsönökből beruházott új építkezések értékesítése által történő kiegyenlítéssel, de nem zárandó ki éppen Debrecen városánál egy oly megoldás lehetősége, amely a jelenleg jelentékeny hasznot nem nyújtó mezőgazdasági ingatlanok egyrészének értékesítése útján érendő el, ami egyidejüleg megoldana rendkívül fontos és elsőrendű szociális feladatot

a sokat hangoztatott telepitési akció tényleges megindításával,

ami a város részére hasznos és munkás polgárokat szerezne, akik a közteher viselésénél a jövőben számottevő tényezőt képeznének.

A Magyar-Franczia Biztositó R.-T.
DEBRECEN, PIAC U. 58.
Telefon: 25-83.
Előnyös feltételek mellet köt tüz,- betörés,- baleset, szavatossági, valamint élet és kiházasitási biztositásokat.
Ügynököket és helyi képviselőket keresünk a megye egész területén.

Istentiszteleti rend.

REFORMATUS TEMPLOMOKBAN

december 24-én, vasárnap:

Nagytemplomban d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: dr. Lencz G. Sándor. Kistemplomban d. e. 9. óra: Kovács József, 11 óra: dr. Módis László, d. u. 5 óra: Uray Sándor. Kossuth uccán d. e. 10 óra: dr. Lencz G. Sándor, d. u. 5 óra: dr. Módis László. Árpádtéren d. e. 10 óra: Magyar Bertalan, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispotályon d. e. 10 óra: Kolozsváry Kiss László, d. u. 5 óra: Siposs Imre. Homokkert d. e. 10 óra: Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Kulcsár Ferenc. Csapókert d. e. 10 óra: Halász András, d. u. 3 óra: Halász András. Nyulas d. e. 10 óra: Siposs Imre. Kunpálhalom d. e. 10 óra: v. Szabó Endre. Kis-Macs d. u. 2 órakor prédikál és úrvacsorát oszt: Mezey Béla. Nagycsere d. e. 9 óra: Bagdy Dániel. Sámsoni úti iskola d. u. 4 óra: Halász András. Nagyhegyes d. u. 2. óra: v. Szabó Endre. Wolaffka-telep d. u. 3 óra: Kiss Antal th. Téglavető d. u. 3 óra: Benke Tibor. Nyilastelep d. u. 3 óra: Tóth Sándor. Kerekestelep d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. Fancsika d. e. 10 óra: Kovács Árpád.

December 25-én, karácsony első napján:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál dr. Baltazár Dezső, ágandázik Kolozsváry Kiss László, d. u. 5 óra: Papp Géza. Kistemplomban d. e. 8 órakor prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Uray Sándor, d. u. 5 óra: Szónok Béla. Kossuth u. d. e. 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik: Biki Gábor, d. u. 5 óra: Hetey Pál. Árpádtér d. e. 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Márki Kálmán, d. u. 3 óra: Szendrey István. Ispotály d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágandázik Kulcsár Dezső d. u. 5 óra: Szalacsy József. Homokkert d. e. 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Szalacsy József. Nyilastelep d. e. 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József, d. u. 3 óra: Szónok Béla. Csapókert d. e. 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Halász András, d. u. 3 óra: Hetey Pál. Czucza d. u. 2 óra: v. Szabó Endre. Fancsika d. e. 10 óra: Kovács Árpád. Macs d. e. 10 óra: Kántor József. Alvinczy-tér d. u. 3 óra: Tóth Sándor. Hegyes d. e. 9 óra: Benke Tibor. Elep d. u. 2 óra: Benke Tibor. Szikgát d. u. 2 óra: Kántor József. Haláp d. e. 9 óra: Bagdy Dániel. Ondód I. d. e. 10 óra: v. Szabó Endre. Szepes d. e. 10 óra: Mezey Béla. Belső-ohat d. e. 8 óra: Siposs Imre. Egyek d. e. fél 11 óra: Siposs Imre. Ohat-telekháza d. u. 3 óra: Siposs Imre. Nyulas d. e. 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt dr. Lencz G. Sándor. Kerekestelep d. e. 10 óra: Tóth Sándor, d. u. 3 óra: Kulcsár Ferenc. Sámsoni úti iskola d. u. 4 órakor prédikál és úrvacsorát osz Halász András. Wolaffka-telep d. u. 3 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc. Vulkán-telep d. u. 3 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József.

December 26-án, karácsony második napján:

Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Lencz G. Sándor, d. u. 5 óra: Hetey Pál. Kistemplom d. e. 9 óra: Papp Géza, 11 óra: Szónok Béla Kossuth ucca d. e. 10 óra: Szendrey István, d. u. 5 óra: Szalacsy József. Árpádtér d. e. 10 óra: Szalacsy József, d. u. 3 óra: Papp Géza. Ispotály d. e. 10 óra: Hetey Pál, d. u. 5 óra: Szónok Béla. Homokkert d. e. 10 óra: Kiss Antal Jenő, d. u. 3 óra: Kiss Antal. Szegényház d. e. 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József. Csapókert d. e. 10 óra: Halász András, d. u. 3 óra: Szendrey István. Ondód-Vedresdülő d. u. 3 óra: Benke Tibor. Bánk d. e. 10 óra: dr. Soós Béla. Diószegi út d. e. 10 óra: Kántor Sándor. Ebes d. e. 10 óra: Tóth Sándor. Ghillányi nyomort. d. e. 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc. Pac d. e. 10 óra: Bagdy Dániel. Dombos-tanya d. e. 9 óra: Mezey Béla. Pallag d. e. 10 óra: Uray Sándor. Hármashegy d. e. 9 óra: Benke Tibor. Tégláskert d. u. 3 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Molnár Ferenc. Wolaffka-telep d. u. 3 óra: Kulcsár Ferenc. Kerekestelep d. e. 10 óra: Kiss Antal Jenő. Nyilastelep d. u. 3 óra: Tóth Sándor.

RÓM. KATH. TEMPLOMBAN ÉS AZ ISKOLAKÁPOLNÁKBAN

december 24-én, vasárnap:

Advent negyedik vasárnapja. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltízkor nagymisét mond dr. Lindenberger János, utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután 5 órakor litánia. Éjfélkor ünnepélyes főpapi misét pontifikál dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. — Csapókertben 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkertben 10 órakor dr. Hanzély Lajos levéltáros, szentszéki jegyző. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Révész István káplán. Nagymacson 10 órakor Kovács Sándor káplán.

December 25-én, karácsony első napján:

Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltízkor ünnepélyes főpapi szentmisét pontifikál s utána szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Délután 5 órakor ünnepélyes vecsernye. — Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. — Homokkertben 10 órakor Kovács Sándor káplán. Hajdúsámsonban 9 órakor Révész István káplán. — Auguszta-szanatóriumban 11 órakor Kovács Sándor káplán.

December 26-án, karácsony második napján:

Szentmisék a szokott ünnepi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed

FASOR SZANATORIUM
BUDAPEST VII. KER. VILMA KIRÁLYNŐ ÚT 9. TELEFON 31-5-26.
Sebészet, belgyógyászat, szülészet, nőgyógyászat, idegosztály
Olcsóbb, mint bármely klinika vagy közkórház különszobája.
Napi ellátási dij 10 pengőtől.
Kórházi pausálárak idegbetegek esetében, továbbá szüléseknél.

Csodás melleket

varázsolunk speciális estélyi melltartóinkkal. — Eredeti párisi modellek után készülnek

GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. (Apolló mozi után.) és Budapest, Kossuth Lajos u. 10.

tizetkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Féltízkor nagymise, utána prédikál Szabó Imre káplán. Délután 5 órakor vecsernye. — A kertségi iskolakápolnákban és az Augusztaszanatóriumban nincs szentmise.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN
(Miklós ucca 3. szám.)

Vasárnap:

Délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. Délután 5 órakor szent esti istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész.

Karácsony első napján, hétfőn:

A templom kicsiny volta miatt délelőtt két istentisztelet lesz és pedig délelőtt 9 órakor a nem úrvacsorázók és ifjúság részére. Prédikál Pass László lelkész; délelőtt 10 órakor istentisztelet úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László lelkész; délután 5 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész.

Karácsony második napján, kedden:

Délelőtt 10 órakor istentisztelet úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László lelkész. Délután 5 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László lelkész. (Istentiszteletek alkalmával a templom fűtve lesz.)

A GÖR. SZERT. RÓM. KATH. TEMPLOMBAN

december 24-én, vasárnap:

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal s. lelkésztartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatossák, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. Éjféli 12 órakor éjféli istentisztelet.

December 25-én, hétfőn:

Délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye és szentségimádás. Délután 5 órakor karácsonyi gyermekelőadás az iskola emeleti nagy termében. — Kedden és szerdán az istentiszteletek sorrendje, mint vasárnap.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN

A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig gyermekistentisztelet, délután 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig ifjúsági ünnepély. — Hétfőn délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaáhítat, fél 10-től fél 11-ig gyermekünnepély a karácsonyfa alatt. — Kedden délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció d. u. 6—7-ig prédikáció. A gyülekezet ének- és zenekara az egész ünnepen közreműködik.

AZ UNITARIUS TEMPLOMBAN

karácsony második napján:

Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban f. évi december hó 26-án, kedden, karácsony másodnapján délelőtt 10 órai kezdettel ünnepi istentiszteletet tartanak úrvacsoraosztással egybekötve. Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész. A templom fűtve van.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

ASSZONYOKNAK

Irja: H. FARKAS ILONA.

FEHÉR HÓPIHÉK

Fehér poézise puhán, lágyan takarja be körülöttünk az egész világot. A látó horizont pereméig mindent fehérré szépít a hó, a fehér karácsony lelket és szivet nyugtató csöndje. Az emberiség szive, az emberiség lelke dobog ebben a nagy ünnepi várakozásban, ami egy estére, egy reggelre elcsendesítette a gyilkos jajokat, az üvöltő nyomoruságot, a távoli fenyegetését a vészes döghalálnak, ami ott mered kegyetlen, kiméletlenül egy eljövendő háború gázzal és méreggel teli torkában. A fáradt szenny, a füstös éhség, a mardosó szivtelenség megtisztult mea culpázó megbánással, ahitatos lélekkel térdel le az emberiség világát átkaroló Szeretet előtt.

Uram, legyen vége a fájdalomnak, a szennynek, a gyilkosságnak, testvér ismerje a testvért és gyermek ne tagadja meg az anyját, ne szenvedjen senki, ne sirjon senki mártir könnyeket, mert a Te hitedet irta a szivére, a homlokára, a lelke ajtófélfájára.

Uram, engedd, hogy a fehér ünnep fehér ájtatosságból szikrázó ezüstként, villámló aranyhoz hasonlóan keljen életre a Szeretet...

Jöjjön el a Te országod...!

Ékszereket olcsón készit, javit
MOSKOVITS ékszerész, Batthyányi ucca 17. sz. **Városi bérház.**

Mindennapi történet

Bolgár Klára sokáig hánykolódott a széles ágyban. Elkattintotta, ujra felgyujtotta a hálószekrényen a villanylámpát. Lélegzetet sem tudott venni a szük ötödikemeleti hotelszobában. Az ablak a szomszéd ház kopott tetejére nyilt. Egy fekete macska sétált vigyázva a ház peremén és most egy pillanatra szembe nézett Klárával.

Kiszállt az ágyból és oda állt az ötlépés távolságban fehéren világító ablakhoz. Kinyitotta. Havas levegő csapta meg az arcát, meztelen vállait. Lenézett. Alulról, a távolságból a párisi ucca kavargó, szines, zajos sokasága rikitott. Távoli volt és ijesztő ez a vakitő villanyfény, az autótülkölés, az idegen beszéd felcsapódó zaja. Távoli volt, félelmetes és meghódithatatlan.

Ez Páris — gondolta. Istenem, ez Páris és amig becsukta az ablakot és csüggédten leült egy székre, ugy érezte, hogy vasmarok szoritja össze a szivét és észre sem vette, hogy kicsorduló könnyeit gyerekesen maszatolja el az arcán.

Két órája érkezett, az asztalon még ott állt nyitott bőröndje, retikülje és egy irógép, amit magával hozott. Ez az irógép, ez kell, hogy eltartsa, enni adjon neki, a lakását fizesse és ha lyukas lesz a harisnyája, újat vegyen. De hogyan és mint, ezt még nem tudta.

Olyan furcsa volt az egész, olyan váratlan, olyan hihetetlen. Huszonnégy órával ezelőtt még Pesten volt. A dunapartra világitott ötszobás lakásának fénye. Élte azt a semmittevő, puha, divatos életet, amit sokezer asszony kényelmesen, gondolkozás nélkül él. Gyereke nem volt. Nem is akarta, hogy legyen. Nem szerette az urát, a kopaszodó, nálánál tizenöt évvel idősebb Bolgár József és Tsa céget. Magában csak igy nevezte a férjét: Bolgár József és Tsa, arról a Kossuth Lajos uccai hatalmas bőrkereskedésről, amelynek az ura senior főnöke volt.

A bőrkereskedés viszont engedelmesen ontotta a polgári kényelmet. A perzsabundát, a gyémánt karkötőt születésnapra és a sötétkék sportkocsit, amiről a Váci uccán messziről megismerték Bolgár Klárát.

Tegnapelőtt még otthon volt Pesten. Reggel azt a gyönyörü sárga pizsamát viselte, amit Nizzában vett a nyáron.

Reggel még ez a nap is ugy indult meg, szokottan, békésen, mint minden más nap. Még együtt reggeliztek. A rádió szólt, az ura a tőzsdelapot futotta át, ő meg a kis kaktuszokat öntözgette, aminek állványa egy egész falat foglalt el a kis sárga reggelizö szobában.

Szerette ezt a nyugodt, kiegyensúlyozott, szinte megzavarhatatlan házi békét, amit ennek a kopasz, pocakosodó, ráncos homloku urnak köszönhetett.

Zárt, védett és egyszerü volt az élete azon az uton, ahol a lakása és mindennapi fürdőjének kényelme, a próbák szabónőjénél, a pletykák délelőtt a cukrázdában, a vendéglátások és esti programok olajos könnyedséggel gördültek.

A komplikációkat, a lázt, a behunytszemü lelki rázkódtatásokat, az ölelést és szerelmet Bolgár Klára máshol szerezte be, egyszerüen és lelkiismeretfurdalás nélkül. Éppen olyan természetesen, mint ahogy az otthoni nyugalma magától értetődő volt.

Ez a szerelem, ami hetenként kétszer vitte karcsu lábait a fasori villa földszinti legénylakása felé, talán nem is volt szerelem. Megszokás volt az is. A polgári társaság szép asszonyának szinte presztizs kérdése lett, hogy az elegáns aglegénnyel emlegessék és hogy az hozzá tartozzon.

Ez a reggel is ugy kezdődött, mint minden más reggel, hihetetlen volt, hogy egy órával később életének legnagyobb tragédiáját éli át.

Csak annyi történt, hogy az új szobalány nem tudta, hogy a nagyságos asszony postáját külön tálcán, más szobába kell vinni. A lány a férje leveleivel az ő két levelét is behozta és letette az asztalra.

És nem is történt semmi több, mint hogy a két levél közül, ami a cimére érkezett, az egyiket ahelyett hogy közömbösen felbontotta volna, átfutva a pizsamája zsebébe csusztatja, leejtette a földre.

A férje a levél után nyult, hogy átadja neki, ő biborra vált arccal, kislányos buta zavarban nvult utána.

— Kitől jött ez a levél?

— Nem tudom — dadogta —, talán valami ruhaszámla.

— Kicsikém, ne legyen zavarba, eltitkolt előttem valami vásárlást, nem nem baj, adja csak ide, majd kiegyenlitem. Az üzletből átküldhetem még délelőtt a pénzt.

Valami furcsa tehetetlenség bénitotta meg, meredten állt. Nem kapta ki a kezéből a levelet, nem ájult el, nem sikitott, nem csinált botrányt, mint ahogy az életben és a novellákban az asszonyok szokták. Állt és nézte a férjét a szivében egy csöpp aljas kivánccsisággal és titkolt rezzenéssel, amig az bontotta a levelet és olvasta a két sort:

Ékszerek, órák
nagy választékban. Készitése, javitása legtökéletesebb kivitelben, meglepő olcsón
FRISCH ékszerésznél
SZENT ANNA UCCA 5. SZ.

„Megérkeztem, itthon vagyok, délután hatkor szerelmesen és alázatosan várja Imre."

A levelet Bolgár és Tsa cég senior főnöke elképedve, eltorzult arccal gyürte össze. Rámeredt az asszonyra és ezt a szegény elkinzott pillantást, ezt az álmélkodó és fejbevágott nézést azóta is maga előtt látta Klára.

Nem tudott szólni, csak dadogott, nagy zsebkendőjével letörölte a homlokát, ránézett és a szeme fehérje már vérrel erezett volt.

— Magának irta Imre ezt a levelet? Az a gazember, az a senki? Magának ilyen levelet lehet irni? Maga is egy olyan aljas, egy olyan utolsó, uccasarokra való, mint a többi? Pusztuljon előlem! Pusztuljon!

Ugy ütötte az asztalt, hogy a csészék táncoltak a finom csipketeritőn. Nagy nyögéssel felállt, kiment a szobából és bevágta maga után a hófehérre lakkozott ajtót, úgy hogy a falon az elefántcsont szinü tapéta megrepedt.

A férfi elment, csönd lett a szobában. Klára homlokára szoritott kézzel ült tehetetlenül és a szivében hiába keresett fájdalmat.

Egy kicsit csodálkozott, hogy csak ennyi volt az egész. A férje nem verte, nem fojtogatta, nem gyilkolta meg. Bolgár József most ügyvédhez rohant, ő nem hős, ő nem lovag, preciz üzletember, aki most feleségétől előnyösen és jól fog elválni. Tartásdijat természetesen nem fog adni, viszont a szép lakását és az ékszereit neki kell otthagynia.

Imrére most nem gondolt, tudta, hogy erre a fiúra most hiába is számitana. Egy pillanatra átvillant rajta az öngyilkosság gondolata. Morfium vagy revolver, ahogyan a csalódott divatos asszonyok szokták. Már látta is a reggeli lapok vastagbetüs riportcimeit.

Öngyilkos lett az ismert elegáns, szép asszony, Bolgár Klára.

Azután lerázta magáról a halál gondolatát, amivel csupán kacérkodni mert.

A szobájába ment, néhány szükséges holmit összecsomagolt. Menetjegyirodának telefonált, kérdezte, tudnak-e neki egy órán belül francia vizumot szerezni. Délben elutazott, nem hagyott hátra levelet, nem telefonált. Ez volt a legegyszerübb.

A NŐ
ha nem szép — akkor szép lesz,
ha szép — akkor még szebb lesz,
ha nálam kezelteti magát!
MEGNYILT
PIAC UCCA 44. SZ. ALATT
elegánsan berendezve, a legmodernebb felszereléssel a
MAGDA KOZMETIKA
NAGYON OLCSÓ
ARCÁPOLÁS
ÉS ESTI KIKÉSZITÉS.
A cimre kérem ügyelni, mert az udvarban egy másik kozmetika üzem is van.
FARKAS MAGDA
PIAC UCCA 44. SZÁM.

Most itt ült a kopott, olcsó hotelszobában.

Uj életet kezdek és dolgozni fogok és megmutatom — szaladgáltak az agyában rendszertelenül a gondolatfoszlányok. Most felállt, járkálni kezdett. Még lehet belőlem rendes, becsületes asszony, egyszer találkozhatom talán az igazi férfivel is, gyerekem is lehet — gondolta.

Megvigasztalódva bujt vissza az ágyába, egy pillanatig ebben a tétova zavarban, a bizonytalanságban mégis örült annak, hogy otthagyta a férjét és otthagyta a másikat is. Elhagyta az ostoba, kényes, értelmetlen, kitartott életet.

Talán lesz belőlem még rendes ember — sóhajtotta —, a sóhajtás ásitásba nyult és pár pillanat mulva szabályos egyforma lélegzettel üdén és mélyen aludt.

Emlék

Irta: GÁL ANNA

Ma este megint minden a régi.
A rádióból a te nótád szól,
Nem merek saját arcomra nézni,
Csak érzem, hogy lassan megforró-
És átlüktet rajtam az emlék. [sul

Pénteki nap volt. Hat óra elmult,
Zúgott a zaj az esti körúton,
Rikkancsszó szabta, vágta a csöndet
A villanysebhelyes Oktogónon,
Tülkölt sok autóduda;
Fényes kirakatban körbe keringett
két szökülő haju divatbaba,
Szótlanul, álmodón;
S velünk is úgy szédült a város,
Az utca, a fények, az Oktogon,
Mintha ringlispíl bábjai lennénk,

Két fafigura: te meg én,
Táncolna lábunk a sors tenyerén.
Riadtan néztünk egymás szemébe:
Ez őrült kavargás, mondd, mit akar?
Miért e lárma, e furcsa zsibongás,
Mily értelmet rejt e nagy zürzavar?

Budára szöktünk a válasz elől,
Bealkonyult a fejünk felett,
Rőtszínű fátylak övezték lágyan
A Dunát, a hegyet, a szigetet.

Feljött a csillag. Sárga sugárán
A béke egyenest szívünkbe szállt,
Feledtük a város ezer lármáját,
Az esti Pest kábult zűrzaját.

Csendből szőtt fátyol borult reánk.
Éreztük: közel van a csoda.
Lassan, lopózva kell meglepnünk,
Lábújjhegyes út vezet oda.

Hazaértünk. Az utcasarkon
Felé nyujtottam kezemet,
Megszorította: mit se szólva:
A csoda szívünkben lüktetett.

ÓZDI DARABOS SZENET,
KIRÁLDI SZENET,
ALACSKAI SZENET
szavatolt eredeti minőségben legpontosabb kiszolgálásban, legolcsóbb áron
PROHÁSZKA ÉS TÁRSA
Bethlen u. 44. Telefon: 11—61.
szállit. 10 mázsán felüli vételnél magas árengedmény.
LEGJOBB MINŐSÉGÜ TÖLGY-, BÜKK-, AKÁCFÁK HASÁBOSAN VAGY APRITVA.

— **A Függetlenségi Kör kebelében alakult „Kalászgárda"** e hó 25-én, ünnep első napján 7 órai kezdettel tart nagyszabású családias jellegű batyus táncmulatságot. Örömmel jelenthetjük, hogy a bál iránt olyan nagy az érdeklődés, amilyenre még példa nem volt. A rendezőség mindent elkövet, hogy a megjelentek a legjobb hangulatban töltsék el az éjszakát. Kitűnő zenéről is gondoskodva van.

„Vásárolj Debrecenben!"-hetet kell rendezni a tavasz elején,

hogy a közönséget megtanitsuk: a maga érdekében Debrecenben kell vásárolnia - A propaganda minden eszközét igénybe kell venni, hogy a budapesti vásárlás-lázat megszüntethessük

Irta Fáy-Fisher Andor

A *Debreceni Független Ujság* heteken keresztül mutatott rá arra a lehetetlen állapotra, hogy majdnem folytonosan kedvezményes áron utaztatják a közönséget Budapestre: elsziván a vidéki ipar és kereskedelem elől azt a kis forgalmi lehetőséget is, ami esetleg még akadna.

Szomoru állapot ez és ezen feltétlenül változtatni kell. A vidéki ipar és kereskedelem nem nyugodhat bele, hogy megöljék egy pár budapesti nagy áruház kedvéért.

A vidéki iparkamarák deputációban jártak a mult hó folyamán a kereskedelmi miniszternél, akitől azt kérték, hogy szüntessék be akedvezményes áru budapesti utazásokat. A kereskedelmi miniszter meg is igérte jóakaratát, — de a karácsony előtti üzletet mégis elszivták a baromfikiállitásra rendezett

Nem elég a féláru utaztatások beszüntetése: a debreceni iparos és kereskedő megbecsülésére kell tanitani a közönséget

A debreceni kereskedelmi és iparkamarára — más ipari és kereskedelmi érdekeket képviselő testületek bevonásával — vár a feladat, hogy megszervezze — még hozzá alaposan — a Tiszántul iparának és kereskedelmének védekezését a közönség budapesti vásárlási szenvedélye ellen.

Nem elég az, hogy deputációban voltak a kereskedelmi miniszternél, olyan testülettől, mint a debreceni iparkamara, sokkal többet várunk!

Ha be is szünteti a kereskedelmi miniszter a féláru vagy hatvanhat százalékos kedvezményes utaztatásokat,

egy hatalmas tömeg — máv. alkalmazottak, köztisztviselők, katonák — még azután is megmarad, melynek módjában van a fővárosba utazgatni és akik utaznak is, nagy kárára a vidéki kereskedelemnek.

A közönség körében olyan erős gyökeret vert az a tévhit, hogy Budapesten jobban és olcsóbban lehet vásárolni, hogy a vidék iparának és kereskedelmének a legerősebb munkát kell kifejtenie, hogy ezt a téves felfogást eloszlassák.

Itt vár a debreceni iparkamarára sulyos és felelősségteljes feladat és hiszem, hogy ez elől ez a kiváló testület nem is akar elzárkózni.

A debreceni iparkamarára vár a feladat — ismétlem: a többi ipari és kereskedelmi érdekeket védő testületek bevonásával — hogy bebizonyitsa a Tiszántul közönsége előtt, hogy éppen olyan jól és olcsón lehet vásárolni a debreceni üzletben is, mint Budapesten!

A kamarának megvan a módja, hogy minden adatot beszerezzen, ami ehhez a hatalmas munkához szükséges.

Mert hatalmas munka egy ilyen kampány levezetése; de meg kell csinálni mindenáron és mennél előbb, ha azt akarjuk, hogy a debreceni ipar

Mit kell tenni, hogy a közönség megtanulja: Debrecenben kell vásárolnia?

Egy ilyen kampány levezetéséhez szükséges

a sajtó,

ahol felvilágositó cikkekben kell a közönséget tájékoztatni, miért *kell* Debrecenben vásárolnia, főleg ha ebből semmi kára sem származik. Pontos árösszehasonlitást kell a közönség elé vinni és ezt a debreceni ipar és kereskedelem bátran megteheti, — nem lesz hátrányban még a budapesti nagy áruházak áraival szemben sem, főleg, ha a minőséget is kihangsulyozzuk.

De a sajtón kivül is igénybe kell venni minden eszközt, ami csak rendelkezésre áll.

Kis könyvecskéket kell csináltatni, amikben felvilágositó irásokkal kell a közönség előtt bizonyitani a debreceni ipar és kereskedelem elsőrangu voltát.

Ezekből a füzetekből minden egyes csomagban, ami a [illegible]eni üzletekből kikerül, el k[illegible] helyezni. — Szervezni kell egy

„Vásárolj Debrecenben!"-hetet

és ezen a héten

minden egyes mozi- és szinházi előadás előtt egy-egy jó szónoknak kellene a közönséget 4—5 perces beszédben a debreceni ipar és kereskedelem pártolására buzditani,

de itt is árösszehasonlitással, mert ez a leghatásosabb fegyver a helyi ipar és kereskedelem kezében.

Sőt: ezen a héten

ingyen hangversenyeket és előadásokat kellene rendezni,

(a jegyeket a kereskedők osztanák szét vásárlóik körében) és ezeken az előadásokon is 5—10 percet propaganda-szónoklatoknak kellene elfoglalni.

A „Vásárolj Debrecenben!"-hét idejéül talán a tavaszi hónapok elején — husvét előtt — lenne egy hét a legalkalmasabb, mielőtt a vidék közönségét a nemzetközi vásár csinnadrattájával Budapestre széditik.

Az iparkamarák régebben csak aktákat elintéző szervezetek voltak. Az uj idők kegyetlen viszonyai ezeket a testületeket is uj lendületre, uj munkateljesitményekre, uj feladatok vállalására szoritják. Az élethez alkalmazkodnunk kell és az 1933-as élet végső erőfeszitésre kényszerit bennünket, ha élni akarunk. Az iparkamarának részt kell vállalnia abban a végső erőfeszitésben, amit a helyi ipar és kereskedelem müvel azért, hogy fennmaradhasson: hogy élhessen, hogy elviselhesse adó- és közterheit és valami maradjon a létfentartásra is.

Jól megszervezett és pontosan, előre kidolgozott tervek szerint végrehajtott kámpánynak kétségtelenül sikere lesz és ha egészen nem is lehet kigyógyitani a közönséget budapesti vásárlási szenvedélyéből — de csökkenteni egész biztosan fogja ezt a debreceni iparra és kereskedelemre nagyon káros szokást.

Több kisebb nagyobb
házingatlan
eladó
jutányos áron, igen kedvező fizetési feltételek mellett
a
Magyar Általános Takarékpénztár
debreceni fiókjánál
Ferencz József ut 81.

A nyilt árusitási üzletek zárórája

A december 24-ére eső vasárnapon a nyilt árusitási üzletek az ország egész területén reggel hét órától este hat óráig, az élővirágot árusitó üzletek pedig este hét óráig tarthatók nyitva.

A december 31-ére eső vasárnapon a tulnyomóan élelmiszerek árusitására berendezett nyilt árusitási üzletek reggel 7 órától este 6 óráig, az élővirágot árusitó üzletek pedig reggel 7 órától este 7 óráig, az ország egész területén nyitva tarthatók. Az egyéb nyilt árusitási üzletek nyitvatartása tekintetében az általános rendelkezések az irányadók.

A december 24-ére és 31-ére eső vasárnapokon az ország egész területén az égetett szeszes italok forgalombahozatalára berendezett nyilt árusitási üzletekből azok nyitvatartásának tartama alatt, kivételesen égetett szeszes italokat is szabad árusitani. Az árusitás azonban kizáróan zárt edényekben és csak az üzleti helyiségeken kivül való fogyasztásra történhetik. A december 31-ére eső vasárnapon a nyilvános étkező: vendéglő, kávéház, korcsma, cukrászda és szórakozó helyiségekben égetett szeszes italokat este 8 órától kezdődően, az ezekre a helyiségekre nézve megállapitott záróráig kizárólag helyben való fogyasztásra szabad kiszolgálni.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Rádió, villany, műszerész szakmákban szolidan áll rendelkezésére a n. é. közönségnek **Horváth Ferenc** műszaki üzeme **Dégenfeld-tér 2.** Telefon 16-51.

Életet vagy pusztulást jelent a bankoknak a pénzügyminiszter terve

— amely az intézetek évi hatvannégymilliós kiadását a harmadával csökkenteni akarja!

Versényi Tibor rendkivül érdekes nyilatkozata a pénzügyminiszter céljairól és arról, hogy a hatalmas redukció mit jelent a vidéki bankok számára

Imrédy pénzügyminiszter a parlamentben kijelentette, hogy mivel a pénzintézeteink rezsije a mai gazdaségi viszonyokhoz képest tul drága, 1934. áprilisáig az intézetek harmadrészének el kell tünni a piacról, fuziók révén, mert ha nem, akkor ...

A pénzügyminiszternek ezen nagyjelentőségű nyilatkozata alkalmából munkatársunk felkereste **Versényi** Tibor kincstári főtanácsost, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatóját, a Takarékpénztárak és Banokk Egyesülete Tiszántuli Körzetének elnökét s felkérte, hogy nyilatkozzék a tekintetben, hogy mit jelent a pénzügyminiszternek ez az álláspontja:

1. Szociális szempontból? (tisztviselők uccára dobása.)
2. Az adósok szempontjából?
3. A betétesek szempontjából?
4. Az intézetek szempontjából?
5. Ad-e a kormány ehhez pénzügyi alátámasztást?
6. Ha nem ad, hogyan lehet gyenge intézetet egy másik gyengével összeházasítani? Avagy, ha egy erőset boronálunk össze egy gyengével, nem fogja-e a gyenge az erősebbet is megrendíteni?
7. Ha az intézetek megoldhatatlannak találják Imrédy tervét, s önszántukból nem lesznek hajlandók öngyilkosságot elkövetni, milyen kényszereszközök állhatnak a kormány rendelkezésére?
8. Mi a TÉBE álláspontja az ügyre vonatkozólag?

Versényi Tibor a következőkben válaszolt:

— Mielőtt a hozzám intézett kérdésekre részletesen válaszolnék, két dolgot kell előrebocsátanom. Az egyik az, hogy a pénzügyminiszternek a magyarországi hitelszerveket illető felfogása régóta ismeretes s annak hivatalosan is kifejezést adott már akkor, amikor a londoni konferencia alkalmával „The Hungarian Krizis" c. memorandumát a nyilvánosságnak átadta. Ebben az emlékiratban ugyanis a többek közt ezt mondta:

„A magyar hitelszervezetnek komoly problémákkal kell szembenéznie, részben a bankok nagy száma miatt. De a bajok enyhitésére folyamatban vannak hatékony intézkedések. A bankok száma csendes felszámolások és fuziók révén máris számottevően csökkent. A Pénzintézeti Központ kötelékébe tartozó intézetek legnagyobb száma 1922-ben volt: 698. Ez a szám 1931. junius 30-ikig 484-re, 1933. május végéig pedig 440-re csökkent.

Vizsgálva a magyar bankok helyzetét, nem szabad figyelmen kivül hagyni, hogy ellentétben más országokkal, nincs törvényszerü különbség a takarékpénztárak és bankok között s ezeknek ügyvezetése rendesen egyazon elvek szerint történik. Másrészről azonban természetesen nagy különbség van a külföldi összeköttetésekkel rendelkező budapesti nagy bankok és a vidéki kisebb bankok között. Ezen vidéki bankok tőkéjének jelentékeny része mezőgazdasági kihelyezésü s ezért helyzetük természetszerüleg erősen érintve van azon intézkedések által, amelyeket a mezőgazdasági adósok érdekében tenni kellett."

— A pénzügyminiszter ez év november 29-i parlamenti beszédében tehát tulajdonképen csak ismételt kifejezést adott már ismert felfogásának.

Imrédy álláspontja nem a fuziók erőltetését jelenti

— A másik, amit előljáróban mondani akarok az, hogy a pénzügyminiszter ebben a parlamenti beszédében nem azt mondta, hogy „az intézetek harmadrészének el kell tünni a piacról **fuziók révén**". A pénzügyminiszter ur erre vonatkozó beszéde szószerint így hangzott:

„A bankszervezet kérdésével kapcsolatban bátor vagyok utalni arra a kérdésre, hogy mi fog történni ennek a kétévi periódusnak a lejárata után a kamatoldalon. Mint emlitettem, a kamathozzájáruláshoz szükséges összegeken kivül minden egyéb összeg, amelynek megszavazását az igen t. Háztól kérjük, a végleges rendezés céljait szolgálja. Azt fogják azonban mondani, hiányzik a gondoskodás arról, hogy mi történik e két évi periódus lejárta után a kamatszinvonal tekintetében. Tettem már utalást arra, hogy az előirányzott összeg tartalékot is foglal magában a két évi periódus után következő egy-két esztendőre.

Véleményem szerint, ha két év mulva a viszonyok olyanok maradnak, mint amilyenek ma, tehát rebus sic stantibus clausulával beszélve, addigra a hitelszervezetnek kell adaptálódnia és átalakulnia olyan mérvben, hogy az egész szükséges kamatcsökkentést, amely a gazdaadósságoknál szükséges, a maga erejéből viselje el. Ennek következtében a hitelintézetek rezsi oldalán kell keresni a megoldást. 1932-ben a személyi és dologi rezsi 64 millió pengőt tett ki, ennek következtében 20—25 százalékos rezsicsökkentésre lesz szükség, ami valószinüleg az intézetek számának körülbelül egyharmaddal való redukálását fogja maga után vonni. Erről a helyről is bátor vagyok azt a felszólitást intézni hitelszervezetünk reprezentánsaihoz, hogy ebben a tekintetben megfelelő javaslatokat terjesszenek elő és pedig a következő év tavaszáig, mert abban az esetben, ha megfelelő javaslatokat tőlük ebben az irányban nem kapnánk, a kormány maga fogja kidolgozni a szükséges tervet és az ennek végrehajtásához szükséges intézkedéseket a maga hatáskörében meg fogja tenni."

— A pénzügyminiszter tehát egyáltalán nem beszélt fuziókról, hanem redukciókról s beszédének a gerince nem is ez volt, hanem az, hogy

amennyiben két év mulva a viszonyok olyanok maradnak, mint amilyenek ma, akkor a hitelszervezeteknek kell addigra úgy átalakulniok, hogy a gazdaadósságoknál szükséges kamatcsökkentést a magok erejéből viselhessék.

Ehhez az átalakuláshoz pedig — meg is mondja — az szükséges, hogy a pénzintézetek mai rezsiterhe 20—25%-al csökkenthessék. Hogy aztán ez a cél miként érhető el, az a hitelszervek dolga, ő, a pénzügyminiszter, csak mint valószinüséget, mint lehetőséget emliti a cél elérhetéséhez az intézetek számának egyharmaddal való csökkentését. Azt, hogy a pénzügyminiszter nem kötötte le magát az intézetek számának csökkentésénél a fuziók mellett, nemcsak az igazolja, hogy említett beszédében erről szó sincs, hanem az is, hogy egyenes felszólitást intézett a hitelszervek vezetőihez aziránt, hogy a jövő év tavaszáig tegyenek neki e tekintetben megfelelő javaslatokat.

A bankoknak alkalmazkodni kell a gazdasági és erkölcsi világrend változásaihoz

— Ettől eltekintve azonban tény az, hogy a magyar hitelszervek átalakulás előtt állanak, nem a pénzügyminiszter ur, hanem az élet követelményei következtében, A küszöbön álló átalakulásnál azonban egyáltalában

nem az a lényeg, hogy hány intézet van az országban és abból hány maradjon fenn, hanem ott a lényeg — s ehhez kell igazodjék a hitelszervezetek működése —, hogy az egész gazdasági élet teljesen megváltozott s a háború kitörése óta az egész világ politikai, erkölcsi s igy gazdasági és egyben pénzügyi felfogása, gondolkodása olyan átalakuláson ment keresztül, amely kezdve az embertől és emberiségtől, mindenkinek és mindennek, igy a tőkének is a helyzetét, a szerepét, a rendeltetését és a jogait az eddiginél egészen más helyzetbe állította át.

Ebbe a megváltozott világrendbe kell helyesen beleilleszkednie a tőkének és a tőke képviselőinek, nemkülönben a tőke közvetitő szerveinek: a hitelszervezeteknek. A mi pénzügyminiszterünk minden tevékenysége és minden gondolata tulajdonképen nem kiván egyebet, mint azt, hogy a magyar hitelszervezetek is idomuljanak hozzá helyesen a megváltozott viszonyokhoz.

— Azt mindenki tudja, — és Imrédy Béla tudja a legjobban, hogy

a gazdasági produktumoknak mai árnivója mellett egyik gazdasági ágazat sem élhet azon a színvonalon, amelyen ma van, hanem számszerű tételeivel oda kell viszszamenniök, hogy a mezőgazdaság prosperabilis lehessen.

Ehhez ezer és ezer tényezőnek a közremüködésére és pedig a mostaninak gyökeresen átalakitott közremüködésére van szükség, amelyből, mint igen lényeges faktor, a hitelszervezet sem maradhat ki. A kormány az alacsony mezőgazdasági árnivó szerepét a jelenlegi válságban nagyon jól ismeri s az áremelés érdekében a legnagyobb erőfeszitéseket fejti ki, mert tudja, hogy ez volna a legtermészetesebb s egyben leghatékonyabb ut a válságból való kimenekülésre. De, mert a mi pénzügyminiszterünk nagyon okos ember, azt is tudja, hogy megtörténhetik, miszerint az árnivó felé való törekvés két év alatt sem vezet megfelelő eredményhez s ezért *már most* gondoskodni kiván arról, hogy az adós mezőgazdákat védő 14,000. M. E. számu rendelet lejártakor, tehát két év mulva, olyan anyagi felkészültségben legyen a magyar hitelszervezet, hogy az árnivó emelkedésének elmaradása esetén is olyan mérsékelt kamatokkal tudja a mezőgazdasági hiteleket alimentálni, amelyet ez ujabb köztámogatás igénybevétele nélkül is elbir. Ennek az esetlegnek, ennek az előrelátásnak és gondoskodásnak az érdekében állónak tartja a pénzügyminiszter a magyar hitelszerveknek idejében való adaptálódását.

A bankok száma 1914 óta a felére csökkent

— Ez ellen a pénzügyminiszteri felfogás ellen — tudtommal — a magyar pénzintézeti vezetőknek nincsen semmi kifogása, sőt észrevétele sem. Más kérdés az, hogy ezt a célt okszerü és helyes-e az intézetek számának csökkentésével elérni akarni? Nézetem szerint

a magyar hitelszervezeteknek nem az a hibája, hogy sok a pénzintézet, mint ahogy számszerint nincsenek is sokan, mert amíg 1913-ban, a legutolsó békeévben a jelenlegi Magyarországon minden 9981 lakosra és minden 154 négyzetkilométerre jutott egy pénzintézet, addig ma csak minden 19.746 lakosra és csak minden 211 négyzetkilométerre jut egy pénzintézet.

Ez a szám minden kormányrendelet nélkül, egyedül az élet rendelkezései következtében apadt meg ennyire. Ebből a tényből kiindulva, sokan arra az álláspontra helyezkednek, hogy e téren nem kell semmi felsőbb intézkedés, mert a további szelekciót is elvég-

Sürgősen eladók

jutányos áron és kedvező fizetési feltételekkel

Miklós ucca 34. számu ház, továbbá **Böszörményi ut 75. számu**

3219 négyszögöl területü földingatlan,

konyhakertészetre (bérelhető is), esetleg házhelyek parcellázására igen alkalmas. — Közelebbi adatok **ARANY JÁNOS UCCA 4.** sz. I. emelet, ügyvédi irodában megtudhatók.

Leghasznosabb ajándék: egy jó
szemüveg
vagy lornyette, látcső, fényképezőgép
legjobb beszerzése
Ungár József
látszerész és fotószaküzlete
DEBRECEN, Széchenyi ucca 1.

maga az élet. De — nézetem szerint

ép abban van az Imrédy Béla bölcsessége, hogy ő látja, hogy a mai gazdasági viszonyok között az a szelekció nem mehet oly símán, mint ment eddigelé és éppen ezért lép közbe idejében, hogy lehető megrázkódtatások nélkül legyen átállítható a mi hitelszer-

A bankok átszervezése elsősorban az adósok és a betétesek érdeke

— A hitelélet átszervezését elsősorban az adósok és a betétesek érdekében sürgeti a pénzügyminiszter, ennek következtében ezzel tulajdonképen már meg is feleltem arra a kérdésre, hogy mit jelent a pénzügyminiszter álláspontja ezek szempontjából. Egyszóval: jót jelent.

— A hitelintézetek szempontjából is csak örömmel lehet fogadni a pénzügyminiszteri elhatározást. — Mindenki tudja, hogy a pénzintézeteknek — épp ugy, mint minden gazdasági faktornak és minden foglalkozásbeli egyénnek a helyzete — az eddiginél sokkal nehezebb.

a kidolgozandó javaslat igen nagy súlyt fog helyezni arra, hogy az átszervezés úgy menjen végbe, hogy ne szaporodjon az állástalan emberek száma.

A bankzárlat óta a vidéki intézetek betétállománya — tehát a legolcsóbb tőkéje — circa 200 millió pengővel megapadt; számottevő új tőkeképződés nincsen, az adó- és szociális terhei igen megnövekedtek, ezzel szemben a folytonos kamatcsökkentések révén kereseti lehetőségük lényegesen megapadt s kintlevőségeik behajtása tekintetében részben kormányintézkedések, részben a gazdasági élet leromlása következtében felette korlátozva vannak.

Ilyen körülmények között mindenesetre javitja a helyzetüket az, ha a válságból való kibontakozáshoz olyan munka- és segitőtársat találnak, mint Imrédy Béla pénzügyminiszter, akinek széleskörü tudásától, szakavatottságától és hatalmától olyan rendszer megállapitását kell remélni, amely mellett a hitelszervezetek sima, okos és mindenki hasznára szóló átszervezését biztositottnak kell látni.

— Hogy aztán ehhez az átszervezésekhez ad-e a kormány pénzügyi alátámasztást, tudni nem, csak sejteni lehet és pedig azt, hogy az államháztartás jelenlegi helyzete mellett ilyet — legalább is számottevő mértékben — nem szabad remélni. De ez nem is lényeges része a kérdésnek, mert

a magyar hitelszervezetek közel 100 éves fennállásuk alatt olyan bizonyságát adták életképességüknek, ellenállóképességüknek és életrevalóságuknak, hogy egészen bizonyos, miszerint a jelenlegi krizisből is nemcsak ki fognak kerülni, hanem egészségesebb és erőteljesebb alapjait fogják lerakni az ország egyetemes érdekében álló hasznos működésüknek.

Amennyiben pedig az átszervezés folyamán fuziókra is sor fog kerülni, egészen bizonyos, hogy ezek az egyesülések a Pénzintézeti Központ nagyszerű vezetőségének irányítása mellett helyes alapokon fognak keresztül vitetni.

A pénzügyminiszter nem kiirtani, hanem segiteni akarja a vidéki bankokat

— És még egyet: azt hiszem, hogy a Debreceni Független Ujság nagyszámú és nagyérdemű közönségét ebben a kérdésben elsősorban és főleg a vidéki pénzintézetek sorsa érdekli. Errenézve — úgy hiszem — a legtisztább választ úgy adhatom meg, ha szóról-szóra idézem Imrédy pénzügyminiszter ez év november 25-i parlamenti beszédének ezt a részét:

„Még egy másik szempontra vagyok bátor utalni, ami már talán egy kicsit szentimentalizmusnak is látszik és ez, a vidéki pénzintézetek kérdése. A vidéki pénzintézetekről van itt szó, Uraim, azokról a vidéki intézetekről, amelyeknek élete egybeforrott a magyar vidék életével, a gazdának, a vidéki kereskedőnek, a vidéki iparosnak az életével. Ezeket a vidéki intézeteket igen is fent akarom tartani, mert nem tartanám helyesnek, ha a mi viszonyaink közepette az angolhoz hasonló bankrendszerrel a kizárólag fővárosi nagy bankok vidéki fiókhálózatával intéznők az ország tőkeellátását, hanem fentartandónak vélem az évtizedeken keresztül jól bevált, egészséges, szolidan dolgozó és a helyi viszonyokat jobban ismerő vidéki pénzintézetek rendszerét. Helyes munkamegosztásról van szó, egyrészt a fővárosi nagy bankok közt, amelyek a külfölddel szemben reprezentánsai a magyar hiteléletnek és amelyek a nagy iparral, a nagy kereskedelemmel, a nagy gazdával és mint reescompte helyek dolgoznak és másrészt a vidéki bankok között, amelyek a kisebb egzisztenciák hitelszükségletének helyes ellátói. Azt hiszem, hogy ennél a kérdésnél 85%-ban a vidéki bankokról van szó."

— Ami pedig most azt a kérdést illeti, hogy a pénzügyminiszter úr álláspontjával kapcsolatban mi a TÉBE álláspontja, arra nem vagyok hivatott válaszolni, mert én a TÉBE-ben — igaz, hogy lelkesen harcoló —, de mégis csak egy egész utolsó sorban álló közkatona vagyok; erről a kérdésről csak a TÉBE elnöksége illetékes nyilatkozni. Annyit azonban nyugodtan mondhatok, hogy

a TÉBE vezetősége feltétlenül megtalálja a leghelyesebb útat,

vezetünk.

Ehhez a munkájához kérte a pénzintézetek segitségét és közreműködését akkor, amikor felszólitotta őket egy javaslat megtételére.

— Én — természetesen — nem ismerem a pénzintézeti vezetők felfogását a pénzügyminiszter tervének megvalósitásánál a részleteket illetőleg. — Én csak a vidéki pénzintézetek vezetőinek a felfogását ismerem és azt, hogy ezzel a TÉBE elnöksége is egyetért, nevezetesen:

a vidéki intézetek átszervezésére vonatkozó javaslatot maguk a vidéki intézetek akarják kidolgozni azon egyszerű oknál fogva, hogy helyzetüket ők ismerik a legjobban.

mert hiszen nagyszerű elnöke: Hegedüs Lóránd és egészen elsőrangú munkatársai, amikor kötelességszerűen a végsőkig védik a rájuk bizott érdekeket, munkájuknak alapja mindenkor az, hogy minden tett és minden gondolat Magyarország egyetemes érdekeit kell szolgálja.

Három évvel ezelőtt elkövetett bestiális gyilkosságról tettek jelentést a debreceni ügyészségen

A névtelen feljelentés szerint kéjgyilkosság történt

A debreceni ügyészségre megdöbbentő adatokat tartalmazó levél érkezett. A levél írója nem nevezi meg magát, de azt állítja, hogy szemtanúja volt egy gyilkosságnak, amely három évvel ezelőtt történt. A névtelen feljelentő — mint írja — Zsáka és Okány között az országúton haladt gyalogosan, amikor utólérte egy jómódú gazdálkodó, aki felvette szekerére. Csendesen beszélgetve ültek a szekéren, amelyet vágtatva vitt két jóvérű ló. A néptelen országúton, közel a zsákai határhoz, utólértek egy leányt, aki kosárral a karján haladt az országút melletti ösvényen. A gazdálkodó megállította lovait és felkinált a leánynak egy ülést a szekéren, hogy beviszi Zsákára, ne gyalogoljon olyan sokat. A leány elfogadta a szivességet és felült a szekérre. A gazdálkodó, alighogy a lovak megindultak, átkarolta a leányt és nevetve mondta:

— No, rózsám, adjon egy kis előleget a fuvardijra!

A leány haragosan elutasította magától a gazdálkodót és kijelentette, hogyha szemtelenkedik vele, akkor inkább leszáll és gyalog megy Zsákára. A gazdálkodó nem engedte leszállni a leányt és tovább kötődött vele és mindenáron meg akarta csókolni. A szekérülésen hevesen dulakodtak és a leány félelmében sikoltozni kezdett és le akart ugrani a szekérről. A gazdálkodó megállította a lovakat és engedte, hogy a leány leugorjon. A megriadt leány azonban nem mehetett néhány lépésnél távolabb, már utána ugrott és lefogva tovább dulakodott vele az országút melletti legelőn, közel a gulyakúthoz. A leány, hogy elriassza magától a gazdálkodót, csendőrök után sikoltozott rémületében és azt kiabálta, hogy azonnal jelentést tesz a zsákai csendőröknél, mihelyt beér a faluba. A dulakodás és lárma tovább tartott még egy ideig, majd csak azt látta, hogy

magasan a levegőbe emeli a rugdalódzó leányt a gazdálkodó és fejjel lefelé beledobja a csordakútba. A sikoltozó leányt elnyelte a kút, a gazda pedig visszarohant a szekeréhez, megostorozta a lovakat és elvágtattak.

A névtelen levélíró elmondta még a feljelentésében, hogy nem mert jelentést tenni az esetről, mert azzal fenyegette meg a gazdálkodó, hogy őt is magával rántja a bajba, ha megtudnak valamit a csendőrök.

Azt fogja mondani, hogy mind a ketten megtámadták a leányt és együtt dobták a kútba.

A gyilkosság utáni napokban értesült arról, hogy a kútból kifogták egy Szilágyi Margit nevű leány holttestét és azzal a megállapitással, hogy öngyilkosság történt, eltemették és nem is kutatták, hogyan került a mély kútba. Három évig rejtegette magában a titkot, de a lelkiismeretfurdalás már nem hagyja tovább nyugodni és azért teszi meg a jelentését, hogy a gyilkost elérje a bünhődés.

A feljelentő olyan személyi adatokat is közöl, amelyeknek alapján biztosra vehető, hogy kézrekerül a gyilkos, vagy legalább is tisztázódik, hogy mennyiben felel meg a valóságnak a névtelen levélíró vádja.

A feljelentést gyors kivizsgálásra Debrecenből a gyulai ügyészségre küldték át, mert az ottani csendőrség fogja kivizsgálni.

Madarak karácsonyfája a Nagyerdőn

A Tiszántúli Madárvédő Egyesület vezetősége szombaton délelőtt a nagyerdei csőszház előtt hatalmas karácsonyfát állított fel. A karácsonyfán azonban nem cukorkák és édességek voltak, hanem madáreleség. A madarak százai lepték el a gyönyörű karácsonyfát, amely alatt összegyűltek az egyesület tagjai és több debreceni középiskola növendékei. *Sesztina* Jenő kormányfőtanácsos, a Tiszántúli Madárvédő Egyesület elnöke mondott szép beszédet a jelenlevőkhöz s ezzel aztán a kedves ünnepség véget ért.

Az Ipartestület a szegénysorsu iparosoknak huszonkét mázsa élelmiszert osztott ki szombaton délután

Szombaton délután öt órakor az ipartestület dísztermében lelkes hangulatú ünnepség után a szegénysorsú iparosoknak 22 mázsa élelmiszert osztottak ki. Az ünnepi beszédet *Vági* István, az ipartestület elnöke tartotta és könnyekig megható szavakkal hirdette a szeretet erejét. Az ünnepély után 240 szegény család kapta meg a csomagot, amelyben egy nagy kerek kenyér, egy kiló kockacukor, egy kiló szalonna és öt kiló liszt volt. Összesen 22 mázsa élelmiszert osztottak szét. Az ipartestület részéről ilyen nagy mértékű karácsonyi ajándékozás hosszú-hosszú idő óta nem történt.

KELLEMES MUNKABEOSZTAS

A hajó süllyed, a kapitány a fedélzetre hívja a legénységet.

— Ki tud közületek imádkozni?

— Én! — lép elő egy matróz remegve.

— Rendben van! Te fogsz imádkozni, mig mi felvesszük a mentőöveket és elhagyjuk a hajót. Tudniillik eggyel kevesebb mentőövünk van, mint amennyien vagyunk.

Magyar Általános Hitelbank fiókja
FERENC JÓZSEF ÚT 45—47. (saját házában).
Az intézet alapittatott 1867-ben. ● A fiók alapitási éve: 1903.
Az intézet a banküzlet minden ágával foglalkozik. ● Telefonszám: 23—70, 23—71. ● A Gabona-osztály telefonszáma: 24—27.

A Tiszántuli Ipari Kiállítás és Árumintavásár

Irta: **SESZTINA JENŐ kamarai elnök, felsőházi tag.**

A debreceni kereskedemi és iparkamara már régen tervbevette, hogy Debrecenben nagyobb szabású kiállítást rendez. E tervnek legnagyobb akadálya az volt, hogy a kamara a kiállítás elhelyezésére alkalmas területet és épületet nem talált, mert a számbajöhető megoldások a kiállítás megosztott elhelyezését tették feltétlenül szükségessé, ami a kiállítás egységének, rendszerességének és áttekinthetőségének rovására lett volna, ami a következésképen a kiállítás nivóját rontaná. Debrecen város pedig a kamara vezetőségének véleménye szerint elérkezett arra a fejlődési fokra, hogy egy olyan csarnokot létesítsen, amely nemcsak a kiállítások befogadására alkalmas, hanem adott alkalommal más életmegnyilvánulások (nagygyűlések, sportünnepségek, fedett sportcsarnok stb.) helyéül is szolgálna. Debrecen város vezetősége szintén szimpátiával kísérte az ilyen irányú célkitűzést, azonban részben másirányú szükségletek kielégítése, majd a viszonyok nehezebbre fordulása a cél megvalósítását elodázták.

Most, hogy az idegenforgalom gazdasági jelentősége annyira előtérbe lép s hogy a magyarországi belső és külső idegenforgalomnak Debrecen város is egyik jelentős pontja lett, újból aktuálissá vált egy olyan kiállítás és árúmintavásár rendszeresen visszatérő megrendezése, amely nemcsak idegenforgalmat jelentene Debrecen számára, hanem közgazdasági szempontból is a forgalomnak egy bizonyos lendületet, nehéz viszonyok között injekciót adna. A kamara közgyűlése már június havában elhatározta azt, hogy *kiállítást és árúmintavásárt rendszeresen fog rendezni.* Az a szép siker, amely a debreceni ipartestület agilis vezetőségének irányításával rendezett ez évi Tiszántúli Vásárt kísérte, csak megacélozta akarásunkat. 1934-ben a kiállítást és árúmintavásárt az országban első és merem mondani, a közeljövőben egész Európában híressé váló debreceni Stadion megnyitásával kapcsolatos „Debreceni Hét" keretében rendezzük meg, majd 1935-től kezdve a kiállítás és árúmintavásár ideje minden év szeptember havának első fele lesz.

Örülök annak, hogy Debrecen város bölcs vezetősége, elsősorban dr. *Vásáry* István polgármester úr a legnagyobb megértéssel kíséri munkánkat és a vásár helyének kijelölésénél érvényesül az Ő mindig nagyszabású elhatározása, a város nagyvonalú fejlesztéséért élni-halni kész szíve, amely rögtön megértően dobogott azon kérdésünkre, hogy a vásárt a Nagyerdő színpompás környezetében kell megrendezni és olyan helyen, amely lehetőséget nyújt a vásár és kiállítás egységes elhelyezésére és lehetőséget nyújt arra is, hogy egy állandó csarnok megépítésével megvalósítsuk az állandó kiállítás és vásár rendezésének nélkülözhetetlen tárgyi előfeltételét.

Hiszem és remélem, hogy a debreceni kamarának célkitűzését elsősorban Debrecen város, azután a kamarai kerület minden iparosa, nagy- és kisiparos egyaránt, minden kereskedője, pénzintézete magáévá teszi és lelkes munkájával azon lesz, hogy ez a kiállítás és vásár mentől szebben és jobban sikerüljön. A kamara a vásárrendezés munkáját megindította. Bármilyen kitűnő férfiakat is állítottunk a vásár és kiállítás rendezése kormánya mellé, a „több szem többet lát" elvénél fogva, nagyon hálásak leszünk és köszönettel fogadunk minden olyan javaslatot, amely a kiállítás sikerét előmozdítani alkalmas és szívesen fogadunk minden olyan jószándékú törekvést, amelynek célja az összefogás és a vállvetett munka a kiállítás sikere érdekében.

A közeljövőben megindul a vásár propagandája, kirepülnek a jelentkezési felhívások, megindul a szervezés. Mint a kiállítás és vásártanács elnöke, először én akartam szólani abban az irányban, hogy felhívom elsősorban a Tiszántúl és az ország minden iparosát és kereskedőjét, hogy készüljön elő a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árúmintavásárra!

Olcsó karácsonyi árak!
Ia nappa női bélelt keztyü . . . . . P 5·60
Ia nappa férfi bélelt keztyü . . . . . P 6·20
SCHÖN SÁNDOR-nál, Piac ucca 14. sz.

Pénzhamisitás miatt ismét letartóztatták Murvai János ófehértói volt földbirtokost

A volt földbirtokos beismerte, hogy öt pengősöket, egy pengősöket, ötven filléreseket és husz filléreseket hamisitott

A Debreceni Független Ujság részletesen beszámolt annak idején arról a bűnpörről, amelynek vádlottja volt Murvai János ófehértói földbirtokos. Az ügyészség pénzhamisítással vádolta meg Murvait, aki

beismerte, hogy ötpengősöket hamisított, mert úgy gondolta, hogy elvesztett földbirtokát, amely több volt száz holdnál, csak ezen az úton tudja visszaszerezni.

A bíróság Murvait elítélte nyolc hónapi börtönre. Az ítélet nem riasztotta vissza Murvait a tervétől, mert a csendőrök jelentése szerint ismét pénzhamisításra adta a fejét. A nyomozók szerint

Murvai ötpengősöket, egypengősöket, 50 és 20 filléreseket hamisított és igyekezet forgalomba hozni.

A hamispénzek forgalombahozatala azonban nem sikerült, mert a hamisítványok nagyon primitivek voltak.

Murvai János a nyomozás során elmondotta, hogy ő nem akart ismét pénzt hamisítani, de a máriapócsi búcsún Bednár József nevű földmíves megszólította és rábeszélte.

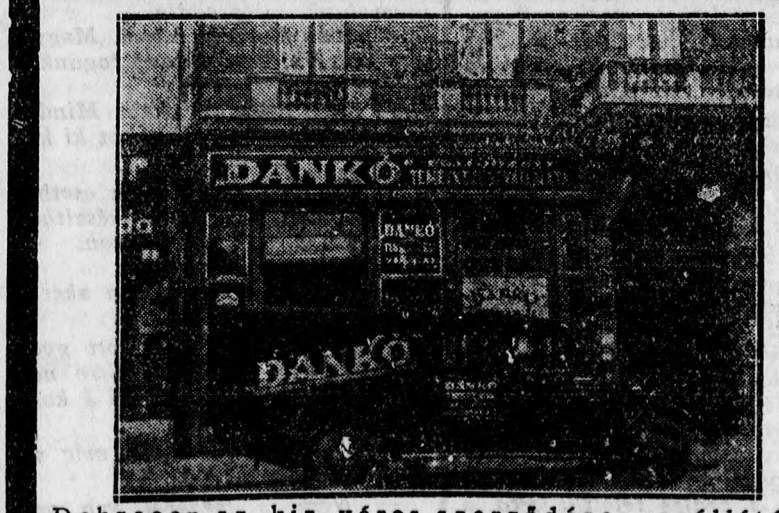
— Nézze bátyám — mondta neki Bednár —, maga már jártas a pénzcsinálásban és a törvénnyel is meggyűlt már a baja, tudja, hogyan kell óvatosabban csinálni a dolgot. Az én házamnál nem látja meg senki, mit csinálunk, anyagom van a hamisításhoz és meggazdagodunk, ha ügyesen csináljuk!

Murvai engedett a rábeszélésnek és hozzáfogtak a pénzcsináláshoz. 5 darab ötpengőst már elkészítettek a maguk primitiv eszközeivel, de az értékesítésnél megtörtént a baj, a csendőrök leleplezték őket és elkobozták a hamis ötpengősöket. A debreceni ügyészség fogházába szombaton csak Murvait kísérték be a csendőrök, Bednárt nem tudták elfogni, megszökött a csendőrök elől.

Nyolc gyermeket ruházott föl a Baráti Kör Asztaltársaság

Szép ünnepség zajlott le szombaton délután *Röllig* Ede vendéglőjében. A Baráti Kör Asztaltársaság tagjai körében gyűjtési akciót folytatott s ennek az akciónak eredményeképpen aztán nyolc gyermek számára vettek ruhanemüeket. A szombati ünnepély alkalmával a Baráti Kör Asztaltársaság kiosztotta a gyermekek között az adományokat s a megleszívű adakozók jótéteményét hálás szívvel köszönték meg a gyermekek.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Debrecen sz. kir. város szerződéses szállítója.
Kossuth ucca 3. **Telefon: 23—22.**
TEMETÉSEK — SZÁLLITÁSOK — EXHUMÁLÁSOK.
Kedvező fizetési feltételek. Dijtalan költségvetés.
Tulajdonosok: **EKLI ÖRÖKÖSÖK és PUSZTAY JÓZSEF.**

Gyászrovat

Ifj. Nagy Ferike temetését vasárnap délután Köztemetőben Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Özv. Szarka Ferencné temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Kovács Ferenc temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem, gyermekem, testvérünk temetésén részvéttel voltak, ezúton mondunk köszönetet.

Szikszay család.

Az arzént árusító asszonyt is arzén ölte meg

Megírtuk, hogy a csökmői arzéngyilkossákosságok ügyében nyomozó csendőrök előtt L. Kiss Lajos komádi gazdálkodó özvegye beismerte, hogy a férjét 1926-ban a vagyon miatt arzénnel megmérgezte és a mérget Nemes Lajosnétól vásárolta 25.000 koronáért. A csendőrök Nemesnét már nem tudták kihallgatni, mert az asszony régebben meghalt. Szombatra váratlan fordulat következett be ismét a nyomozásban. A csendőröknek ugyanis olyan adatok jutottak a birtokába, amelyekből arra lehet következtetni, hogy

Nemesné nem természetes halállal halt meg, hanem megmérgezték arzénnel.

A kutatás tovább folyik ebben az irányban és a vizsgálóbírónak tett jelentés után valószínüleg exhumálják Nemes Lajosné holttestét, hogy vegyvizsgálat útján állapithassák meg, történt-e arzénmérgezés.

Százhetven gyermeket ruházott fel a Világítási Vállalat

A Világítási Vállalat kitűnő vezetője, *Rimanóczy* Béla igazgató minden évben nagy gondot fordított arra, hogy a vállalat alkalmazottai gyermekeinek pompás karácsonyt teremtsen és a szegény gyermekeket téli ruhával lássa el. Ez a felruházás mindenkor meghatóan szép karácsonyfa ünnepség keretében szokott megtörténni. Ezidén az általános rossz gazdasági helyzet miatt a legnagyobb nehézségekbe ütközött, hogy a szokásos felruházást és karácsony ünnepet megtarthassák. Rimanóczy Béla igazgató lelkes, derék munkatársával, Lóránt Józseffel együtt hallatlan erőfeszítéssel mégis lehetővé tette, hogy a ruhasegélyezés megtörténjék. A minden elismerést megérdemlő nagy munkának eredménye lett azután, hogy végre is ez évben is 170 gyermeket sikerült téli ruhával és cipővel ellátni. A felruházás most is meghatóan szép karácsonyfa ünnepség keretében történt a Világítási Vállalat Önképzőköre helyiségeiben szombaton délután. Az ünnepségen Rimanóczy Béla igazgató vezetésével jelen voltak a vállalat vezetőtisztviselői, ifj. *Schwartz* Vilmos és dr. *Böszörményi* Béla törvényhatósági bizottsági tagok. A szép ünnepet a vállalati énekkar Nemzeti Hiszekegye vezette be. Ezután egy pompás meseképet mutattak be, amelyben kitűnőek voltak *Karékgyártó* Lili, *Szegedy* Magda, *Nagy* Erzsébet, *Aliga* Ili, *Barna* Ica. Kedves angyalkák voltak *Kovács* Magda, *Kerékgyártó* Magda, *Csuha* Ilonka. A dalárda énekelt, majd Rimanóczy Béla igazgató mondott szeretettől áthatott, meleghangú szép beszédet. Az ajándékokat a szülők nevében *Payer* Károly köszönte meg. A gyermekek a ruhákon kivül szeretetcsomagokat is kaptak. A dalárda a Himnuszt énekelte és ezzel a tizenkettedik évi szép felruházó karácsonyfa ünnepély véget ért.

Drága Fincikém! Égi angyal szerepében tetszelegve küldöm Neked, karácsonyfadisznek szánt beszámolóm, hogy saját szemeddel láss ebben a sűrű társadalmi hóesésben. Az események tényleg gyors egymásutánban peregnek, vetekedve a fehér égi áldással. Hja, de a földi dolgok mulandók, sőt elmulnak, anélkül, hogy tudomást vennének róluk. Ez — és talán nem is a deficit — ami fáj, nagyon fáj a lelkes rendező gárdának. Pedig hogy gázolták a havat a siker babérkoszorujáért. Hiába volt minden! Csak aratni tudtak. Persze pereszelymet... Az is valami, pláne igy telente. Uraim! a jövőre, egy tőlem szokatlanul jóakartú tanács! Ne válogassunk! Bizonyára tudják Önök is a mesét: „Volt egyszer egy mitsem sejtő ujszülött és sok-sok öregasszony"... Nem részletezem. Elveszett bizony az ujszülött, a sok gondoskodó között. Az orrokat pedig veszélyes magasan hordani. Fenn a levegő hidegebb, meg talánnak fagyni! A si-kvartett nem ijedős. Nekik nincs mitől ijedezni. Fujhat a szél és eshet a hó, keringhetnek jólsvejfolt farkasmesék városunkban, — nem állítja meg őket semmi. Uttörők ők, nemcsak a téli sportok, de ugylátszik a tudomány terén is. Állítják (ők a felelősek érte!) hogy olyan siterep, — mint (eddigi tudomásunk szerint tükörsima) környékünkön, — sehol sincs. Esetleges geológiai elváltozásokért mától kezdve ők tartják hátukat. Csendes kirándulók is vannak. A két vérig sértett és egyformán letört urlemberbe rsétál ,lehetőleg térdig érő hóval hancegő helyeken. Majdnem szótlanul. Egy gesztus, egy hangos szó nem zavarja az erdei csendet. Néha úgy állnak, hogy szinte hóembernek képzelhetnénk őket. Ó Finci, csak a madarak ne vélekedjenek így... A „Hűség Szobra" pályázaton az első dijat mégis városunk kedvenc emberpárjának juttatjuk, akik már idegesitően sokat vannak együtt. A közvélemény szinte követeli — csodálatosan eredménytelenül — az esedékes kis differenciákat. A két kedvenc csak mosolyog és nem akar összeveszni. Türelem rózsát terem?! Az évek mindenesetre kötelesek... A zsurnaptár katasztrófális torlódást mutat. Akad azért jólsikerült összetorlódás is. Amit most hallasz, ugynevezett elsőosztályú zsuron esett meg. Hősét, ha „Mindent Ingyen Ur"-nak nevezem, — feltétlenül megismered. Nos hát mint a fiatalember dohányos, idegen dohánytárcák konzekvens fosztogatója. A büfféasztal melletti kis sarokban ütötte fel tanyáját, pardon, raktárát a gondos gyermek. Szégyellem leírni, de igy van. Ide hordott ez szendvicset és cigarettát, édességet és papirszalvétát, — egyszóval minden — jobb házban található apróságot. Már éppen az utolsó zsákmányoló körutról volt megtérőben, midőn elképpedésére a harácsot gondosan összecsomagolva és átkötve találta. Talán fenyőgally is szerénykedett rajta. Egy kis cédula azonban biztos volt mellette. Jól kiírt férfikézirással ezt irták neki: „Örülök, hogy ennyire izlik, jó étvágyat az otthoniaknak is. Papirról, spárgáról és rólad ö,rökre lemondunk"... A csomag maradt, a gyüjtő eltünt. Talán máig sem került meg. Vannak még törekvő fiatalemberek. De figyelmes házigazdák is léteznek. A szűklátókörű, de tágszivű társaságot, egy fogadás tartja elfogadható formában. A fogadás szerintük, nemcsak fogadkozás, hanem komoly rivalizálás. A hosszú monoklis és a kisnövésű gentleman fognak versenyezni. Szánkón! Egészen fővárosunkig. Annak is méregdrága penziójáig. A 16-os számú szobáig. Az imádott hölgy lábáig. És így tovább... Azaz, hogy csak a szerencsés nyerőnek vannak sánszai. Aki előbb érkezik meg, — joga lesz a másikról, saját érdekében a lehető legfeketébbeket mondani. Te! hogy fognak ezek száguldani! Állítólag a jóbarátok raja vonatablakból fogja a nagy szaladást szemlélgetni. A fejüklágyát! Finci, nemcsak ünnepi örömök, — karácsonyi gondok is vannak. Bizony. Az okoserszényü fiatalember van bajban. Pedig milyen ügyesen manőverezett! Eddig. Most már menthetetlen. Karácsonyfagyujtásra hivatalos. Hajjaj! Megpörkölődnek azt hiszem, kissé kopaszodó szárnyai. Szerencsés esetben mint vőlegény vetődik haza, amely körülményről elég régen megállapitották, azt a vigasztalót, hogy nem egyéb, mint: „jó sors semmi más"... Valamivel fiatalabb kiadásban ilyen karácsonyfa „aggatékért" imádkozik számodra, ünneprontó barátnőd:

Pletykássy Klarissz.

Városi Takarék és Hitelintézet R. T.

Alapitási év 1873.

Összes tőkék 2,945.000 pengő.

Telefon 11-94, 11-95, 11-96.

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.

Külön osztály: Zálogház.

Egy tolvaj napszámos ravasz fu fanggal ellopott egy diófát az udvarról a lakók segitségével

Különös lopás történt pénteken Debrecenben. Megjelent a rendőrségen F. *Nagy* Sándor volt mátai biztos és elmondotta, hogy a Nádor ucca 21. sz. házának udvaráról ismeretlen tettes egy kidöntött hatalmas diófát ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást és ennek során sikerült is kézrekeriteni a tetteseket. Kiderült, hogy a lopást egy *Rusznyák* József nevü munkanélküli napszámos követte el, aki tudomást szerzett arról, hogy a háztulajdonos nem lakik a Nádor uccai házban. Rusznyák bement a házba és közölte a lakókkal, hogy a diófát megvette a háztulajdonostól és elfogja szállittatni. Elment, de nemsokára visszatért egy felfogadott fuvaros kíséretében és a diófát felrakták a szekérre. Ebben a müveletben még a lakók is segédkeztek nekik. És nyugodtan elhajtatott a lopott fával, a lakók szemeláttára.

Rusznyák tudomást szerzett arról, hogy a rendőrség már a nyomában van és ezért önként jelentkezett a kapitányságon. Ott kihallgatták, majd szabadon engedték, de az eljárást tovább folytatják ellene.

Barcza Gedeon győzelmével végződött a bajnoki sakkverseny

A Debreceni Sakk-kör bajnoki versenye befejezést nyert. A versenyzők végleges helyezése a következő: I Barcza Gedeon 11 ponttal, II—III Dalmy Barna és Wessel Imre 8 és fél ponttal, IV. Császár Imre 7 és fél V. dr. Barabás Béla 7, VI—VII. Fejér György és Torma Sámuel 6, VIII —IX. Kovács Gábor és Kónya Kálmán 5, X. Kiss Ernő 4 és fél, XI Ambrus Sándor 3 és fél, XII. dr. Kocsis Sándor 3 és XIII. Boczán József 2 és fél ponttal.

Vásároljon hirdetőinknél.

Felsültünk Anarissal

Mióta az a Zemplén-fiú bekerült a lapok hasábjaira és a fogházba, enyhe családi körömben különös zajlás kezdődött. A zajlás elindítója úrnőm és parancsolónőm volt, akit a nép egyszerű gyermekei nejnek is neveznek. Nos, nejem mohó kíváncsisággal és révedező borzongással olvasta nap-nap után az esetről szóló cikkeket, tudósításokat, riportokat, interjukat, glosszákat, elmefuttatásokat és kommentárokat. Minden lapot megvásárolt, átböngészett, kitalnulmányozott. Esténként, mikor hazatértem, kisírt szemmel ült az újságok barrikádja megett és akkorákat sóhajtott, hogy a légvonattól a csillár is himbálózni kezdett.

— Miért gyötri magát ezekkel a históriákkal, édes egy hitvesem? — kérdeztem melegen búgó hangon.

Nem is válaszolt, csak a fejével intett a sarok felé, ahol egy kis rácsos ágyacska fehérlik és az ágyacskában egy alig hároméves fiatalember éppen azon fáradozott, hogy a játékkardjával átfúrja a párnát és tollfelhővel árassza el a szobát. Az ifjún zebrás-mintájú pizsama feszült, selymes haja a homlokába lógott, pofája kipirult a munka lázában.

Értetlenül bámultam jóságos nejemre. Mit jelent az, hogy a kölyök felé intett?

— Mi köze Andrisnak ehhez a dologhoz? — adtam fel az újabb kérdést.

— Ne beszéljen hangosan, pszt! — figyelmeztetett suttogva. Nem akarom, hogy a kicsike tudjon a dologról.

Végképpen nem értettem semmit.

— Miről angyalom, miről?

— Erről az anyagyilkosságról. Mert tudja meg, hogy Zemplén Dénes tettének kipattanása óta se éjjelem, se nappalom. Különben, mit meséljem ezt magának? Egy férfi sohsem értheti meg, csak egy nő, egy anya.

És könnyei lassan, de biztosan hullani kezdtek, mint az őszi eső.

Türelmem nőttön fogyott. A térdemre csaptam.

— Adta-teringette, magyarázza már meg, hogy mi köze annak a Dénesnek ehhez az Andrishoz!?

Kétségbeesve kapott a fejéhez.

— Az ég szerelmére, ne kiabáljon és ne káromkodjon. Hisz' éppen ez az út vezet odáig...

— Odáig? Meddig?

— A baltáig.

— Miféle baltáig?

— Amely az anya fejére sújt.

A menyezetre néztem, mert tudtam, hogy a menyezet felett van a padlás, a padlás felett a tető, a tető felett az ég, az égben a Teremtő, aki talán érti ezt a diskurzust, de én nem.

Egy kicsit pihentem, jobb kezemmel fejem balhúbját masszírozva. Beleállt a fájás.

— Szóval?

— Szóval új életet kell kezdenünk — mondta a hitves.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy mindent ki kell rostálni az életünkből, ami Andris érzelmi életét zavarhatja. A Zemplén esetből az a tanulság, hogy minden az otthontól függ.

— Tehát?

— Tehát mától kezdve szalonstilusban fogunk beszélni, a gyerekre is több megértést, finomságot pazarolunk, mint eddig.

— Ahá! Kezdem érteni. Magyarán mondva stréberkedni fogunk a gyerek előtt.

— Igen. Igy gondoltam. Minden zempléndénesi komplexumot ki kell irtani.

— Rendben van. Ám ez esetben aprófát csak a pincében készíthetnek, nem pedig a konyhában.

— Miért?

— No hallja, csak nem akar a lakásban baltát tartani?

— Igaza van! — kiáltott gyermekem anyja örömmel. Erre nem is gondoltam. És holnaptól a kosztot is javítani fogom.

— Nem szükséges. Én meg vagyok elégedve.

— Nem is magáról van szó! Andriska miatt. A Zemplén-fiú a bíróság előtt is hivatkozott a gyenge kosztra.

— Tényleg. Holnaptól tömni kell a purdét, mint egy libát. Regel rendelek egy mázsa csokoládét és egy hordó gesztenyepürét.

— Ez túlzás . . .

— Dehogy. Ha egyszer agyonütnek minket, ne hivatkozzon arra, hogy nem éheztettük. Ami pedig a vállpántos ingeit illeti: holnap dobja a tűzre.

— ?

— Miért bámul igy? Jusson eszébe, Déneske keservesen panaszkodott, hogy női holmikat adott rá a mamája.

— Csakugyan ...

— A dugós-puskáját pedig a házmester kisfiának ajándékozzuk.

— ?

— No igen. Egy puska a lövészet vágyát birizgálja benne. Ezzel kezdi meg a célbalövést s ki tudja, később talán . . .

— Jé! . . .

— Bizony. Magának pedig azt ajánlom, hogy ne járjon biciklivel a piacra.

— Nem is tudok biciklizni.

— Jó, jó, de ne is tanuljon meg. Déneske a biciklizés miatt is neheztelt az anyjára.

— Ez igaz.

— Látja, látja... És holnapra rendelje le a konnektorjavitást. Holnaputánra halassza. Akkor én is itthon leszek.

— Miért?

— Nos, hallja, csak nem enged be a lakásba egy villanyszerelőt, amikor én nem vagyok itthon? Mit szólna ehhez Andriska?

— Hogy érti ezt?

— Egyszerűen. Déneske is amiatt

A birodalmi törvényszék halálra ítélte Van der Lubbet a Reichstag felgyújtóját

Lipcse, december 23. A birodalmi törvényszék szombaton délelőtt hirdette ki az ítéletet a Reichstag felgyujtása ügyében.

A bíróság Van der Lubbét árulás, előre megfontolt gyujtogatás és egy esetben gyujtogatási kísérlet miatt halálra, életfogytig tartó becsületvesztésre és az őrá eső költségek viselésére ítélte.

Torgler volt kommunista képviselőt és a három bolgár vádlottat, Dimitroffot, Popoffot és Taneffet felmentette a törvényszék.

A IX Cserkészkerület vezetőségének a kitüntetése a jamboreen való eredményes munkájukért

A IV. világjamboree a legutóbbi országos Intézőbizottsági gyűlésen hivatalosan is lezárult. Ezen a gyűlésen terjesztette elő gróf *Teleki* Pál tb. főcserkész, táborparancsnok záró beszámolóját, amelynek az alapján az Országos Intézőbizottság az egész táborparancsnokságnak megadta a felmentést.

A magyar cserkészmozgalom legfőbb védnöke, nagybányai vitéz *Horthy* Miklós, Magyarország kormányzója is a legteljesebb és legmagasabb elismerését fejezte ki a jamboree sikeréért a táborparancsnokságnak és megengedte azt, hogy a táborparancsnokság 200 tagja számára Magyarország főcserkésze a jamboreen végzett jó munkáért a „Fehér szarvas" érmet alapíthassa és kiadhassa. Ezt a kitüntetést a IX. altáborparancsnokság (IX. kerület) vezetői közül a következők kapták meg a mai napon: vitéz dr. Bessenyei Lajos, a IX. altábor parancsnoka, Török Tibor, dr. Jausz Béla, Vincze Lajos, a IX. altábor helyettes parancsnokai, Rábold Gábor, a IX. altábor gazdasági főnöke, Somlyai József, a IX. altábor titkára. dr. Barcsay Károly, a IX. altábor szórakozás vezetője, dr. Tóth Sándor, a IX. altábor rendőrkapitánya.

A fenti cserkésztisztekhez gróf *Khuen Héderváry* Károly főcserkész írt külön levelet, melyben küldi a „Fehér Szarvas" kitüntetés csillagját a jamboreen önzetlenül és jelesen kifejtett rendkívüli munkásságért.

Az altáborparancsnokság többi cserkésztiszt vezetői részére gróf Teleki Pál tb. főcserkész ugyancsak a mai napon kiadta a kormányzó dícsérő elismerésének díszes okmányát, amelyet a január 7-i közgyűlésen fog az illetékeseknek a Magyar Cserkészszövetség kiküldöttje átadni.

Debrecen város társadalmának minden rétege a legnagyobb örömmel vette a cserkészkerület vezetőinek legmagasabb kitüntetését és a kitüntetett cserkésztiszteket már eddig is számosan keresték fel gratuláló soraikkal és látogatásaikkal.

KÖZGAZDASÁG

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 6.50—6.20—6.00 és boletta, rozs 3.00—2.80 és boletta, árpa 5.60—5.40, zab 6.50—6.00—5.60, ótengeri 6.00—5.60, újtengeri 4.00—3.80, csöves 3.00—2.80—2.60, lucerna 4.80—4.50—4.00, széna 3.50—4.00—3.20—3.00, lóhere 3.50, bükköny 2.80—2.50, alomszalma 1.80—1.50, rozsszalma 2.00, zsupszalma egy kéve 6 fillér, cukorrépa 0.90—0.80, takarmányrépa 0.80—0.70, tökmag 18.50—17.50, napraforgó 8.00—7.50.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

a László Adolf miatt neheztelt világrahozójára.

— Valóban. Megható, hogy a maga figyelme mindenre kiterjed.

— Ez természetes. És az is természetes, hogy ezután napjában tízszer hazaszaladok vizitelni.

— ?

— Ne mondhassa Andris, hogy 14 éves koráig alig látta az apját.

— Óh!

— Ugy ám! A kártyát pedig ki kell dobni a lakásból!

— A kártyát?

— Igen. Déneske kártyázott is. Az is lejjebb vitte a lejtőn. És a hintalovat is eltüzeljük.

— De hát . . .

— Csak nyugodtan, édesem. Az is szerencsejáték.

— A hintaló?

— Persze. Direkt szerencse, ha nem fordul fel vele.

— Helyes.

— Azért mondom. Azt pedig meg ne tudjam, hogy detektívregényt olvas.

— Mit beszél, hisz' még ovodistának is kicsi.

— Most. De nem is fogom iskolába járatni.

— ?

— Ha analfabéta marad, nem mérgezheti a lelkét a detektív szennyirodalommal.

— Pardon, ez már igazán . . .

— Ne haragudjon, a családi hajón ezennel én veszem át a parancsnokságot. És azt is vegye tudomásul, hogy nem válok el magától és nem nősülök meg még kétszer. Déneske esete intő példa számomra.

— Különben el akart válni? — szipogta Andriskám anyja.

— Eszem ágában sem volt, de miután úgy sem akartam, hát annál könnyebb lesz nem elválni. Azonban, ha netalán mégis elválnék és még kétszer nősülnék, a maga nevét új otthonomban akkor is tisztelettel ejtjük ki.

— Köszönöm . . . — pityeregte.

— Ezért nem jár köszönet. Ha akarja, írásban adom, hogy maga nem dög. Sőt.

Asszonyom vállamra borult, úgy zokogott. Ellenállhatatlanul férfiasnak és nobilisnak talált.

A sírás zenéjére Andris is felfigyelt. Két csillogó szemével hosszan nézett reánk.

— Miért sírsz anyuka?

— Fáj a fejem.

— És is mindjárt sírni fogok.

— Miért?

Feje fölött megforgatta a kardot.

— Agyonvágom ezt a dögöt!

Dermedten néztünk össze.

— Miféle dögöt?

— Hát ezt a párnát. Nem tudom kilyukasztani.

Kirobbant belőlem a nevetés.

— No, asszony, nesze neked Megsütheted a fiadat!

Andris is nevetni kezdett. Az anyja is. Trióban kacagtunk. És a legújabb nevetési szisztémát használat nélkül felakasztottuk a szögre.

ORDAS.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala Ferenc József ut 49. Telefon: 32—12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Vasárnap, december 24. Protestáns: Ádám és Éva, róm. kath.: Ádám és Éva, izr.: Teb. 6.

Hétfő, december 25. Protestáns: Karácsony, róm. kath.: Nagykar., izr.: Teb. 7.

Kedd, december 26. Protestáns: István 1. vt., róm. kath.: Szt. István vt., izr.: Teb. 8.

Szerda, december 27. Protestáns: János, róm. kath.: János ap., izr.: Teb. 9.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: „Kossuth" Piac 26. „Reménység", Csapó 22. „Isteni Gondviselés", Petőfi-tér. „Sas", Hatvan u. 70. „Csokonai", Mester 45. „II. Rákóczi", Külsővásártér, Miklós u. sarok. „Mátyás király", Nyilastelep. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy u. 44.

IDŐJÓSLÁS:

A karácsonyi ünnepeken az idő végig hideg marad. Keleten továbbra is erősebb fagy. Nyugaton még lehet kisebb havazás. A szél általában gyengül.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — **12.00:** Déli harangszó az egyetemi templomból. — **12.30:** Hírek. — **1.15:** Időjárás, időjelzés. — **2.40:** Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — **4.45:** Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — **12.00:** Himnusz.

VASÁRNAP, december 24.

9.30: Hirek. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. Szentbeszédet mond P. Szabó Pius tábori esperes. 11.15: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai tempolmból. Prédikál Józan Miklós püspöki vikárius. 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő dr. 2: Gramofonlemezek. 3: A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Buday Barna: „Karácsonykor." 3—3.45: Gramofonlemezek. 3.50: Manchen Mariska gyermekdalokat énekel. 4.30: „Karácsony a Föld déli sarkán„ Halász Gyula előadása. 5: Sporteredmények. 5.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 6.30: „Csendes éj, szent ez az éj". Tóth Tihamér dr. előadása. — 7: Harangszó az Egyetemi templomból. — Utána szünet 8.55 percig. 8.55: Harangszó Betlehemből. Koudela Géza dr. kisérőbeszédével. Közvetités Betlehemből a londoni rádióadóálomás utján — Utána a szent estére való tekintettel, az adás éjfélig szünetel! 12: Éjféli mise a városmajori plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Hudyma Emil dr. szentszéki tanácsos. — Közremüködik a Szent Cecilia-kórus. Vezényel Bárdos Lajos.

HÉTFŐ, december 25.

8.45: Hirek. 9: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. — Szentbeszédet mond P. Bangha Béla dr. Jézustársasági házfőnök. A szentbeszéd mise közben, evangélium után van. 11.30: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. Prédikál Varsányi Mátyás dr. budai lelkész. Énekszámok a Dunántuli énekeskönyvből: 131, 138 és a Himnusz. Énekel az egyházi énekkar Mikus-Csák István vezényletével. Orgonál Weil Endre. 12.35: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 12.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Friedl Frigyes. 2: Gramofonlemezek. 3: Lakner bácsi gyermekszinháza előadása. 4: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 5: „Karácsonyi népszokások itthon és külföldön." Liber Endre előadása. 5.30: Sporteredmények. 5.40: A Szent István Bazilika és a belvárosi főplébániatemplom énekkarainak karácsonyi estje a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Közremüködik a Székesfővárosi Zenekar, Kereszty Jenő és Zsasskovszky József (orgona). Vezényel Demény Dezső és Harmat Artur. 6.40: „Ahol a betlehemi csillag megállott". Megyery Ella előadása gramofonlemezekkel. 7.10: „Beszámoló a rádióhétről" Hollán Péter dr. előadása. 7.25: Bura Károly és cigányzenekara. 8: Móra Ferenc vidám elbeszélése. 8.30: Operettelőadás a Studióból. „Csárdáskirálynő". Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Kálmán Imre. Rendező Kiss Ferenc. Vezényel Vincze Zsigmond. Az I. felv. után: Sport- és ügetőversenyeredmények. 10.45: Hirek. Utána Guttenberg György jazz-zenekara és Veres Lajos cigányzenekara, Kalmár Pál énekszámaival. 11.10: A magyar rádió által a Columbia amerikai rádiótársaság 82 adóállomása részére az est folyamán adott külön karácsonyi magyar üdvözlő müsor viaszlemezének lejátszása.

KEDD, december 26.

10: Egyházi ének- és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomban. — 11.15: Görögkatolikus istentisztelet a Rózsák-terén levő gör. katolikus magyar plébánia-templomból. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 12.30: Gitár-hangverseny. — 1.15: A m. kir. Mária Terézia 1 honvédgyalogezred zenekara. — 2.15: — 3: „Leányok a jövő küszöbén." — „Rádiókrónika". Elmondja Papp Jenő. Törökné Kovács Hermin előadása. —

Most:
3 lámpás (2 + 1) hálózati
Rádió
egybeépitett hangszóróval
P 60.—-tól
4 lángu modern nagyon szép
Csillár 12.60-tól
Standard, Orion, Philips, Telefongyár stb. rádiók a legnagyobb választékban előnyös részletre.
Csere - javitás - modernizálás
KATZ ANDOR
cégnél
Piac ucca 60. sz.

3.30: Népszerü lemezek. — 4.30: „A sziv költője." Edmondo de Amicis centennáriuma. Radó Antal előadása. 5: Cselényi József magyar nótákat énekel. Kiséri Magyari Imre és cigányzenekara. — 6: „Karácsony." Néprajzi közvetités Szanyból. Vezeti Paulini Béla. — Amennyiben a téli időjárás a közvetitést lehetetlenné tenné: rendkivüli gramofonhangverseny. — 6.50: Sporteredmények. — 7: Lehár-egyveleg. — A bécsi rádióállomás müsorának közvetitése. — Vezényel Lehár Ferenc. — 8.35: „Hazafiasság és hazaszeretet." Márkus László előadása. — 9.05: Trió. — 10.15: Hirek. — 10.25: Rigó Jancsi és cigányzenekara. — 11: Horváth Loránd dr. angolnyelvü előadása a magyar karácsonyi népszokásokról. Gramofonlemezekkel.

SZERDA, december 27.

6.45: Torna. Utána gramofonlemezek. — 9.45: Hirek. — 10.01: A prókátor, orvos, borbély és kalmár egy hajdani prédikációban. — A köhögésről. (Felolvasás.) Közben gramofonlemezek. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Bertha István szalonzenekara. — 2.40: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhirek. — 3.30: A rádió diákfélórája. „Hogyan él az olasz diák." — 4: Asszonyok tanácsadója: Arányi Mária előadása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — 5: Tót ezredek hőstettei a világháboruban." Julier Ferenc előadása. — 5.30: Gramofonlemezek. — 6. Gallerani Bonaventura olasz nyelvoktatása. — 6.30: Lugossy István tárogatózik, zongorán kiséri Polgár Tibor. — 7: Munkásfélóra. — 5—7.30: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes. — 8.40: „Hej, az a nóta." Két vidám zenés egyfelvonásos. Irta Szilárd János. — Rendező Gyarmathy Sándor. — 9.40: Hirek. — 10: Kurina Simi és cigányzenekara. — 11: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó.

◆◆◆

— **Ne tegyen rossz fát a tüzre,** mert jó minőségüt is kaphat Gabányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafütéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

— **Házasság.** Vajda Erzsébet (Debrecen) és Rosenthal Rezső okl. vegyészmérnök (Budapest) házasságot kötöttek.

— **Doktorrá avatás.** A debreceni tudományegyetemen szombaton délben avatták az orvostudományok doktorává Grosz Györgyöt, a jeles belgyógyász, dr. Grosz Pál fiát, aki a reprezentáns zsidó ifjúsági egyesület, a MIEFHOE-nek közkedveltségben álló társelnöke. Grosz György kiváló képzettségü tagja volt az egyetemnek, aki egyéni tulajdonságai miatt is széles körben örvend tiszteletnek és szeretetnek. A fiatal doktort számosan keresték föl szerencsekivánataikkal.

— **Esküvő.** Dr. Róth Miksa és Neumann Juci f. hó 24-én, vasárnap délután 1 órakor Hatvan u. 17. sz. alatt tartják esküvőjüket, melyre rokonaikat és jó ismerőseiket ezúton tisztelettel meghivják. (Minden külön értesités helyett.)

— **Karácsonyi mesedélután a KIE-ben.** December 24-én, vasárnap délután 4 órakor gazdag müsorú karácsonyi mesedélutánt rendez a KIE Piac ucca 36. szám alatti helyiségében. Gyönyörű ének- és zeneszámok, karácsonyi történetek és érdekes jelenetek kerülnek színre. Minden gyermeket szeretettel várnak.

— **Kalapok** javitását, alakitását legolcsóbban Dalmi kalaposnál, Püspöki palota, második udvarban.

— **Uj üzlet!** Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

— **Szőrme bundák,** mindenféle szücs áruk legolcsóbban Kőváry szücsmesternél, Bika bérház.

A KORONA festéküzleteiben, Piac u. 10., Petőfi-tér 6., mindenféle háztartási, illat- és piperecikket január 1-ig

10—12%-kal

olcsóbban vásárol, mert a kefeárút kivéve, a fázisadó következtében mindezek a cikkek megdrágulnak.

— **Új ügyvéd.** Örömmel értesülünk, hogy dr. Mihály György, a debreceni úri társaság szimpatikus fiatal tagja, Budapesten kitűnő sikerrel tette le az egységes bírói és ügyvédi vizsgát. A fiatal ügyvédet számos barátja és ismerőse kereste fel jókivánságokkal.

— **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javit Orbán, Piac ucca 7. az udvarban.

— **Részletfizetésre** készitem fürdőszoba, viz-csatorna, gáz és központi fütési munkálatait. Mintaraktár: Szent Anna u. 8. Telefon: 19-37. Gyenes.

— **Doktorrá avatás.** December 22-én Gellmann Lászlót a szegedi egyetemen a jogtudományok doktorává avatták.

— **Ingyen karácsonyi csomagolást** adunk a nálunk vásárolt bármilyen ajándéktárgyra. Nagy engedmények, legnagyobb választék, legolcsóbb árak! Vasárnap egész napon nyitva! Papp Lajos illatszertára, Csapó ucca ötvennyolc.

— **Regények, könyvek** gyermekeknek karácsonyra nagy választékban Kultúra antikváriumban, Szent Anna 3.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

DECEMBER 25. PÉNTEK. A központi választmány megállapitja, hogy Debrecennek a jövő évre 6878 választója van.

Kovács József polgármester karácsonyi interjujában a második sinpár kiépitését, vagy a füzesabonyi vonalon a forgalom emelését, a krematórium felállitását, amellyel Magyarországon példát akar statuálni, a gázgyár kibővitését, az öntüzbiztositást, a városi takarékot, az adózás rendezését, a csatornázási és vizvezetéki müvek befejezését, az épitkezési és uccaszabályozási szabályrendelet megalkotását, a debreceni egyetem felépitését, a dobreceni kulturpalota felépitését, a rendőrkerületi parancsnokság létesitését, a pénzügyi és a rendőrségi palota felpitését tartja szükségesnek.

Lókody József eljegyezte horcbhegyi Sinay Rózsikát.

Dr. Miklós Ármin ügyvéd irodáját megnyitotta.

A karácsonyi számba irtak Csiky Lajos akadémiai tanár, Zoltay Lajos, Szabolcska Mihály, Tassy Miklós, Vértessy Gyula, Zih Sándorné, Bodor Aladár, Zivuska Andor, Szini Péter, Gál Zoltán, Kuthi Sándor, Király Péter, Zöldy Marci, Petrus Jenő, Pető Imre. í

1913. **DECEMBER 25. SZOMBAT** Örömmel közli a lap, hogy a 7. Vilmos huszárezredet nem viszik el Debrecenből.

A király dr. Tóth Aurél törvényszéki bírót ítélőtáblai bírává nevezte ki.

1923. **DECEMBER 25. KEDD.** Dr. Baltazár Dezső vezércikket irt. Dr. Hegymegi Kiss Pál a készülő törvényjavaslatot támadja. Thury Levente az Egyetemi Körnek Ady ellen történt állásfoglalása ellen irt cikket. A városi tanács három havi indemnitást kért. Egy cikk a husfogyasztás nagy visszaesését mutatja ki. Ungár Jenő vezérigazgató a stabil koronáról és a tőkeelhelyezésről cikkezett. Szathmáry Zotlán tárcát irt.

A református egyházkerület elnöksége aláirta a Füvészkert átengedéséről szóló megegyezést.

A karácsonyfa ünnepélyek sorában a Paronage Egyesületben dr. Baltazár Dezső mondott beszédet, Timár Ila énekelt, a Máv. műhelyben Farkas Győző ev. lelkész, a póstás nőtisztviselők ünnepélyén Demkó Jenő főigazgató, a villágitási vállalat ünnepélyén Rimanóczy Béla és dr. Vásáry István tanácsnok szóltak.

Schwarcz Böske és Kurz Ferenc, Kellner Lili és Sorónyi Géza jegyesek.

1908. **DECEMBER 26, 27, 28. SZOMBAT, VASÁRNAP, HÉTFŐ.** Ünnep utáni lapszünet.

1913. **DECEMBER 26, 27. PÉNTEK, SZOMBAT.** Ünnep utáni lapszünet.

1913. **DECEMBER 28. VASÁRNAP.** Hosszan ismerteti a lap a másnap kezdődő skizma per anyagát és szereplőit, köztük Elek atyát: Kabalyuk Sándort.

Dr. Baltazár Dezső püspök hosszu betegség után ismét megkezdte hivatali működését, de még csak a lakásán.

1923. **DECEMBER 26, 27.** Ünnep utáni lapszünet.

1923. **DECEMBER 28. PÉNTEK.** Bagdi Kálmán, aki lelőtt egy detektivet, meg akart szökni a fogságból, de elfogták és vasraverve visszavitték.

Silber Piroskát eljegyezte Fellner Ferenc.

A földi Takarékpénztár Debrecenben

mint a
PESTI
MAGYAR
KERESKEDELMI BANK
leányintézete.

Alapittatott: 1872.

A Debreceni Müpártoló Egyesület kiállitása

Karácsonyi kiállitást nyit meg a Debreceni Müpártoló Egyesület ma délelőtt 11 órakor a Déri-múzeumban. A tárgymutató sorrendjében a következő festők és szobrászok vesznek részt munkáikkal: Balczer György, Bánszky Tamás, Dienes János, Hrabéczy Ernő, Kampler Kálmán, ifj. Kovács János, Magi Zoltán, Nagy Ferenc, Nagy Sándor János, Pálfy József, Toroczkay Osvald és Vincze István. Kamplert kivéve mind ismert nevek Debrecenben, akiknek müveivel sokszor találkozott a müpártoló közönség debreceni tárlatokon. A kilencven kép között sok értékes alkotás van tájképben és figurálisban egyaránt. Különösen jól esik gyönyörködnünk sok munkában azért is, mert keresetlen, de alapjában átérzett természetet találunk bennük. Egyéni meglátás és értékelés jellemzi a munkák javarészét. A gondos rendezés lehetővé tette, hogy egész finom összhangban tartott képek is teljes érvényre jussanak erőteljes vagy sötét tónusban tartott munkák mellett. Vannak egészek kiemelkedő értékek, de akad néhány gyengébb is. — Szigorúbb bírálattal ezt a néhány csorbát is ki lehetne köszörülni. A részletesebb ismertetéssel még foglalkozni akarunk s azért most csak az általános benyomással számoltunk be.

Ezzel a kiállitással kapcsolatban rendezi a D. M. E. a sorsolást is, amelyen az egyesület minden tagja részt vesz tagsági jegyszámával. Sorsolásra kerülnek: 1. A kiállitott munkák közül tetszés szerint választott kép vagy szobor, amelynek árából 120 pengőt a D. M. E. fizet ki. 2. A kiállitott munkák közül tetszés szerint választott kép vagy szobor, amelynek árából 85 pengőt a D. M. E. fizet ki. 3. Kovács János „Balaton" című képe. 4. Szép Béla fafaragó iparművész faragott tükörkerete.

A kiállitás január 4-én este zárul. Addig ünnep első napjának kivételével minden nap délelőtt 10—1 és délután 4—7-ig van nyitva.

— **LAPUNK legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt csütörtökön reggel jelenik meg.**

— **Gönczy úriszabó,** Piac u. 60. Kitűnő szabás, jó munka, olcsó árak.

— **Hosszú doublé kabát pengő 14.80** a Budapesti Férfiruha Áruházban, Csapó u. 6.

— **Gyermek korcsolyázó verseny.** Igen szépnek igérkező gyermek korcsolyázó verseny lesz e hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Bika melletti, Piac ucca 9. szám alatti jégpályán. Ez a széltől védett és kényelmes melegedővel ellátott jégpálya eddig is kedvelt szórakozóhelye volt — már csak központi fekvésénél fogva is az intelligens gyermek-ifjúságnak. A verseny iránt nagy az érdeklődés. A versenyre lehet a vezetőségnél szombat déli 12 óráig jelentkezni. A versenyen csak 14 éven aluliak vehetnek részt. Sport korcsolyázók bemutatót fognak tartani, amelyen szebbnél szebb produkciókban lesz része a megjelenteknek. Ezen jégünnepélyre ezúton is felhivjuk a figyelmet.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Bőröndöt,** retikült, aktatáskát legolcsóbban a készitőnél, Feuermannál vehet, Piac u. 26. Passage.

— **Dr. Baranyi János zongoraművész és az új debreceni „Hangverseny Zenekar" bemutatkozó hangversenye** január 9-én este 8 órakor lesz a Bika-szálló nagytermében. **Dr. Baranyi,** akinek kiváló művészetéről úgy a külföldi, mint a budapesti sajtó legnagyobb elismeréssel irt, a debreceni közönségnek Beethoven és Liszt zongoraversenyeivel mutatkozik be. A 60 tagú zenekar, amely a m. kir. **„Bocskay" 11. hajdúezred** zenekarából, a Zenede művésztanáraiból, végzett és felső osztályú növendékeiből alakult, **Wagner és Rossini** müveket ad elő **Halász László,** a bécsi Volksoper kitűnő karmesterének vezényletével. Jegyek: 80 fill.—4 P-ig Méliusz könyvkereskedésben válthatók. Zenekari tagoknak 20% engedmény.

METEOR
MOZGÓSZÍNHÁZ

Vasárnap:
„NÁSZÚT HÁRMASBAN", Brigitte Helm attrakciója. — Megelőzi: „Stan, Pan, a szerelmes ördögök", Stan, Pan vígjátékslágere. Előadások: fél 3 és fél 5-kor.
Hétfőn:
„SANGHAY EXPRESS", Marlene Dietrich, Clive Brook világfilmje. — Megelőzi: „Okos légy". — Előadások: 3—5—7—9 órakor.
Kedden:
„SEVERIN KAPITÁNY", a legizgalmasabb világfilm Várkonyi Mihály főszereplésével. — Megelőzi: „Dilettáns fogorvos", Szőke Szakáll főszereplésével. Előadások: 3-5-7-9 órakor.

— „A zöldszemű ördög" című izgalmas regényünk mai folytatása anyagtorlódás miatt elmaradt.

— A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének vígalmi gárdája e hó 26-án, karácsony második napján fél 6 órai kezdettel tánccal egybekötött karácsonyfaünnepélyt rendez, amelyre igen szép műsort állított össze és amelyre szeretettel hív és vár minden érdeklődőt a rendezőség.

— Bársonygalléros télikabát 29.—, fekete zakó öltöny 29.—. Budapesti Férfiruha Áruház, Csapó u. 6.

— Böröndöt, retikült legolcsóbb árban készít, alakít Szilágyi, Simonffy u. 5., tejpiac.

— Gazdálkodó ifjak tánctanfolyama a Koronában január 8-án kezdődik, 13-án táncvizsga. Schaff, tánctanár.

— Gregor úriszabóságát Darabos uccáról Püspöki palotába helyezte át. Ölönyöket, kabátokat előnyös árak mellett készít.

— Oly vakító világosság van Csapó ucca ötvennyolc szám alatti kirakatnál esténként, hogy mindenki megáll és megnézi azt az óriási, huszonöt kilós gyertyát, amely Papp Lajos illatszertárának gyönyörű kirakatában látható, szebbnél szebb árukkal körülvéve. Érdemesnek tartjuk a megtekintését. Ön is nézze meg!

— Karácsonyi táncestély a Koronában, első napján reggelig táncvizsgával. Belépődíj 80 fillér. Másodnapján össztánc.

— A Déri-múzeum 24-én, azaz vasárnap és 26-án, karácsony másodnapján délelőtt 9—1 óráig ingyen tekinthető meg. A közművelődési könyvtár 23-án déltől zárva. 27-én, szerda reggel 9 órától nyitva.

— Egy évszázad a hóban. 1833 december. Korán kezdődött a tél. Egy-kettőre havasak lettek az útak és csak szánon lehetett közlekedni. Őrült az ember, ha nem kellett kimozdulni a házból. A világon a legnagyobb változások történhettek, háborúk, földrengések, fejedelmek halála, semmi sem jutott el hozzájuk. Egész tavaszig, mik el nem olvadt a hó, míg meg nem szikkadtak a sok sártól az útak. — 1933. december. Korán kezdődött a tél. Egy-kettőre havasak lettek az útak és az autók sem tudtak járni. A hó folyton esett. Hiába kotorták a hóekék, míg az úton végighaladtak, az elején újra kezdhették. A hó reggelre pedig a falusi házak ablakáig ért. Az emberek a házakban ezzel nem sokat törődtek. Mindenki elvégezte a rendes napi munkáját és ha az eltelt, szórakozásra is nyilott alkalma, hiszen ha az útak járhatatlanok voltak is, a posta és újságok el-elmaradtak, azonban a háztetőre kifeszített antenna legyőzött minden akadályt, minden mozgási korlátozást és azonnal hallhatóvá tette a jó Orion rádión keresztül mindent, ami az egész világon történik. Egy Orion rádión keresztül az egész kontinensen szelektíven vehetjük a híreket, zenét, szórakozhatunk a legeldugottabb fészekben, a hótól eltemetett házakban.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni
tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31—32.
A hires Ózdi szén nagyraktára. — Olcsó, jó berentei szén kapható.

A debreceni helyőrség szombaton hatszáznál több szegényt vendégelt és ajándékozott meg élelmiszeres és ruhás csomagokkal

A Péterfia uccai laktanya udvarán szombaton délután lélekemelő szép ünnepélyt rendeztek a hadiinségesek részére. Kétméteres hatalmas karácsonyfa körül gyűltek össze a szegény hadiárvák, hadiözvegyek, hadirokkantak, akik meghatva hallgatták *Asbóth* Gyula ág. ev. honvédlelkész ünnepi beszédét. A hajdúezred zenekarának számai után kiosztották az ajándékcsomagokat 545 inséges részére. Minden csomagban volt mákos kalács, nagy darab szalonna, tepertő és egy-egy csomag kristálycukor. A színes ruházatú inségesek között 50 ruhás csomagot osztottak ki. Az ajándékcsomagok szétosztása után minden inséges nagy adag kenyeret és egy-egy nagy csajka gulyásost kapott a laktanya konyhájáról. A meleg ételből nagyon sok nem hadiinséges is kapott, akik boldogan hordták el az üstökben visszamaradt ételt.

Az ünnepély lefolyása alatt a hatalmas udvaron nagy kokszkályhákat állítottak fel és azok tüzénél melegedtek az inségesek százai.

Az ünnepséghez — a tiszti és altiszti kar pénzbeli adományán és egyesek természetbeni külön adományán kivül — önzetlen és megértő jószívüséggel adományoztak:

Pávay József hentes 400 adag szalonnát és tepertőt, Debrecen sz. kir. város gázgyára 2 mázsa koksz fűtőanyagot, a m. kir. élelmező raktár 300 darab (1200 adag) kenyeret, Stark és Kupferstein cég 1 darab karácsonyfát. Szabados György 12. gy. ezredbeli őrmester egy hattagú inséges családot e hó 19-én és 20-án disznótoros vacsorával és ebéddel látott el és ugyanezt a családot karácsony napjára is meghívta étkezésre.

Az adományok és egységcsomagok elosztásának gondos előkészítő munkálatait *Bugaryn-Horváth* Gyula alhadbiztos végezte, lelkes altisztjeinek segítségével.

A csapókerti egyházrész karácsonyi szeretetünnepélye

A csapókerti egyházrész karácsonyi szeretetünnepélye a gyülekezeti otthon nagytermében folyó hó 24-én, azaz vasárnap délután 1 órakor lesz. Alkalmi beszédet mond Halász András, az egyházrész vezetőlelkésze, utána egy pár szavalat következik, mely után kezdetét veszi a karácsonyi szeretetajándékok kiosztása. A segélyezettek száma mintegy 250 lesz.

Kézimunkához csak „FUTÁR" védjegyü gyapjufonalat használjon.
Világmárka.

— Száz grammos díszüveg eredeti legfinomabb kölnivíz kettő pengő nyolcvan, szép karácsonyi ingyen csomagolásban Papp Lajos illatszertárában, Csapó ucca ötvennyolc.

— A postaaltisztek karácsonyi teadélutánja. Karácsony másodnapján, kedden délután 5 órakor a postaaltisztek nejei műsorral egybekötött teadélutánt rendeznek a Varga ucca 42. szám alatti székházban. A műsoron szerepelnek: Tóta Katóka, ifj. Papp Lajos, ifj. Tóta József, Sebestyén Jenőné. Műsor után tánc reggelig. Belépődíj nincs.

— Nagy Gyula műhimző, Bika épület. Vállal monogramhimzéseket, függönyök himzését, összeállítását legolcsóbban.

— Sítanfolyam. Értesítjük a sítanfolyamra jelentkezett és még résztvenni szándékozó hölgyeket és urakat, hogy a kiképzés vasárnap, hétfő és kedden délelőtt lesz fél 9—10 óráig s az oktatást Hadházy Dezső testnevelési tanár fogja megtartani. Találkozás mindhárom nap félelőtt fél 9 órakor a nagyerdei jégpálya melegedőjében.

— Gobelint, perzsa szőnyeget festessen a Kézimunkaiparban. Csapó u. 39. sz. Előrajzolás legújabb minták után filléres árakon.

— Legszebb ajándékot nyujt egy Gisser fénykép. Piac 46., Szent Anna sarok.

— Fontos! hogy ajándék beszerzése előtt tekintse meg választékos lorgnon-, látcső-, szemüvegraktáramat. **Cserép Sándor** látszerész, Piac u. 21.

— Egy előkelő iparvállalat közérdekű akciója. Érdekes közérdekű kultúrpropagandát folytatott le a karácsonyi vakáció előtt a debreceni leányiskolákban egyik legelőkelőbb magyar iparvállalat, a 102 éves Hutter szappangyár, egy erősen reformokra szoruló háztartási teendőnek, a nagymosásnak egyszerűvé tétele érdekében. Jellemző a vállalat közismert jóízlésére, hogy a teljesen altruista előadások folyamán gyártmányait: az „Aszszonydicséret" áztató szert, az új, tökéletesített Hutter-szappant, az egészen újszerű ABC szappant és a Radion oxigéneo fehérítő szert, mint a korszerű mosás legalkalmasabb eszközeit éppen csak megemlítették. Az előadás után a növendékek kis mintákat kaptak a cég gyártmányaiból.

HIRDETMÉNY.

A városi fürdőben vasárnap, folyó hó 24-én reggeltől délután 4 óráig melegvíz s tekintettel a karácsony estére, délután 4 órától zárva. Hétfőn, folyó hó 25-én egész nap melegvíz. Kedden, folyó hó 26-án délelőtt melegvíz, délután uszodavíz.

A téli idény alatt minden hétfőn és csütörtökön egész nap meleg víz áll a közönség rendelkezésére.

Polgármester.

Belvárosi Takarékpénztár R. T. Budapest debreceni fiókja

TELEFON:
19—52, 28—40, 21—25

Debrecen törvényhatósága is üdvözli gróf Bethlen Istvánt és Eckhardt Tibort a külföldön elért sikereikért

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombaton délelőtt kisgyűlést, majd ezt követően közgyűlést tartott báró *Vay* László főispán elnöklete alatt. A közgyűlést szükségessé tette az, hogy még ez évben egyes ügyeket, így a bizottságok újjáalakítását el kellett intézni.

A napirend előtt dr. *Szentpéteri Kun* Béla szép beszédben emlékezett meg gróf Bethlen István és Eckhardt Tibor külföldi sikereiről a magyar igazság felderítése érdekében. Beszéde végén kérte a főispánt, hogy a törvényhatóság köszönetét, háláját és elismerését tolmácsolja a két kiváló államférfi előtt.

A főispán kijelentette, hogy a felkérésnek szívesen tesz eleget és indítványára a közgyűlés kimondta, hogy a felszólaló beszédét teljes terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatja.

Négy bizottság került újjáalakítás alá. A névszerinti szavazás eredményeképpen a közigazgatási bizottságban megüresedő öt tagsági helyre került: *dr. Rásó Sándor, dr. Brunner Lajos, dr. Magoss György, dr. Nagy István és Öry István.*

Az igazoló választmány tagjai lettek: *dr. Debreczeni Barna, dr. Hódy Béla, dr. Kölcsey Sándor, Márk Endre, dr. Ménes Lajos, dr. Nyiri Ernő, dr. Tervey Tamás, dr. Tóth Lajos.*

A számonkérő szék tagjai lettek: *dr. Debreczeni Barna és dr. Sz. Kun Béla.*

A kijelölő bizottságba megválasztattak: *Jóna István és Kardoss Gyula* rendes tagok és *dr. Fényes Jenő* póttag. A főispán a maga részéről kinevezte *dr. Magoss Györgyöt és dr. Debreczeni Barnát* rendes és *Bessenyei Gyulát* póttagul. A polgármester kinevezte *dr. Versényi Tibort* és *Balogh Istvánt* rendes és *Rickl Lászlót* póttagul.

Hosszabb vitát idézett elő a kisgyűlés ama javaslata, hogy a város lépjen be tagul a TESz-be. Ezt *Zöld Aladár* ellenezte, mert szerinte a TESz politizál. A közgyűlés végül is több hozzászólás után kimondta, hogy tagul belép a TESz-be.

Ugyancsak hosszabb és sok helyen szenvedelmes vitát és a személyes kérdésben történt felszólalások sorát provokálta a több oldalról beadott amaz indítvány tárgyalása, hogy a kisebb fizetésű tisztviselők karácsonyi segélyt kapjanak. Az előkészítő bizottságok azt javasolták, hogy mivel a város házipénztárában erre a célra fedezet nincsen, a közgyűlés ne szavazzon meg karácsonyi segélyt. *Pányoki* Lajos és dr. *Fényes* Jenő a segély megadása mellett érveltek.

A tárgyhoz még *Öry* István szólt hozzá élesen tiltakozva, hogy a karácsonyi segélyt a közgyűlés megszavazza, míg *Zöld* Aladár a segély megadását követelte azzal, hogy a 200 pengőn aluli tisztviselők és csak egy havi fizetés felét kapják. Ellenezte a segély *Rásó* Sándor is, míg végre a közgyűlés nagy szavazattöbbséggel elvetette a karácsonyi segély megadására vonatkozó indítványt.

Néhány kisebb tárgy után kimondta a közgyűlés, hogy a Dóczy József ucca nevét Csanak József uccára változtatja és egy másik uccát nevez el Dóczy Józsefről. Ezzel a közgyűlés — miután a főispán a bizottsági tagoknak boldog ünnepeket kívánt — délután két órakor véget ért.

— Megnyilt Gabányi posztó üzlete Piac ucca 1. alatt. Gyapjúszövetek legolcsóbb árban.

— Ne felejtse el! Vasárnap, ma este hat óráig nyitva van Papp Lajos illatszertára, Csapó ucca ötvennyolc.

— **Rádió, csillár,** villanycikkek bámulatos olcsón **Báránynál,** Szent Anna 1. Dísztárgyak javíttatnak.

— **Hozza Ön is el** kölnivizes üvegét, újra adjusztáljuk ingyen. Olcsón megtöltjük. Óriási választék, kiváló minőségek. Eredeti Rózsa centifólia, Habanita, Réve dor kölnivizek kimérve is. Vasárnap egész nap nyitva! Papp Lajos illatszertára, Csapó ucca ötvennyolc.

— **Legalkalmasabb karácsonyi** ajándékot férfiak részére Schwartz pipásnál, a Bika-hallban vásárolhat. Szívott pipákat veszek.

— **Medgyesy Ferenc „Ülő nő" című szobrát megvásárolta az állam.** A Szinyei Társaság idei téli tárlatán a kultuszminisztérium 2000 pengőért megvásárolta Medgyesy Ferencnek, a nagynevű debreceni származású szobrásznak „Ülő nő" című szobrát. A kitüntetés számba menő vásárlás híre nagy örömet okozott Medgyesy Ferenc debreceni tisztelőinek s különösen az Ady Társaságnak, amelynek a nagy magyar szobrász kezdettől fogva lelkes tagja és egyik legfőbb büszkesége.

— **Kolozsvári hölgyfodrász specialista.** Művészi viz- és vasondulálás, hajvágás, hajfestés legujabb módszerrel. Villanyondulálás, **gép nélküli** tartós ondulálás. Olcsó bérletrendszer. Rózsa ucca 3.

— **Új virágüzlet, Piac 83.** Mindenféle virágok, csokrok, koszorúk, gyümölcsfák olcsón kaphatók.

— **Karácsonyi ajándékul** készíttessen egy gyönyörű fényképet az „Unió" műteremben, Svetits-palota, Piac u. 43., az udvarban. Műterem állandóan fűtve!

— **Az Üvegkereskedelmi Rt.** szombaton este számolta össze a kirakataira leadott szavazatokat és kiderült, hogy az 1. számú kirakat kapta a legtöbb szavazatot. A szavazók közül nyertek a következők: 1. Tóbiás Istvánné, József kir. h. u. 24. 2. Szigethy Flóra, Piac u. 70. 3. Nagy Zsuzsánna, Arany János u. 13. 4. Szalay Károlyné, Vígkedvű Mihály u. 54. 5. Tiller Károlyné, Péterfia 51. 6. Marsi Jánosné, Péceli u. 6. 7. Kovács Károlyné, Eötvös u. 9. 8. Dr. Tarr Lajosné, József kir. h. u. 32. 9. Böszörményi Kálmán, Maróthy György u. 13. 10. Nyiri Margit, Eötvös u. 104. 11. Ábrahám László, Vígkedvű M. 21. 12. Börcsök Lajos, Erzsébet u. 77. Az Üvegkereskedelmi Rt. kéri a nyerteseket, hogy vasárnap délután 6 órakor fáradjanak be az üzletbe a nyeremények átvétele céljából, aki vasárnap nem jöhet, az szerdán veheti át a nyereményt.

— **Tízféle** jobbnál-jobb köszénben válogathat legolcsóbb ár mellett Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon: 29-82.

— **A kőművesiparosok szakosztálya** e hó 29-én, pénteken délután fél 4 órakor az ipartestület helyiségében a szakosztály minden egyes tagját érdeklő igen fontos ügyekben ülést tart.

— **Kevés a pénze?** Ezért is vehet ékszert, órát, dísztárgyat Halász ékszerésznél.

— **Gyönyörü** modern kaukázusi dió teleháló már 350 pengőtől Szántónál, Piac 81.

— **Karácsonyi műsoros délután a Csapókertben.** Karácsony első napján, hétfőn délután a csapókerti ref. Olvasókör műkedvelő gárdája öt órai kezdettel műsoros délutánt rendez. A terem kellemesen fűtve. Mindenkit szeretettel meghív a rendezőség.

— **Figyelem! Illatszerek,** ajándéktárgyak árai karácsonyra leszállítva. Bármilyen hozott üveget olcsón megtöltünk, ingyen adjusztálunk karácsonyi csomagolásban. Vasárnap egész nap nyitva! Papp Lajos illatszertára, Csapó ucca ötvennyolc.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagokat a **Köztisztviselők** árudáiban. Figyelje kirakati árainkat!

— **Karácsonyfa** díszek megszokott olcsó **Springer** árban, meséskönyvek, képeskönyvek mesés olcsón **Springer** könyv-, papír-, fényképészeti szaküzletében a főuccán.

— **Karácsonyra** olcsó villanyondulálás Paula hölgyfodrásznál, Piac u. 9., emelet. Tanuló felvétetik.

— **Karácsony előtt** mélyen leszállított árban dió hálószobák 280 pengőért, ebédlő berendezések 500 pengőtől és konyhaberendezések. Fenyvesi bútorüzlet, Kistemplombazár.

— **Az óriásadó** már megkezdte rendszeres működését. A szakemberek és a nagyközönség meggyőződhetett arról, hogy egyforma rendszereknek mily nagy az előnye. Ugyanis úgy az óriásadó, mint pedig a TRT. Super Olimpikon készülék egyezően Standard rendszerű. Rádióvásárlásnál ezen előnnyel feltétlenül számolni kell és ha biztosítani kívánja, hogy az óriásadó mellett szelektív külföldi vétel lehetősége legyen, úgy csak a Standard rendszerű TRT. Super Olimpikont választhatja.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

Műsor:

VASÁRNAP délután fél 4 órakor: **Kecske Pepi, Hüvelyk Matyi.** (Gyermekelőadás.

HÉTFŐ délután 3 órakor: **Fehérvári huszárok.** — Délután 6 órakor: **Egy csók és más semmi.** — Este 9 órakor: **Dubarry.**

KEDD délután 3 órakor: **Kék lámpás.** — Délután 6 órakor: **Áprilisi vőlegény.** — Este 9 órakor: **Dubarry.**

SZERDA: **Dubarry.** (B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK délután fél 4 órakor: **Ember a híd alatt.** (Zóna.) — Este 8 órakor: **Dubarry.** (A. bérlet.)

PÉNTEK: **Dubarry.** (C. bérlet.)

Az ünnepekre való tekintettel A) bérlet kivételesen 28-án, csütörtökön.

reket, ruhadíszeket párisi modellek után készít. Ékszerek, órák, ékszerutánzatok nagy választékban, raktáron. Olcsó árak! „Ékszerház", Piac u. 40.

Dubarry

Végre egy igazi operett. Régi fajta és mégis modern. Hatan készítették ezt a darabot, hat ember adta bele lelkét, szívét és tudását: s a mű sikerült. Tele van édes poézissel, kedves romantikával, sőt kegyetlen szerelemmel, friss, zamatos ötletekkel, bűbájos melódiájú muzsikával: kell-e még több ahoz, hogy a közönség meg legyen elégedve?

Dubarry marquise szerelmi élete a legfrappánsabb fordulatokkal és legízesebb ötletekkel fűszerezve perdül le előttünk. Az egyszerű párisi varroda munkaasztaa mellől indul el a szentimentális kis varrólány regénye s életének hajója a kolduskölto rongyos takarójú ágyán, a grófi kastély termein és a találkahelyek romlott levegőjű szalonján keresztül végül is a király hálószobájában köt ki. De amikor a sok lelki megrázkódtatás után, szinte végzetszerűen elérkezik a király budoárjába, Dubarry marquise már nem a szentimentális varrólányka többé. Megedzette az emberi lelkek aljassága és visszás morálérzéke s teljesen hidegen omlik bele a király karjaiba. Am a nüánszaiban is precizen kidolgozott operett nem elégszik meg ennyivel, tovább halad az úton, felvetíti a lelkileg megkínzott asszony belső forrongásait, néhol eltévelyedéseit, amíg végül aztán Dubarry asszony egy titokzatos lángtól felhevítve pathetikusan és igazi szerelemmel szédül a király ölébe.

És mindezt egy aranyos szövésű mese mondja el, nagyszerűen aláfestett muzsikával.

A színészek minden tekintetben elsőrangút produkáltak. **Hajnal Margit** Madame Dubarryja élményt nyujtott a közönség számára. Tele szívvel-lélekkel játszott és élt a színpadon ez a talentumos fiatal színésznő, finom és nyugodt mozdulatai hatásosak voltak, lágy és meleg színezésű szopránja pedig magas énekkultúráról tanuskodott. **Jatzkó Cia** most is ép olyan üde és eleven, mint máskor, **Halassy Mariska** mulatóhelytulajdonosnője pedig át van itatva frappánsul kipoentírozott cinizmussal. **Fáskerthy Mária** éppen úgy csillogtatta humorát, mint máskor. **Sólyom Győző** férfias és közvetlen, **Bende László** Dubarry grófja pedig átfontolt és helyes elgondolású alakítás. **Kormos Ferenc** kiapadhatatlan komikuma állandó derültségben tartotta a nézőteret, **Thuróczy Gyula** pedig biztos kézzel fogta szerepét. **Szokoly Gyula** fürge és temperamentumos, **Bányai Ferenc** meglepő karrikirozó készségről tett tanuságot. **Lányi Alfréd** ügyes.

A rendezés végig egyenletesen vezette az előadást s ez újból **vitéz Jakabffy Dezső** szakavatottságát dícséri. A dekorációk ízlésesek és elegánsak.

Jatzkó Rezső mindvégig lendületesen dirigálta a jól működő zenekart.

R. Gy.

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában,** a keleti pályaudvarral szemben. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Angol Magyar Bank Rt.

debreceni fiókja.

Alaptőke és tartalékok 41 millió pengő.

*

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával.

A SZINHÁZ KARÁCSONYA!

MA, vasárnap délután fél 4 órakor olcsó helyárak

Minden jó gyermek a színházban legyen! — **Színpadi gyönyörű hintán — hintázhat!** és élvezheti míg a Jézuska otthon elkésziti a **Karácsonyfát**

a Kecske Muki és Hüvelyk Matyi gyönyörü gyermek darabokat!

Ez a legszebb ajándék!
Karácsony elsőnapján hétfőn délután 3 órakor
Fehérvári huszárok
6 órakor: **Egy csók és más semmi**
9 órakor: **DUBARRY**

Karácsony másodnapján kedden: délután 3 órakor
Kék lámpás
6 órakor: **Áprilisi vőlegény**
9 órakor: **DUBARRY**

A 3 és 6 órás előadások olcsó és a 9 órás rendes helyárak mellett!

Minden este a világ legnagyobb sikere

DUBARRY kerül szinre.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Közvetitőt
kizáró hirdetmény. Feleségül veszem kölcsönös megtetszés esetén azon hölgyet, ki 64.000 pengős örökségi terhemet rendezi, ennek ellenében 2 emeleres bérházam fele tulajdonjogát nevére iratom. Válaszokat címmel, névvel, fényképpel, ismerkedés megjelölésével dr. Balogh Sándor magánbirtokos, Debrecen. Csokonai ucca 30. címemre kérem. 490

Megnősülök,
ötvenes vagyonos tisztviselő, tizenötezerre reflektálok, azt ingatlannal biztositom. 30—40 évesektől. „Jó embernek" jeligére kérek leveleket. 496

Levelezés

Bagolyvár
az úri közönség kiskorcsmája. Híd ucca 14. 2999

Betöltendő állás

Ügyes
manikürös nő kerestetik. Piac ucca 44. Magda kozmetika. 3234

Pékségben
önállóan dolgozó segéd azonnalra felvétetik. Szepességi u. 47. 531

Feltétlen
megbízható, hosszabb bizonyítvánnyal rendelkező mindenes főző-bejárónő felvétetik. Füvészkert ucca 20. Értekezni lehet ünnepek után reggel 8—9 óra között. 131

Kifutó
fűszerüzletbe azonnal felvétetik Deáknál, Vörösmarti u. 11. 131

Mindenes
leány hosszú bizonyítvánnyal jelentkezzen. Piac 72., II. em. 3.

Egy
hölgyfodrászleány felvétetik. — Kassa út 4. sz. 519

Munkás gyümölcskertész
méhészethez is értő, január elsejére felvétetik. Széchenyi ucca 45. 4602

Mindenes
főzőnőt január 1-re felveszek. Jelentkezni délelőtt. Adler, József kir. herceg ucca 7., emelet. 3224

Mindenes
főzőnő hosszú és jó bizonyítványokkal rendelkező, január 1-re felvétetik. Ferenc József út 22—24., II. em. 6. 120

Perfekt
szakácsnő éves bizonyítvánnyal január 1-re felvétetik. Arany János ucca 4., emelet. 3231

Középiskolás
fiút vagy leányt ellátással elfogad Burg Izsó, Szent Anna 5. 3233

Állást keresők

Kifutófiú,
hadiárva, gazdasági iskolából felmentve, ajánlkozik. Maróthy György 23. Szathmári. 3130

Intézetben
nevelkedett leány gyermek mellé elmenne, háztartásban segítene. Cím a kiadóban. 502

Angol
és francia perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidíjért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalok. Cím: Özv. Hegedüs Imréné, Kút ucca 138. szám. 326

Üzletek

Ferenc József 77.
falatozó átadó, esetleg kiadó elköltözés miatt. Érdeklődni a falatozóban. 3247

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Jó üzlete
lesz, ha kibérli a Csapó ucca 10. szám alatti bolthelyiséget. Kiadó azonnal. 454

Egy
üzlethelyiség kiadó. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 317

Kapualja
elárusitási joggal kitűnő helyen 1934 január 1-től kiadó. Értekezhetni: Kossuth 26. Házfelügyelőnél. 134

Üzlethelyiség
irodának, varroda, kalapszalon, mühelyi raktárnak kiadó. Bethlen u. 27. 400

Kiadó lakás

Három,
esetleg kettőszobás, fürdőszobás lakás azonnal olcsón kiadó. Simonffy u. 40. 3238

Özvegy
asszonykánál szép bútorozott szoba tizenkét pengő, ízletes ebéd hatvan fillér. Cím a kiadóban. 129

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota, I. kapu, II. emelet 5. 3237

Különbejáratú
bútorozott szoba egy vagy két személynek központban kiadó. Nyomtató 2. 3241

Csinosan
bútorozott szoba kiadó, esetleg konyhahasználattal is. Csokonai u. 34. 530

Kiadó
4 modern szoba, hall, cselédszoba, szépen kifestve. Csapó 59. 518

Szeparált
különbejáratú uccai elegánsan bútorozott szoba átutazóknak is. Pacsirta 11. 527

Két szoba,
előszoba, konyha mellékhelyiségekkel január elsejére vagy tizenötödikére kiadó. Csokonai ucca 15. 3218

Piac és Király
ucca sarkán egy nagy mühelyhelyiség 1934 január 1-re kiadó. 528

Hatvan u. 1—3.
szám és 42. sz. bérházakban 2, 3 és 4 szobás lakások azonnalra is kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 3140

Rendelőnek
vagy irodának egy vagy két uccai szoba bútorozva, fürdőszoba használattal, két világos pincehelyiséggel kiadó. földszint, Arany János 19. 3194

Kiadó
Debrecenben központon nagy táncterem mellékhelyiségekkel tánciskola, bank stb. céljaira. Értekezni: Nagy István, Kút u. 110. 3223

Légfűtéses
különbejáratú bútorozott szoba januárra kiadó. Iparkamara III. emelet 5. 3226

Kiadó
új ház, adómentes, nagy udvarral. Apaffy 71. sz. 511

Kiadó
telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezni Gazdák Bankjában, Kossuth ucca.

Különbejáratu
uccai csinosan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Arany János ucca 14. sz. emelet. 414

Újonnan
festett egy szoba, konyhás száraz lakás kiadó. Apaffy ucca 20. A-5

Ujonnan
festett szép uccai szoba, konyha, kamra, mosóházzal jutányosan azonnal kiadó. Apaffy ucca 20. 114

Főbérleti
garzonlakás a Svetits-bérházban, egy szoba, elő-, fürdőszoba, minden komfort áthelyezés folytán átadó. Cím a kiadóban. 484

Udvari
3 szoba, fürdőszoba 1934 január 1-re kiadó. Szent Anna 50. 117

Központban
csinosan bútorozott szoba egyket személy részére olcsón kiadó. Piac 58., I. emelet 17. 507

Rendelőnek
alkalmas két szoba, előszobás garzon lakás lépcsőházi feljárattal bútorral vagy anélkül is kiadó. Érdeklődni: Üvegkereskedelminél, Rózsa u. 2. 505

Kiadó
ultramodern új földszintes, déli fekvésű, parkírozott udvarban fekvő kétszobás lakás a Kossuth ucca 26, szám alatt, minden mellékhelyiséggel, terraszszal (autógayser), gázkandallós fürdőszoba parketta, beépitett csengő, rádió, stb. pazar felszereléssel modern izlésű intelligens házaspár részére. Érdeklődni: házfelügyelőnél. 530

Kétszobás
lakás kiadó. Vár u. 7. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 529

Különbejáratú
előszobás uccai szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Monti ezredes ucca 4. 528

Kiadó
azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával, Vár u. 8. 507

Lakás,
kétszobás szép uccai hivatalnoknak kiadó. Rákóczy u. 20. 3201

Nagyon szép
uccai parkettes szoba előszobával január 1. Barna u. 15. 3211

Egy
szoba, konyha mellékhelyiségekkel január 1-re kiadó. Erzsébet u. 65. sz. 3227

Kiadó
Boldogkertben gyümölcsös — szoba, konyha használattal. Ugyanitt cimbalom eladó. Értekezni: Hunyadi 12. 127

Lakást keresők

Lakást
és ellátást keres vidéki diákleány gyermekek tanitása ellenében. Cím a kiadóban. 476

Egy
üres szobát keres fürdőszobával, ellátással tisztviselőnő. — Esetleg kertben is. „Rendes" jeligére ajánlatot kér. 3216

Ingatlan

Eladó
ház, udvar, darálómalom, gépek külön is, 6 lóerős és 3 M. A. jelű petroleummotor, 2 pár 42-es daráskő. Nagy Elemér, Földes, 983. házszám. 3219

Eladó
Bánkon 26 hold tanyás föld. — Veres ucca 9. számú ház, Árpádtér 25. számú, több üzlet rajta. Értekezni: Veres ucca 9. 3235

Köztisztviselőknek
vagy vállalatok tisztviselőinek, akik ingatlannal rendelkeznek, lakbérlekötés mellett kölcsönt folyósíttatok. Arany János 13. 523

Nagyjövedelmű
adómentes ház üzletekkel, kevés pénzzel megszerezhető. — Ugyanott teheneket tejhaszonra elfogadok. Értekezni dr. Szemere Antal ügyvéd, délután 4—6 közt. Széchenyi u. 16. 523

Elköltözés
miatt eladó József kir. herceg ucca 50. számú tehermentes ház, esetleg budapesti vagy pengő jövedelmű házzal elcse-Budapest környéki 3800—4000 rélhető. 526

Eladó
Tócóskert, Aczél u. 27. sz. alatti 3600 négyszögöl területű föld. Kertészetnek vagy parcellázásnak igen alkalmas. Tulajdonos: özv. Ekli Józsefné, Domb u. 16. Értekezhetni délután 2—4 óráig. 499

Maróthy
György 24. nagytelkű jövedelmező ház iparteleppel, engedéllyel eladó. 493

Szent Anna 64.
jövedelmező szép ház eladó. 495

Úriház,
komfortos, három parkettes szoba, egy családnak ideális, olcsón eladó. 494

Autószakiskolában
autóvezetői tanfolyam kezdődik. Csobai mérnök, Török Bálint 15. 508

Nyugdíjasok figyelmébe!
Eladó vagy kiadó Józsán, Pásti u. 642. számú cseréppel fedett ház, áll: 4 szoba, konyha, kamara, pince, nyárikonyha, veteményes és gyümölcsös. Ára: 2500 pengő. Azonnal átvehető. 392

HALLÓ!
Ilyen olcsón ötszobás villát még nem vett senki!
Szinte hihetetlen, pedig valósággal úgy van, hogy a Domonkos Lajos ucca (Vénkert) 24. számú, 1560 négyszögöl, prima szőlővel és többszáz termő gyümölcsfával beültetett ötszobás, tiszta téglából épült, télen-nyáron lakható úri villa potom húszezer pengőért most megszerezhető. A vételhez tizenkétezer pengő szükséges. Ezt meg kell nézni! A hatalmas telek négyfelé parcellázható, mert minden parcella uccára néz. A három parcellából kifizethető az egész villa és telek ára s a vevő ingyen jut egy gyönyörű villához és szőlővel, gyümölcsössel betelepített kerthez. Villany, vízvezeték, külön cselédlakás, istálló, kovácsolt vas- és sodronyháló kerítés (ez több, mint hatezerbe került ezelőtt egy évvel). Ennél jobb tőkebefektetést lámpával sem lehet találni. Cím a kiadóban.

Erzsébet út 17.
számú családi ház eladó. Értekezni: Pesti ucca 7. 133

Eladó
vagy debreceni házért megfelelő átértékeléssel elcserélhető Kisújszállás határában levő prima elsőosztályú 102 hold fekete számtóföld. Uradalmi lakással, cselédlakással és bőséges gazdasági épületekkel ellátva; 2 hold kerttel, gyümölcsössel. — Bővebbet: Debrecen, Teleki u. 32., 4. ajtó. 481

Adómentes
telepi házak eladatnak, vagy megfelelő értékű tanyásföldekkel elcseréltetnek. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 506

Köztisztviselők
lakbérlekötés mellett házat vehetnek. Arany János u. 13. 525

Simonyi út 11.
szám alatt és a Homokkertben, Budai Ézsaiás ucca elején olcsó, kedvező fizetési feltételekkel parcellázunk villatelkeket és házhelyeket. Dr. Kováts és dr. Papp ügyvédek, Batthyány u. 14. 145

Bérjövedelmes
14,000 pengős házat vehet belterületen 2000 pengő lefizetéssel havi részletre. Balázs, Piac u. 89. 3230

Ebesi
vasútállomás mellett 15 hold föld azonnal eladó. Értekezni: dr. Pécsi és dr. P. Papp ügyvédeknél, Werbőczy 4. 500

Oktatás

Tíz pengőért
felelősséggel talpraállítok bukásra álló diákokat. „Szekunda" jeligére a kiadóba. 3217

Naményi
gyorsiró és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés, állami vizsga, állami bizonyitvány. Helyesirástanitás, — szépirástanitás különórákban is. Miklós u. 8. 241

Januárban
kézzel varrott iparművészeti keztyűkészítő 10 napos tanfolyamot kezdek. Tandíj 6 pengő. Jelentkezéseket „Bécsi 30." jeligére a kiadóba. 3220

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás-vétele, parcellázás, lakás-, üzlet-, földbérlet, pénzkölcsön és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Többszáz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a Püspöki palota muzeum felőli sarok kirakatában megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbenjárókat dijazok!
DIENES JÓZSEF
ingatlanforgalmi irodája.

Eladás

Száz mázsa
búzaszalma, ötven mázsa árpaszalma. Cím: Hirlapiroda, Széchenyi 6. 3244

Ceglédi fajborok
ünnepi ára január elsejéig 40 fillértől. Nem édesitünk! Nem festünk! Ceglédi bortermelők lerakata, Varga ucca 10. 473

Eladó
egy fiatal kisfias tehén. Maróthy György u. 32. 3245

Nagyon
szép ebédlőbe és úriszobába való szőnyegek, összekötők, mesterhegedű, kisebb-nagyobb kandelláberek állófogasok igen olcsón eladók Ingóságközvetítőben. 532

Hencserek
már 25 pengőtől kaphatók és mindenféle kárpitos munkát nagyon olcsón készit felelősség mellett Erdős Sándor kárpitosmester, Simonffy u. 31. 529

Bor
legjobb, legolcsóbban nagy választékban Dénesnél, Cegléd u. 22. 517

Egy
férfi télikabát eladó. Csigekert ucca 11. szám. 130

Gardrobszekrény,
hálók 80 pengőtől, állófogas, hencser, divány, előszobafal, konyhakredenc, asztal, szék, siffon, ágy, más bútorok olcsón eladók. Hatvan 21. 3239

Ródli,
tiz darab, darabonként rendkivül olcsón, megbizásból eladó. Miklós u. 13. 3240

Bérkocsisnak
való télikabát és 38-as női hócsizma eladó. Garai 20. 3242

Kerékpár,
alig használt és egy szóló motorkerékpár eladó. Simonyi út 5-a. 134

Fajalmák,
sajáttermésü kitünő fajalmák és borok kaphatók. Széchenyi ucca 29. 524

Kitünő
minőségü saját termésü bor literenként negyven fillér. Szávay Gyula ucca. Tornyos szőlőtelep. 3225

Olcsó bor
kihordásra az ünnepek alatt 48 fillértől kapható a Dréher sörcsarnokban, Piac u. 66. 491

Vasbútor,
gyermekágy, sodronyágybetét, matracok stb. propaganda árban, kedvező fizetési feltételekkel beszerezhetők Vasbútorgyár Részvénytársaságnál. 3232

Fehér
angolbegyes és 1 him, kék színü postagalamb eladó. Rákóczi ucca 50., 3-ik ajtó. 447

Bor
sajáttermésü, zamatos tiszta fajborok 44 fillértől Tihanyi szőlőtelep Szávay ucca 10. sz. Megrendelni Piac u. 73. sz. is lehet. 3213

Ajándéknak
korcsolyát, alpakka evőeszközt, karácsonyfaállványt, húsgépet, aluminium edényt, zsirbödönt, kályhavédőt Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 264

Ujlétai
saját termésü édeskés fajboraim, uj 40, ó 44 fillértől kapható. Barna 10. 3168

Sajáttermésü
édes ujlétai fajborok az ünnepre már 38 fillértől Pince Rothermere 14. 3114

Bort
ót és ujat sajáttermésüt, ujlétait disznótorra és ünnepekre legolcsóbban árusitom. Arany János 19. 3193

Perzsabunda
egész hosszú, kitünő állapotban eladó. Értekezhetni Hatvan u. 64. uccai lakás. 495

Bor,
természetes, jó izü, karácsonyra. literje negyvenhat fillér. — Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 3183

Bor!
Saját termésü fajboraim: rajnai rizling, nemes kadarka literenként 50 fillér. Rákóczi 20. 3203

Sajáttermésü
hajdúbagosi édeses fajborok, válogatott fajalmák kaphatók legolcsóbban: Széchenyi ucca 29. 3072

Ujlétai
sajáttermésü ó- és uj édeskés rizling fajboraimat az ünnepre leszállitott árban árusitom. Árpádtér 33. Homok ucca sarok. 3186

Bor,
természetes jó izü, karácsonyra literje negyvenhat fillér. Galamb u. 4. Vásárpénztárral szemben. 464

Karácsonyra
levélpapirok, albumok, töltőtollak, csavar-irónok, mesekönyvek, ifjusági iratok legolcsóbban Aczél antiquariumban, Széchenyi u. 2. 489

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Fajborok,
1932. évi ó, magasfokú, uj kevésbé savanyú alacsony napi áron méretik. Blazsek termelő, Arany János 30. 480

Karácsonyi
ajándéknak 3 darab törpe papagály jutányosan eladó. Érdeklődni: Ferenc József út 59., házfelügyelőnél. 488

Sajáttermésü
ó- és újboraimat már 40 fillértől árusitom. Maróthy György 10. 3210

Rövid,
fekete, kereszthúros, páncélszerkezetü, gyönyörü hangú zongora jutányosan eladó. — Bruck tanár, Csapó 22. 3199

Mák
kilónként 56 fillérért kapható: Nap u. 10., borkimérésben, — Széchenyi u. 48., tejcsarnokban. 462

Óbor
eladó. Nagyvárad ucca 15. 497

Eladó
alig használt belga vadászfegyver. Bővebbet dr. Ungár ügyvédnél, Piac ucca 34. 3164

Ajándéknak
korcsolyát, alpakka evőeszközt, karácsonyfaállványt, húsgépet, aluminium edényt, zsirbödönt, kályhavédőt Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 264

10 deka
teavaj 24 fillér, ementháli 24 fillér, sárvári teavaj 36 fillér, Staufer-teavaj 30 fillér Sajt-, Vajházban, Piac ucca 17. Kovács vasüzlet mellett. 379

Király kávé;
mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér 11. sz. 224

Alma,
sajáttermésü, kapható. Széchenyi ucca 45. 4603

Saját termésü
kitünő minőségü bor literenként negyven fillér. — Szávay Gyula ucca, Tornyos szőlőtelep. 513

Ajándéknak
korcsolyák, alpakka evőeszközök, karácsonyfaállványt, húsgépet, aluminium edényt, zsiros bödönt, kályhavédőt Nagy vasüzletében, Csapó-forduló. 264

Egy
darab 120—130 kilós zsirsertés eladó. Borz u. 8. 478

Eladó
két prima zsirsertés, 160 kg. Libakert, Viola u. 21. 510

Vétel

Kényszerkölcsönkötvényért
legmagasabb árat fizeti Balázs Bankiroda, Piac 89. 3228

Kényszerkölcsönt,
hadikölcsönt, Nemzeti Bank részvényt legmagasabb árban veszek. Miklós ucca 13. sz. 3246

Rádiót,
jobb gyári készüléket keresek megvételre. Címet a kiadóhivatalba Független Ujsághoz kérem leadni. 521

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készitése, javitása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél, Piac 75.

Korcsolyát
jókarban 34-es cipőhöz megvételre keres Guttmann, Hatvan u. 41. 3236

200—300
literes krumplifőző üst kerestetik. Értesités Boldogfalva ucca 5. szám. 136

Egy
kézi tolókocsit megvételre keresek, ugyanott asztali sparhelt eladó. Grósz, Hatvan u. 29. 527

Pénz

Belvárosi
házakra elsőhelyi kölcsönt folyósittat Balázs bankiroda, Piac u. 89. 3229

Háztulajdonosok!
Tehermentes házakra, földekre hosszú- és rövidlejáratú kölcsönöket folyósitunk. Rákóczi 19. 3135

Betétekre
a megállapitott legmagasabb kamatot adja Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 504

Ellátás

Dréher-étteremben
december 15-től a következő étkezési árak lesznek: ebéd 40—60—80 fillér és 1 pengő. Kenyérre! kihordásra nagy menü 1.20, zóna 20 fillér. Elsőrendü szakács főz. Piac ucca 66. 478

Különféle

Könyvelési
restanciáit olcsón feldolgozza, adómérlegét elkészíti, órakönyvelést vállal adó- és könyvszakértő. Megkeresések „Prima referenciák" jeligére a Független kiadóba. 3248

Villany-rádió
szerelést, javitást szakszerüen végez Maglóczki, Piac 38. sz. 3019

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Elhelyezkedhet
birtokomon (tehermentes) tőkéstársnak (felesnek, bérlőnek) Hirlapiroda, Széchenyi 6. 3243

Fillérekért
vállalok harisnya szemfelszedést, divatkeztyü, sapka, sál horgolásokat. Eisner József kir. herceg ucca 63. 499

Uri és hölgyfodrászat,
borotválás 20—30, hajvágás 50, ondulálás 50, manikür 30 fillér. Drén Zsigmond, József kir. herceg u. 2. szám, a Vígmozi bejárattal szemben. 181

Hó-
és sárcipőt, varrógépet, gramofon, iró- és számológépek karbantartását a legolcsóbban elvállalom. Kiss műszerész, — Kassa út 11. a. A-1

Még
nem késett el megrendelni karácsonyi diós, mákos kiflit, — zsúrkenyeret, tejes kalácsot, túrós bélest Galamb sütőüzeméből, Vörösmarty 2. Telefon 34-77. 2315

Házvezetőnő
felsőruha és fehérneműt varrásban jártas napi 1.50-ért házhoz megy. Cim Csapó ucca 41. fodrászüzlet. 476

Jómenetelű
szezonüzlethez kellő fedezet mellett 4 hónapra 2—3000 pengő kölcsönt keresek. Ajánlatokat „Havi 20 százalék biztositva" jeligére a Debreceni Ujság kiadóhivatalába kérem. 377

Főuccán
szép csinos kis üzletemhez társbérlőt keresek. Címeket a kiadóba „Szép üzlet" jeligére kérem. 520

Húsfüstölést
elfogad Bikfalvy hentes, Péterfia ucca 54. 480

Elismerten
lószerszámjavitásokat legolcsóbban elvállalok. Kis, Kölcsey ucca. 135

Sertést
vágni házhoz megyek. Nánási, Klapka 19. Zsibvásárnál. 522

Főuccán
levő üzletemben iparművészeti, vagy ehez hasonló tárgyak eladását vállalom. Címet a kiadóba „Garancia" jeligére kérem. 521

Takaréktüzhelyeket
bármilyen kivitelben felelősség mellett legolcsóbban készit: Molnár Elemér, Csapó ucca 98. 121

Tizenkettő
havi részletfizetésre rendelhet: férfi és női szöveteket, vásznat, damasztot, szőnyeget, selymet, bársonyt, stb. József kir. herceg ucca 25., keresztépület. — Meghivásra házhoz megyek. 523

Ne
hanyagolja el harisnyáit! Szemfelszedést szépen és olcsón vállalok. Simonffy u. 2. Koncznál. 424

Elvesztettem
egy kazánkönyvet, kérem a becsületes megtalálóját a kiadóhivatalban átadni. A kazán száma 597, gyártási szám 1892, kiadták 1902 jelöléssel van ellátva. 509

Gyermektelen
házaspár, ahol a feleség takarítást, mosást vállal, lakást kaphat. Veres u. 13. Jelentkezni lehet délután 2—4-ig. 512

Hétköznap 40 fillérért
Vasárnap 60 „
két helybeli reggeli napilapban
jelenik meg 10 szavas apróhirdetése, ha nálunk adja fel
Debreceni Független Ujság
Piac ucca 49. szám

A kiadásért felelős: Thury Levente.
Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám alatt.